T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI
Yüksek Lisans Tezi

ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARININ ÖĞRENCİLER, EĞİTİM VE KARİYER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Hazırlayan:
İpek SANITÜRK

Danışman:
Prof. Dr. Seda AYVAZOĞLU

İzmir/2025

YEMİN METNİ

"*Yüksek Lisans Tezi*" olarak sunduğum "Uluslararası Bale Yarışmalarının Öğrenciler, Eğitim ve Kariyer Açısından İncelenmesi" adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

...../...../2025

İpek SANITÜRK

TUTANAK

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'nün ...../...../2024 tarih ve ..... sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin ..... maddesine göre Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı Yüksek Lisans öğrencisi İpek SANITÜRK'ün **"Uluslararası Bale Yarışmalarının Öğrenciler, Eğitim ve Kariyer Açısından İncelenmesi"** konulu tezi incelenmiş ve aday ...../...../2024 tarihinde, saat .....'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra ..... dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anasanat dallarından jüri üyeleri tarafından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek, tezin ..... olduğuna oy ..... ile karar verilmiştir.

BAŞKAN

ÜYE ÜYE

ÖZET

Uluslararası bale yarışmalarının analizleri yapılan bu çalışmada ilk olarak bale yarışmalarının temel kriterlerine yer verilmiştir. Bu temel kriterlerin sonucu olarak şekillenen ve bale yarışmalarında yarışmacıların sağlaması gereken şartların detayları incelenmiştir. Bale sanatçıları ve öğrencilerinin uluslararası bale yarışmalarındaki performans ve başarılarının ardındaki eğitim süreçleri, akademik kariyerleri ve meslek yaşantısına olan katkıları derlenmiştir. Uluslararası bale yarışmalarının sürekliliğini ve performansını sağlayan en önemli unsurlardan biri de bu yarışmaları değerlendiren jürilerdir. Jüri üyeleri, yarışmanın kurallarını, sergilenecek koreografinin ilkelerini, yarışmacı/dansçı adaylarının vücut kriterlerini, teknik bilgilerini ve deneyimlerini inceleyerek başvuran adayları yarışmalara kabul etmektedirler. Bazı yarışmalarda ise bu ön eleme/değerlendirme yapılmadan belirli bir sayı belirlenerek başvuruların tamamı yarışmacı olarak da kabul edilebilmektedir. Bale yarışmalarının nitelik açısından nelere sahip olması gerektiği ve uluslararası bale yarışması prestijlerinin hangi faktör ve gerekçelere göre belirlendiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Dansçı, bale, yarışma, uluslararası

ABSTRACT

In this study, which analyzes international ballet competitions, the basic criteria of ballet competitions are given first. The details of the conditions that are shaped as a result of these basic criteria and that competitors must meet in ballet competitions are examined. The educational processes behind the performances and successes of ballet artists and students in international ballet competitions, their academic careers and their contributions to their professional life are compiled. One of the most important elements that ensure the continuity and performance of international ballet competitions is the juries that evaluate these competitions. The jury members examine the rules of the competition, the principles of the choreography to be exhibited, the body criteria, technical knowledge and experience of the contestant/dancer candidates and accept the applicants to the competitions. In some competitions, a certain number of applicants can be determined without this pre-selection/evaluation and all applicants can be accepted as contestants. It has been determined what ballet competitions should have in terms of quality and which fPerdeors and reasons determine the prestige of international ballet competitions.

Keywords: Dancer, ballet, competition, international

ÖNSÖZ

Sanat, kültürlerin ve toplumların kendilerini ifade etmelerinin en etkili yollarından biridir. Dans sanatı, özellikle bale, estetik, zarafet ve teknik mükemmeliyetin bir birleşimi olarak yüzyıllardır izleyicileri etkilemeyi başararak günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Uluslararası bale yarışmaları, bu estetik sanat dalının yetenekli temsilcilerini bir araya getirerek hem sanatsal hem de kültürel bir etkileşim ortamı yaratır. Bu tez çalışması, uluslararası bale yarışmalarının sanatsal gelişime, kültürel alışverişe ve genç bale sanatçılarının kariyerlerine olan etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmamın ilk bölümünde, uluslararası bale yarışmaları ve jüri değerlendirme yöntemleri sunulmuştur. İkinci bölümde, dünya genelinde düzenlenen önde gelen uluslararası bale yarışmalarının Türk bale dansçılarının anket değerlendirmesi yapılmıştır.

Bu yarışmalar, bale sanatının farklı dönemlerde nasıl şekillendiğini ve evrildiğini gösteren önemli platformlar olmanın yanı sıra, genç dansçılar için birer sıçrama tahtası görevi görmektedir. Varna yarışması, dünyanın ilk uluslararası bale yarışması olarak tarihsel bir öncülük taşırken, Moskova yarışması bale disiplininde teknik ve sanatsal mükemmeliyeti temsil eder. YAGP (Gençlik Amerika Grand Prix'si) ise, genç dansçıların uluslararası sahnede kendilerini göstermelerine ve burs gibi fırsatlarla profesyonel kariyerlerinde ilerlemelerine katkıda bulunur. HIBC (Helsinki Uluslararası Bale Yarışması), İskandinav coğrafyasındaki en büyük bale organizasyonudur. Budapeşte Grand Prix, SSBC etkisi ile kurulup daha sonrasında Viyana Uluslararası Bale Yarışması ile birlikte; Balkan coğrafyasındaki en büyük bale organizasyonu olmuştur. Lozan Grand Prix ise Avrupa çapında katılımcı ve seyirci sayısı bakımından lider sıralarda yer alan bir yarışmadır. Bu yarışmalar aynı zamanda, farklı kültürlerden gelen dansçılar ve jüri üyeleri sayesinde sanatsal ve kültürel çeşitliliği teşvik ederken, bale sanatının evrenselliğini ve sürdürülebilirliğini de destekler. Bu yarışmaların seçilmesinin başka bir sebebi ise tekrar organize edilmesindeki sürekliliktir. En az 1'er en fazla da 4 yıl ara ile tekrar edilmektedir. Dolayısıyla, bu organizasyonların incelenmesi, bale dünyasında hem sanatsal hem de akademik açıdan önemli bir pencere

açarak, tez çalışması kapsamında alana katkı sağlayacak veri oluşturulmasını hedeflemektedir.

Youth America Grand Prix, Varna Uluslararası Bale Yarışması, Moskova Uluslararası Bale Yarışması, Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması, Paris Uluslararası Bale Yarışması, HIBC, Lozan Grand Prix, Budapeşte Grand Prix, Viyana Uluslararası Bale Yarışması, Varşova Bale Yarışması ve İstanbul Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalar, bale dünyasının yetenekli gençlerini sahneye çıkarma amacında ve onlara kariyerlerinde önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu yarışmaların seçilmesinin sebeplerinden başka bir tanesi ise seçilen yarışmaların katılımcı sayısı ve tarihi yıl organizasyonları baz alındığında en köklü ve en prestijli yarışmalar olmalarıdır. Bu araştırma sürecinde, çeşitli kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu kaynaklar, uluslararası bale yarışmalarının sadece birer performans platformu olmanın ötesinde, katılımcılar için eğitim, gelişim ve profesyonel bağlantılar kurma fırsatları sunduğunu göstermektedir. Ayrıca, bu yarışmaların, farklı kültürlerden gelen sanatçıları bir araya getirerek kültürel zenginliği ve sanatsal çeşitliliği nasıl teşvik ettiğine de gözlemlediğim diğer bir bilgi oldu. Bu tezin hazırlanması sürecinde bana destek olan birçok kişi ve kuruma teşekkürlerimi sunmak isterim.

Bu tez çalışmam boyunca bana rehberlik eden, bilgi ve deneyimleriyle yolumu aydınlatan kıymetli danışmanım Prof. Dr. Seda Ayvazoğlu'na en derin şükranlarımı sunarım. Akademik yolculuğumun başından itibaren her aşamada yanımda olan, desteğini ve kıymetli katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen Prof. Dr. Mehmet Koştumoğlu'na içtenlikle teşekkür ederim.

Ayrıca, İstanbul Uluslararası Bale Yarışması'nın 2024 yılı başkanlığını üstlenen ve her daim bilgi ve tecrübesiyle yanımda olan dostum, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü Bedri Tan Sağtürk'e, çalışmalarım sırasında sağladığı bilgi desteği için minnettarım. Teknik konularda her sıkıştığımda yardımını esirgemeyen Doç. Efe Türkel'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans sürecimde akademik gelişimime katkıda bulunan, bilgi ve deneyimleriyle beni donatan çok değerli hocalarım Doç. Dr. Ragıp Taranç, Dr. Öğr. Üyesi Faik Kartelli, Prof. Dr. Ahmet Feyzi Korur, Prof. Dr. Aykut Barış Çerezcioğlu ve Dr. Öğr. Üyesi Emrah Suat Onat'a teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Hayatım boyunca en büyük ilham kaynağım olan, bana sevgisini, desteğini ve değerli öğütlerini her zaman hissettiren, artık aramızda olmasa da varlığıyla kalbimde yaşamaya devam eden sevgili babam Turgut Paladik'e sonsuz minnetle… Bana her koşulda sevgisini ve desteğini esirgemeyen anneme, aileme ve yakın dostlarıma da bu süreçte yanımda oldukları için en derin teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen herkese içtenlikle teşekkür ederim.

İpek SANITÜRK

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ ..... **ii**

TUTANAK ..... **iii**

ÖZET ..... **iv**

ABSTRACT ..... **v**

ÖNSÖZ ..... **vi**

ŞEKİLLER DİZİNİ ..... **xiii**

TABLOLAR DİZİNİ ..... **xiv**

GİRİŞ **1**

1.BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARININ TARİHİ

1.1. Uluslararası Bale Yarışmaları Tarihine Genel Bir Bakış 5

2. BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINA KATILIM İÇİN GEREKLİ YAŞ VE REPERTUVAR LİSTELERİ

2.1. Varna Uluslararası Bale Yarışması 8

2.1.1.Varna Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 17

2.1.2.Varna Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 20

2.2. Youth America Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması 21

2.2.1. YAGP Klasik Bale Repertuvarı 30

2.2.2. YAGP Çağdaş Dans Repertuvarı 38

2.3. Moskova Uluslararası Bale Yarışması 39

2.3.1.Moskova Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 51
2.3.2.Moskova Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 61
2.4. Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması 63
2.4.1.Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 67
2.4.2.Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 70
2.5.Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması 71
2.5.1.Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 75
2.5.2.Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 76
2.6. Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması. 76
2.6.1 Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı..... 79
2.6.2. Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 81
2.7. Helsinki Bale Yarışması..... 82
2.7.1. HIBC Klasik Bale Repertuvarları. 84
2.7.2. HIBC Çağdaş Bale Repertuvarları. 86
2.8. Varşova Uluslararası Bale Yarışması..... 87
2.8.1.Varşova Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 89
2.8.2.Varşova Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 90
2.9. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması. 93
2.9.1.İstanbul Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı 97

2.9.2.İstanbul Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı 98

3. BÖLÜM

ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARI KLASİK BALE REPERTUVARLARI

3.1.Klasik Bale Eserleri 100
3.1.1. Korsan 102
3.1.2.Coppélia. 106
3.1.3.Giselle. 110
3.1.4.Don Kişot. 115
3.1.5.Paquita 119
3.1.6. Walpurgis Gecesi 122
3.1.7.Raymonda. 126
3.1.8. Külkedisi 130
3.1.9.Fındıkkıran. 134
3.1.10.Uyuyan Güzel 139
3.1.11. Kuğu Gölü. 143
3.1.12.Romeo ve Juliet. 145
3.1.13.Talisman Balesi 149
3.1.14. La Sylphide 151
3.1.15. La Bayadère 153

4.BÖLÜM

ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINDA ÇAĞDAŞ BALE REPERTUVARI

4.1 Bale Adaylarının Uluslararası Bale Yarışmaları İle İlgili Anket Değerlendirmesi 156

SONUÇ VE ÖNERİLER 1167

KAYNAKÇA 170
ÖZGEÇMİŞ

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Varna Sea Garden Park (Varna Holiday, 2016) 10
Şekil 2: 1964 Varna Uluslararası Bale Yarışması başlangıcı, ... 11
Şekil 3: YAPG Ön Eleme Turundan bir kare 23
Şekil 4**:** David H. Koch, NYC Bale Tiyatrosu..... 25
Şekil 5**:** Bolşoy Tiyatrosu 39
Şekil 6: Moskova Uluslararası Bale Yarışması Fındıkkıran Balesi..... 41
Şekil 7**:** Budapeşte Grand Prix erkekler solo video ön elemesi..... 72
Şekil 8**:** Lozan Grand Prix 2023 modern bale 1.'si Sangwon Park 82
Şekil 9**:** Korsan Balesi 105
Şekil 10: Coppélia Balesi..... 107
Şekil 11: Giselle Balesi..... 112
Şekil 12: Don Kişot Balesi..... 116
Şekil 13**:** Paquita Balesi 120
Şekil 14: Walpurgis Gecesi 123
Şekil 15: Raymond Balesi..... 127
Şekil 16: Külkedisi Balesi..... 131
Şekil 17: Fındıkkıran Bale*si*..... 136
Şekil 18: Uyuyan Güzel Balesi 140
Şekil 19: Kuğu Gölü Balesi 144
Şekil 20: Romeo ve Juliet Balesi 147
Şekil 21: Talisman Balesi 151
Şekil 22: La Sylphide Balesi..... 152
Şekil 23: YAGP La Bayadere Balesi 154

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1: Varna Uluslararası Bale Yarışması Katılımcı Tablosu…….12
Tablo 2: Varna Uluslararas Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi 17
Tablo 3: YAGP zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 32
Tablo 4: Moskova Uluslararası Bale Yarışması kızlar zorunlu klasik bale repertuvar listesi 51
Tablo 5: Moskova Uluslararası Bale Yarışması oğlanlar zorunlu klasik bale eserleri... 52
Tablo 6: Moskova Uluslararası Bale Yarışması kızlar 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 53
Tablo 7: Moskova Uluslararası Bale Yarışması oğlanlar 3. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 53
Tablo 8: Moskova Uluslararası Bale Yarışması küçükler 3. tur düet zorunlu klasik bale repertuvar listesi.. 54
Tablo 9: Senyör grubu kadınlar solo 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi 55
Tablo 10: Senyör grubu erkekler solo 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi…..56
Tablo 11: Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu düet 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 56
Tablo 12: Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu kadınlar 2. Tur klasik zorunlu bale repertuvar listesi 57
Tablo 13: Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu erkekler solo 2. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi..... 58
Tablo 14: Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu düet 2. tur klasik zorunlu bale repertuvar listesi. 58
Tablo 15: Moskova Uluslararası Bale Yarışması kadınlar 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 59
Tablo 16: Moskova Uluslararası Bale Yarışması erkekler 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 59

Tablo 17: Moskova Uluslararası Bale Yarışması 3. tur pas de deux zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 60
Tablo 18: Moskova Uluslararası Bale Yarışması 3. Tur düet zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 60
Tablo 19: Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi 67
Tablo 20: Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 73
Tablo 21: Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvarı 78
Tablo 22: Varşova Uluslarlarası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi. 87
Tablo 23: İstanbul Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi... 95
Tablo 24: Korsan varyasyonları. 104
Tablo 25: Coppelia Balesi varyasyonları 107
Tablo 26: Giselle Balesi varyasyonları 112
Tablo 27: Don Kişot Balesi varyasyonları *116*
Tablo 28: Paquita Balesi varyasyonları 120
Tablo 29: Walpurgis Gecesi Balesi varyasyonları. 124
Tablo 30: Raymonda Balesi varyasyonları 127
Tablo 31: Külkedisi Balesi varyasyonları. 131
Tablo 32: Fındıkkıran Balesi varyasyonları. 136
Tablo 33: Uyuyan Güzel Balesi varyasyonları 140
Tablo 34: Kuğu Gölü Balesi varyasyonları 144
Tablo 35: Romeo ve Juliet Varyasyonları 147
Tablo 36: Talisman Balesi varyasyonları 150
Tablo 37: YAGP La Sylphide Balesi bölüm ve varyasyonları 153
Tablo 38: La Bayadere Balesi Varyasyonları 154

KISALTMALAR DİZİNİ

A.B.D.: Amerika Birleşik Devletleri

D.E.Ü.: Dokuz Eylül Üniversitesi.

G.S.E.: Güzel Sanatlar Enstitüsü.

G.A.P.: Grand America Prix

H.I.B.C.: Helsinki Uluslararası Bale Yarışması

Prof.: Profesör

N.Y.: New York

S.S.C.B.: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği.

Y.A.G.P: Youth America Grand Prix

yy.:Yüzyıl

WABC:Varşova Uluslararası Bale Yarışması

UNESCO:Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

IFBC: Uluslararası Bale Yarışmaları Federasyonu

GİRİŞ

Uluslararası bale yarışmaları, dünya genelinde genç ve yetenekli dansçıların kendilerini kanıtlamaları, uluslararası dans topluluğunda tanınmaları ve kariyerlerinde önemli adımlar atmaları için büyük fırsatlar sunmaktadır. Bu yarışmalar, katılımcıların teknik becerilerini, sanatsal ifadelerini ve performans yeteneklerini sergilemelerine olanak tanır. Aynı zamanda, bale eğitimi ve sanatı üzerine küresel bir diyalog oluşturur, kültürel alışverişi teşvik eder ve bale sanatının evrensel değerlerini yüceltir. Bu yarışmalar genellikle prestijli bale okulları, kültür kurumları ve ulusal veya uluslararası sanat organizasyonları tarafından düzenlenir. Yarışmaların değerlendirme süreçlerinde, dans dünyasının önde gelen figürlerinden oluşan jüriler yer alır. Bu jüriler, dansçıların performanslarını teknik ve artistik seviye, müzikal ifade, fiziksel potansiyelin kullanımı ve özgünlük gibi çeşitli kriterlere göre değerlendirirler.

Uluslararası bale yarışmaları, bale sanatının evrensel değerlerini yüceltmek, yeni yetenekleri keşfetmek ve genç dansçılara kariyer fırsatları sunmak amacıyla düzenlenen prestijli organizasyonlardır. Bu çalışmada, dünyanın farklı bölgelerindeki en önemli uluslararası bale yarışmaları incelenmiştir.

1964 yılında düzenlenen Varna Uluslararası Bale Yarışması, tarihteki ilk uluslararası bale yarışması olarak öne çıkmaktadır. Bale sanatının global bir platformda temellerini atan bu yarışma, diğer organizasyonlar için bir model niteliği taşımaktadır. Moskova Uluslararası Bale Yarışması, Sovyetler Birliği'nin bale kültüründeki güçlü etkisi ve Doğu bloğunun en prestijli yarışması olarak bale tarihindeki köklü yerini almıştır. Varşova Uluslararası Bale Yarışması ise SSCB'nin kültürel etkisiyle oluşturulmuş, Doğu Avrupa'nın en önemli bale etkinliklerinden biri olmuştur.

Avrupa'da ise Paris Uluslararası Bale Yarışması ve Lozan Grand Prix, kıtanın en büyük organizasyonları olarak hem klasik hem de çağdaş bale sanatının gelişimine katkıda bulunmaktadır. Balkan coğrafyasında ise Budapeşte Grand Prix ve Viyana Uluslararası Bale Yarışması en geniş çaplı bale yarışmalarıdır.

Uzak Doğu Asya'da, Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması, bölgenin en büyük organizasyonu olarak Asya'daki dansçıların dünya çapında platformlarda tanınmasına öncülük etmektedir.

Kuzey Amerika merkezli Youth America Grand Prix (YAGP), en fazla ödül dağıtan yarışma olarak dikkat çekmekte ve genç yeteneklere kariyerlerinde önemli adımlar atma fırsatı sunmaktadır. Türkiye'deki İstanbul Uluslararası Bale Yarışması ise ulusal ve uluslararası dansçıları bir araya getiren ülkenin en büyük organizasyonudur.

Helsinki Uluslararası Bale yarışması İskandinavya Bölgesi'ndeki en büyük bale organizasyonudur.

Ödüller ve burslar, başarılı dansçılara kariyerlerinde ilerlemeleri için finansal ve profesyonel destek sağlar (Susan Au, 2010). Uluslararası bale yarışmaları, sadece dansçılar için değil, aynı zamanda bale sanatının gelişimine katkı sağlamak adına da önemlidir. Bu yarışmalar, yeni yeteneklerin keşfedilmesi ve desteklenmesi, bale repertuarının genişlemesi ve koreografik yeniliklerin teşvik edilmesi açısından kritik bir rol oynar. Ayrıca, bu etkinlikler sayesinde, bale topluluğu dünya çapında bir araya gelir, bilgi ve deneyim paylaşımı yapar ve bale sanatının geleceğini şekillendiren tartışmalar yürütür. Bu bağlamda, uluslararası bale yarışmalarının bale sanatının sürdürülebilirliği ve evrenselliği üzerindeki etkileri, bale eğitimi, kariyer gelişimi ve sanatsal inovasyon açısından incelenmeye değer konular arasındadır. Bu tez, uluslararası bale yarışmalarının tarihsel gelişimi, mevcut durumu ve gelecekteki potansiyel etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Özellikle, bu yarışmaların katılımcılar üzerindeki etkileri, bale topluluğu içerisindeki rolü ve genel olarak bale sanatının evrimindeki katkıları üzerinde durulacaktır (Scheijen, 2010:15-29).

1. BÖLÜM

ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARININ TARİHİ

1.BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARININ TARİHİ

1.1.Uluslararası Bale Yarışmalarının Tarihine Genel Bir Bakış

Bale, yüzyıllardır sanatsal ifadenin en zarif formlarından biri olarak kabul edilmekte ve zaman içinde uluslararası platformlarda yarışmalar aracılığıyla yeteneklerin sergilendiği önemli bir alan haline gelmiştir. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren düzenlenmeye başlayan uluslararası bale yarışmaları, genç dansçıların kariyerlerini şekillendirmelerine yardımcı olmakla kalmamış, aynı zamanda klasik ve çağdaş bale stillerinin gelişimine de katkıda bulunmuştur (Anderson, 1996: 56).

Bale yarışmaları, sanatçılar arasında rekabeti teşvik etmek, genç yetenekleri keşfetmek ve farklı ülkelerden gelen dansçıları bir araya getirerek kültürel etkileşimi artırmak amacıyla düzenlenmeye başlamıştır. 20. yüzyılın ortalarına kadar bale, daha çok büyük tiyatrolar ve prestijli akademiler aracılığıyla şekillenen bir sanat dalıydı. Ancak 1960'lardan itibaren, özellikle Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Avrupa'da bale yarışmaları düzenlenerek bu sanatın profesyonel dünyaya açılan kapılarından biri haline gelmiştir (Homans, 2010:75).

Dünyanın en eski uluslararası bale yarışması olan Varna Uluslararası Bale Yarışması, 1964 yılında Bulgaristan'ın Varna kentinde başlatılmıştır. İlk yarışma, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin bale sanatçılarının Batı dünyasına açılmalarına fırsat vermiştir. Bu yarışma, açık hava sahnesinde düzenlenmesi ve katılımcılara katı teknik kriterler sunmasıyla tanınır (Preisman, 2018: 134).

Moskova'da düzenlenen Moskova Uluslararası Bale Yarışması, özellikle Sovyet ve Rus bale ekollerinin en iyi temsilcilerini dünya sahnesine tanıtan bir platform olmuştur. İlk kez 1969 yılında Bolşoy Tiyatrosu'nda düzenlenen bu yarışma, dünya çapında prestijli bir etkinlik haline gelmiş ve Mihail Baryshnikov, Vladimir Malakhov gibi büyük isimlerin kariyerlerine ivme kazandırmıştır (Ulzen, 2021:72).

İsviçre'nin Lozan kentinde düzenlenen Prix de Lausanne, 1973'ten bu yana genç yeteneklerin keşfedildiği en önemli yarışmalardan biri olarak kabul edilmektedir. 15-18 yaş aralığındaki dansçılara odaklanan bu yarışma, kazananlara prestijli bale okullarında burs ve eğitim fırsatları sunmasıyla bilinir. Genç dansçıların teknik yeteneklerinden ziyade sanatsal ifadelerine de büyük önem verilmektedir (Beaumont, 2011).

1999 yılında kurulan ve dünyanın en büyük genç bale yarışmalarından biri olan Youth America Grand Prix, amatör dansçılar için bir kariyer basamağı niteliğindedir. Amerika merkezli olan bu organizasyon, kazananlara prestijli bale akademilerinde burs kazanma fırsatı tanır ve dünya çapında yetenek keşfetmeyi amaçlar (Mackrell, 2020:178).

Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de 1984 yılından itibaren düzenlenen Helsinki Uluslararası Bale Yarışması, İskandinav dans geleneğinin modern temsilcisi olarak öne çıkmaktadır. Yarışma, Nordic dans estetiğini ve teknik disiplinini uluslararası bir çerçevede değerlendirmeye alırken, Finlandiya'nın kültürel mirasını da dünya sahnesine taşımaktadır (Virtanen, 2011:53).

Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de düzenlenen Budapeşte Grand Prix, 1973 yılından itibaren uluslararası bale yarışmaları arasında öne çıkmıştır. Yarışma, dansçıların hem estetik hem de teknik yönlerini ölçen kapsamlı değerlendirme süreçleriyle, Budapeşte'nin sanat vizyonunu yansıtan bir etkinlik olarak dikkat çekmektedir (Laurens, 2012: 73–75).

Polonya'nın başkenti Varşova'da düzenlenen yarışma, Doğu Avrupa'nın bale geleneğini temsil eden etkinliklerden biridir. 1970'lerden itibaren organize edilen bu yarışma, Polonya bale sanatının uluslararası arenadaki yerini sağlamlaştırmış; katılımcıların sanatsal ve teknik yetkinliklerini sergilemeleri için önemli bir platform sunmuştur (Kowalski, 2009: 80–83).

Güney Kore, 1980'lerden itibaren uluslararası bale yarışmalarının ev sahibi olarak, Asya'da dans sanatının gelişimine öncülük etmiştir. Ülkenin kültürel ve ekonomik politikaları, dansa yapılan yatırımlarla birleşerek, hem yerel hem de

uluslararası dansçıların yeteneklerini sergileyebileceği prestijli platformlar oluşturmuştur. Bu yarışmalar, Güney Kore'nin modern bale sahnesinin yükselişinde kritik rol oynamıştır (Lee, 2015: 90–93).

İstanbul, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan stratejik konumu ve zengin kültürel mirasıyla 2000'li yılların başından itibaren uluslararası bale yarışmalarına ev sahipliği yapmaya başlamıştır. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, bölgedeki dansçıların uluslararası arenada tanınmasını sağlayan ve kültürlerarası etkileşimi destekleyen bir platform olarak, Türkiye'nin sanatsal yükselişinin simgesi haline gelmiştir. Yarışma, hem geleneksel hem de modern bale tekniklerinin sentezini gözler önüne sermekte, izleyicilere eşsiz bir estetik deneyim sunmaktadır (Yılmaz, 2018: 105-108).

Bale yarışmaları aynı zamanda, koreograflar ve sanat yönetmenleri için yetenekli dansçıları keşfetme fırsatı sunmaktadır. Pek çok ünlü bale sanatçısı, kariyerlerine bu yarışmalarda ödüller kazandıktan sonra büyük topluluklara katılarak devam etmiştir (Krasovskaya, 2005: 263).

Uluslararası bale yarışmaları, farklı yaş grupları, cinsiyetler ve performans türlerine göre çeşitli kategorilerde düzenlenmektedir. Bu yarışmalar genellikle solo, düet, küçük ve büyük grup performansları gibi farklı formatlarda gerçekleştirilmektedir. Yarışmaların bu şekilde kategorize edilmesi, dansçıların kendi seviyelerine ve yaş gruplarına uygun olarak yarışmalarına olanak tanır ve her bir katılımcının bireysel yeteneklerini en iyi şekilde sergilemesine fırsat verir. Küçük yaş grupları için hazırlanan kategoriler, geleceğin yıldız adaylarını teşvik ederken; yetişkin ve profesyonel kategorilerde yarışan dansçılar, kariyerlerinde ilerlemek için önemli bir adım atmış olurlar. Ayrıca, bazı yarışmaların belirli cinsiyet kategorilerinde düzenlenmesi, dansçıların fiziksel farklılıklarına uygun olarak değerlendirilmelerini sağlar. Bu çeşitlilik, bale sanatının her seviyedeki dansçılar için erişilebilir olmasını sağlarken, bale dünyasının kapsayıcılığını ve zenginliğini de pekiştirir. Bu nedenle, uluslararası bale yarışmalarının kategorik yapısı, yarışmaların niteliğini artıran ve katılımcıların gelişimine katkı sunan önemli bir unsurdur (Ulzen, 2021:54).

2. BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINA KATILIM İÇİN GEREKLİ YAŞ VE REPERTUVAR LİSTELERİ

2. BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINA KATILIM İÇİN GEREKLİ YAŞ VE REPERTUVAR LİSTELERİ

2.1 Varna Uluslararası Bale Yarışması

Dünyadaki Uluslararası bale yarışmaları tarihine baktığımızda birçok kaynakta ilk olarak Varna Bale Yarışması olarak kayıtlara geçen yarışmadan bahsedildiğini görürüz. Bu yarışmaya katılım için oldukça yüksek bir teknik seviye ve klasik ve modern dans açısından repertuvar hazırlığı gerekliliği de en çok bilinen diğer özelliklerindendir.

1964 yılında Bulgaristan'ın Varna şehrinde kurulan Varna Uluslararası Bale Yarışması, dünyanın ilk uluslararası bale yarışması olarak kabul edilmektedir. Bulgar balet, öğretmen ve koreograf Emil Dimitrov'un planlaması sonucunda ilk yarışma gerçekleşmiştir. Dimitrov, dünya çapında yetenekli genç dansçıları bir araya getirecekleri bir platformun gerekliliğini fark etmiş ve bu hayalini gerçekleştirmek için çalışmalara başlamıştır. Varna'da bir bale yarışması düzenlemeyi önermesi, Sovyetler Birliği etkisi ile oluşan bale tutkusuyla bilinen bu şehrin olağan bir seçim olmasını sağlamıştır. Bu yarışma Sovyetler Birliği ile gelen baleyi klasik Rus geleneklerini sergilenmesinden çekinmeyerek farklı ülkelerden gelen dansçıların tekniklerinin gözlenmesi ile bale sanatı yelpazesine farklılıklar katması ana amacı olmuştur. Bulgaristan Turizm Bakanlığı teklifi kabul ederek organizasyon başlatılmıştır. Sahne tasarımı, katılımcılar, gösteri alanı gibi işler bakanlık komisyonu ve Dimitrov ile eşzamanlı olarak planlanarak yarışma 1964 Varna Sea Garden Park’ta gerçekleşti. 1960'lı yıllar, bale dünyasında kritik bir dönüşüm dönemi olarak kabul edilir (Waren, 1978 : 89).

Bale sanatında yeni teknikler ve stillerin hızlıca üretime geçtiği, genç dansçılar yeteneklerini sergilemek ve geliştirmek için daha fazla ortama ihtiyaç duyulmaktaydı. Varna Bale Yarışması, bu dönemdeki dansçılar için önemli bir organizasyon ve deneyim kazanma fırsatı sunmuştur. Varna Bale Yarışması'nın uluslararası boyutta düzenlenmesi,

bale dünyasındaki farklı ülkeler ve kültürler arasında iş birliğini ve kültürel değişimi teşvik etmeyi amaçlamıştır.

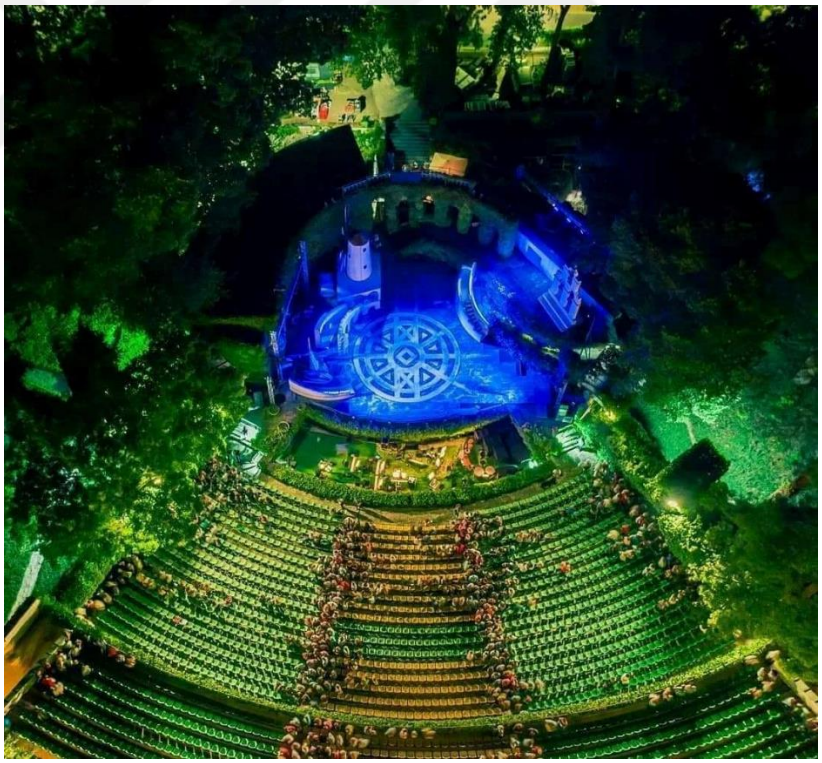
Dansçılar, jüri üyeleri ve izleyiciler farklı ülkelerden gelerek farklı bale geleneklerini, tekniklerini ve yaratıcılıklarını bir araya getirdiler. Bu etkileşim, bale sanatının zenginliğini ve çeşitliliğini kutlamak ve paylaşmak açısından oluşturulan ilk uluslararası yarışma olmuştur. Varna, uzun yıllardır bale sanatının canlı olduğu ve önemli bale topluluklarının bulunduğu bir şehirdir. Özellikle Varna Devlet Opera ve Bale Tiyatrosu, bale alanında yetenekli dansçıları ve başarılı yapımlarıyla tanınmaktadır. Bu nedenle, Varna'nın bale mirası ve ilgisinin, böyle prestijli bir uluslararası yarışmanın düzenlenmesi için etken olduğu belirtilmiştir.

Varna, Karadeniz kıyısında yer alan bir sahil şehri olarak turistik bir merkezdir. Yarışma katılımcıları ve izleyiciler, kültürel deneyimlerinin yanı sıra deniz ve güneşin sağladığı doğal lokalizasyon seçimi ile farklı aktivite olanaklarına sahiptir. Bu da yarışmanın katılımını artıran bir diğer faktördür. Yeteneklerini sergilemek, kariyerlerinde ödül sahibi olmak isteyen ve ünlü bale profesyonellerinden değerli geri bildirimler alarak bale sanatını geliştirmek, teknik deneyimleri arttırmak ve bale sanat kültürünü ilerletmek için çeşitli ülkelerden yetenekli genç dansçıları bir araya getirecek bir yarışma platformu tasarlamıştır. Zengin kültürel mirası ve pitoresk kıyı ortamıyla Varna, yarışma için uygun bir zemin olarak seçilmiştir. Sea Garden Park'ta düzenlenen yarışma, hem Doğu hem de Batı ülkelerinden katılımcıları ile etnik, kültürel, sanatsal çeşitlilik ve değişim ortamı yarattı. Doğu ve Batı ülkelerinden gelen dansçılar, dans yoluyla bir birlik gösterisi içinde bir araya geldiler. Birçok katılımcı için bu, farklı geçmişlerden dansçılarla etkileşim kurma ve onlardan öğrenme, onları çok sayıda bale geleneği ve tekniğini tanımak için ilk fırsatlarıydı (Chipeva, 2016 : 685-690)

Varna yarışması, “International Ballet Competition – Varna” Vakfı tarafından, Kültür Bakanlığı ve Varna Belediyesi’nin desteğiyle, ITI – UNESCO ve CID – UNESCO himayesinde düzenlenmektedir. Açık hava tiyatrosunda, 16/18 metre ölçülerinde,

eğimsiz ahşap zemin üzerinde gerçekleşir. Kötü hava koşullarında, benzer ölçülerde kapalı sahnede yapılabilir. Birbirinden farklı deneyim ve kariyer geçmişleri bulunan bale profesyonelleri ve öğretmenlerinden seçilen jüri üyeleri, performansların adil ve tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlayarak çeşitli ülkelerden gelen yarışmacıları değerlendirdiklerini belirten bir açıklamayı özellikle başvuru sayfasında paylaşmaktadır: Özel bir cihazla puanlar, benzersiz bir kodla, bir operatör veya arabulucunun müdahalesi olmadan Jüri bilgisayarına girilir (varna-ibc.org).

Bu küresel bağlamda, alanında uzmanlar paneli, katılımcıların genel büyümesine ve gelişmesine katkıda bulunarak, olumlu geri bildirimler ve eleştiriler sunarak doğal bir rekabet ortamını oluşturmuştur.

Şekil 1- Varna Sea Garden Park (Varna Holiday, 2016)

Varna'daki bu yarışma, bale performanslarının sanatsal standartlarını yükselterek dünya genelinde gerçekleşecek uluslararası bale yarışmalarının temelini

oluşturarak küresel anlamda bale dans sanatlarının farklı uluslardaki kamuoyuna sunulmasını sağlamıştır.

Dünyanın dört bir yanından gelecek vadeden dansçılar, teknik yeterliliklerini, sanatlarını ve yorumlama becerilerini hem klasik hem de çağdaş eserlerde Varna Uluslararası Bale Yarışması'nda sergilemişlerdir. Bu dünya çapındaki organizasyon ve katılım seviyesi, rakipleri yalnızca zanaatlarını geliştirmeye motive etmekle kalmamış aynı zamanda gelecekteki bale yarışmaları için yeni bir ölçüt oluşturmuştur. Bu ölçüt, bale yarışmalarının standartları ve temel prensipleri için bir oluşum basamağının ilk adımı olarak kabul edilmektedir.

Koreografi ve sahnelemede hem bireysel yeteneğe hem de daha geniş sanatsal ifadeye vurgu, baleyi yeni zirvelere taşıdı. Varna Bale Yarışması'nı kazanmak ve hatta katılmak, genç yarışmacılar için olağanüstü kariyer fırsatlarına kapı açan bir ayrım işareti haline geldi. 1964 Varna Uluslararası Bale Yarışması küresel olarak bale sanatının yayılması ve bunun sonucunda bale sanatını tanıtarak erişimi yaymıştır. Sonrasında süregelecek yarışmaların ilk ekolünü oluşturmuştur. Bu ekol sonucu yarışma becerilerini sergileyecek olan yarışmacıların kariyerlerinde önemli bir etken olarak hedef alınmıştır (Morris, 2008 : 46).

Şekil 2- 1964 Varna Uluslararası Bale Yarışması başlangıcı (https://varna-ibc.org/,)

1964 Varna Bale Yarışması'nın hayata geçirilmesi ile birlikte dünyanın dört bir yanından birçok bale tekniğine ve eğitim tarzına tanıklık etmek için hem kariyer yapmak isteyen bale dansçılarına hem de eserlerinden bölümlere yer vermek isteyen koreograflara fırsatlar sağlamıştır. Sovyetler Birliği'nden dansçılar, güç, esneklik ve temiz çizgilere verdiği önemle tanınan ünlü Vaganova tekniğini sergilemişlerdir. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa ülkeleri gibi Batılı ülkelerden katılımcılar, Cecchetti ve Balanchine teknikleri de dahil olmak üzere almış oldukları çeşitli eğitimler ile sahnede yarışmacı olarak yer almışlardır. Yarışma, klasik bale varyasyonlarına ek olarak, dansçıların modern dans stillerini ve yenilikçi koreografiyi keşfettiği çağdaş bir dans kategorisinin de tanınmasına olanak sağlamıştır.

Bu kategori, katılımcıların çok yönlülüklerini ve yaratıcılıklarını sergilemelerine, geleneksel balenin sınırlarını zorlamalarına ve gelecekte yeni sanatsal ifadelerin önünü açmalarına izin vermiştir. 1964 Varna Bale Yarışması, her biri eğitimli ve profesyonel dansçılar tarafından farklı koreografi ve teknikler sunan klasik ve çağdaş bale repertuvarına sahiptir (varna-ibc.org).

Tablo 1- Varna Uluslararası Bale Yarışması katılımcı tablosu.

YARIŞMA	**YIL**	**TARİHLER -GÜN-**	**KATILIMCI SAYISI**	**KATILAN ÜLKE SAYISI**
1.	**1964**	**2-13 Temmuz**	**46**	**11**
2.	**1965**	**10-23 Temmuz**	**58**	**16**
3.	**1966**	**16-30 Temmuz**	**48**	**9**
4.	**1968**	**8-20 Temmuz**	**61**	**18**
5.	**1970**	**12-25 Temmuz**	**74**	**17**
6.	**1972**	**11-26 Temmuz**	**71**	**16**

7.	**1974**	**8-25 Temmuz**	**115**	**24**
8.	**1976**	**10-25 Temmuz**	**133**	**27**
9.	**1978**	**10-25 Temmuz**	**151**	**27**
10.	**1980**	**1-18 Temmuz**	**140**	**21**
11.	**1983**	**9-24 Temmuz**	**156**	**23**
12.	**1986**	**12-28 Temmuz**	**125**	**25**
13.	**1988**	**13-30 Temmuz**	**134**	**27**
14.	**1990**	**14-30 Temmuz**	**86**	**19**
15.	**1992**	**15-30 Temmuz**	**121**	**28**
16.	**1994**	**15-30 Temmuz**	**154**	**29**
17.	**1996**	**15-24 Temmuz**	**142**	**30**
18.	**1998**	**18-29 Temmuz**	**154**	**30**
19.	**2000**	**19-30 Temmuz**	**145**	**29**
20.	**2002**	**15-30 Temmuz**	**142**	**32**
21.	**2004**	**15-30 Temmuz**	**137**	**30**
22.	**2006**	**15-30 Temmuz**	**181**	**32**

23.	**2008**	**15-30 Temmuz**	**137**	**27**
24.	**2010**	**19-29 Temmuz**	**114**	**32**
25.	**2012**	**15-30 Temmuz**	**67**	**20**
26.	**2014**	**15-30 Temmuz**	**127**	**30**
27.	**2016**	**15-30 Temmuz**	**-**	**-**
28.	**2018**	**15-30 Temmuz**	**-**	**-**

2020 Varna Uluslararası Bale Yarışması, uluslararası alanda düzenlenen önemli bir bale etkinliği olarak, maksimum 130 aday kabul edilecek de sınırlandırılmıştır. Yarışma kapsamında, 130. başvurudan sonra gelen belgeler değerlendirmeye alınmamış ve bu uygulama, yarışma organizatörleri tarafından belirlenen kontenjan ve nitelik kriterlerine bağlı olarak gerçekleştirilmiştir. Başvuru sürecinde, adaylardan temin edilen belgelerin titizlikle incelenmesi, yarışmanın şeffaflığı ve katılımcı kalitesinin sağlanması amacıyla uygulanmıştır.

Yarışmaya katılacak adaylar, doğum tarihleri esas alınarak iki ayrı yaş grubuna ayrılmıştır. Grup “A” – Seniors (Yetişkinler), 26 yaşın altında olan dansçılardan oluşmakta olup, bu grup 15 Temmuz 1994 sonrası ve 14 Temmuz 2001 öncesi doğan adayları kapsamaktadır. Grup “B” – Juniors (Gençler) ise 15-19 yaş aralığındaki adaylardan meydana gelmekte; bu grup 15 Temmuz 2001 sonrası ve 14 Temmuz 2005 öncesi doğan dansçıları içermektedir. Bu yaş grubu tanımlamaları, yarışmanın katılımcı profili ve rekabet düzeyi açısından belirleyici unsurlar olarak kabul edilmektedir.

Yarışma, üç turdan oluşan performans aşamaları ile gerçekleştirilmektedir. İlk turda, her yaş grubundan en az 16 yarışmacı arasından 18 puan alt sınırına göre puanlama yapılmış ve her grupta en yüksek puanı alan toplam 40 dansçı ikinci tura hak kazanmıştır. İkinci turda, her gruptan belirlenen 19 puan alt sınırını aşan en yüksek puanlı 10 yarışmacı üçüncü tura geçiş yapabilmiştir. Bu aşamalı eleme sistemi, her turda belirlenen puan kriterleri doğrultusunda, performans kalitesinin objektif ölçümüne dayalı olarak uygulanmıştır.

Performans biçimi açısından, dansçılar yarışmaya bireysel olarak katılım sağlamakta ve solo performans veya çift şeklinde koreografi sergileme imkânı sunulmaktadır. Çift olarak katılım sağlanması durumunda, çiftler aynı veya farklı yaş gruplarından oluşabilmekte; ayrıca, yarışmacı olmayan kişilerle birlikte de performans sergileme olanağı tanınmaktadır. Yarışmacıların her turda birbirinden farklı danslar sergilemeleri zorunlu kılınmış olup, bu durum yarışmanın çeşitliliğini ve performansın farklı koreografik yaklaşımlarla değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Yarışma programı ve performans şartları ayrıntılı olarak belirlenmiştir. Birinci turda, yarışmacıların zorunlu klasik koreografi repertuvarından seçilecek bir pas de deux (adagio, varyasyon ve coda) veya iki varyasyon sunmaları gerekmektedir. İkinci turda, ilk turda sergilenmeyen iki dans sunulacak; bu danslardan biri klasik eserlerden (19. yüzyıl sonu eserleri), diğeri ise çağdaş koreografi kapsamında, son 5 yıl içerisinde hazırlanmış ve 6 dakikayı aşmayan performanslardan oluşmaktadır. Üçüncü turda ise, ilk iki turda yer almayan iki dans sunulacak; bu danslardan biri klasik repertuvarda yer alan, 19. yüzyıl sonu sonrası eserlerden, diğeri ise çağdaş koreografi kapsamında, son 10 yıl içerisinde hazırlanmış ve 6 dakikayı geçmeyecek şekilde düzenlenecektir.

Performans süresi ve teknik gereksinimler de yarışmanın düzenleyici belgelerinde açıkça belirtilmiştir. Klasik pas de deux performansının süresi 12 dakikayı aşmamalı; çağdaş koreografi performanslarında ise sahne aydınlatma değişiklikleri en fazla beş farklı şekilde uygulanabilecektir. Ayrıca, çağdaş performanslarda müziksiz başlangıç durumunda, yarışmacının bir temsilcisinin ve yönetmenin sahnede bulunması zorunlu kılınmıştır. Her performansa en fazla üç dansçının katılımına izin verilmektedir.

Yarışmaya katılan dansçılar, orijinal orkestra performanslarının yüksek kaliteli kayıtlarını (mp3 veya wav formatında, belirlenen teknik özelliklere uygun) USB veya CD ortamında sunmak zorundadır. Her müzik parçası, ayrı bir medya üzerinde, dosya isimlerinde dansçı adı, eser adı ve tur bilgisi açıkça belirtilerek teslim edilmelidir. Dansçılar, bale kostümleri, prova kıyafetleri, bale ayakkabıları ve diğer gerekli ekipmanları temin etmekle yükümlüdür; organizatör, bu kapsamda saç şekillendirici, makyaj sanatçısı veya kostüm sorumlusu hizmeti sunmamaktadır. Her tur öncesinde sahnede 10 dakikalık gece provası yapılacak olup, günlük provalar için dansçılar kendi ses ekipmanlarını kullanacak; ek provalar için ekstra ücret uygulanacaktır.

Kayıt, başvuru ve finansal koşullar yarışma organizasyonu tarafından belirlenen süreçlere göre yürütülmektedir. Katılımcılar, başvuru formu, katılım ücretinin banka dekontu, özgeçmiş, pasaport fotokopisi, basın yorumları (varsa), referans mektupları, fotoğraflar ve diğer istenen belgeleri (partner veya koç için de) organizasyonun belirlediği tarihe kadar varnaibc@gmail.com adresine göndermekle yükümlüdür. Katılım ücreti iade edilmeyen bir ücret olup, tüm ulaşım, konaklama, yemek, sigorta ve sağlık giderleri yarışmacının sorumluluğundadır. Organizasyon, yarışmacıların belirlenen saatlerde Varna'da bulunmalarını zorunlu kılmakta ve otel rezervasyonları konusunda sınırlı yardım sunmaktadır; bu nedenle katılımcıların kendi rezervasyonlarını yapmaları beklenmektedir.

Jüri değerlendirmesi, uluslararası alanda tanınmış bale sanatçıları tarafından, 25 puanlık sistem kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Puanlar, her tur bazında ve genel performans ortalaması üzerinden hesaplanarak, yarışmacıların sıralaması oluşturulmaktadır. Grup "A" – Seniors için Varna Grand Prix (altın madalya, diploma ve belirlenen para ödülü) ile birlikte, birinci, ikinci ve üçüncü derecelere yönelik para ödülleri kademeli olarak dağıtılırken; Grup "B" – Juniors için özel ayrım ödülleri, sınıflandırılmış ödüller ve ek ödüller (örneğin "Emil Dimitrov" genç yetenek ödülü, "Nina Kiradjieva" Fonu'ndan verilen ödüller ve performans/bireysel başarı ödülleri) ön görülmüştür.

Ek olarak, yarışma kapsamında ek programlar ve düzenlemeler de yer almaktadır. Yarışmanın kapanışında ve ödül törenlerinde düzenlenecek Gala ve Süper Gala Konserleri sırasında, yarışmacılar organizatör tarafından belirlenen program çerçevesinde performans sergileyeceklerdir. Ayrıca, yarışma ile birlikte düzenlenecek olan Uluslararası Yaz Okulu – Varna 2020'a dansçılar, eğitmenler ve gözlemciler için ayrı ücretlendirme uygulanmaktadır. Yarışma performanslarının video, fotoğraf ve yayın kayıtları organizasyon tarafından yapılmakta olup, dansçılar bu kayıtlar için herhangi bir ücret talep edememektedir. Ulaşım, konaklama, resmi kayıt işlemleri, çekiliş ve olası hava koşullarına bağlı esnek uygulamalar da yarışmanın düzenleyici belgelerinde yer alan hususlar arasında belirtilmiştir.

Bu kapsamlı düzenleme, Varna Uluslararası Bale Yarışması'nın organizasyon, performans ve değerlendirme süreçlerinin sistematik bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır. Yarışmanın belirlenen kural ve kriterleri, katılımcıların performanslarını objektif ölçütler çerçevesinde değerlendirmeyi mümkün kılmakta; böylece hem uluslararası standartlarda bir bale yarışması gerçekleştirilmekte hem de dansçıların mesleki gelişimine katkıda bulunulmaktadır. Dansçılar, kendi tercihlerine bağlı olarak, aşağıda listelenen zorunlu repertuvardan bir pas de deux (adagio, varyasyon ve koda) veya iki varyasyon gerçekleştirir (www.varnaıbc.org).

2.1.1 Varna Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı

Tablo 2- Varna Uluslararas Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Bale Eseri	Parça/Bölüm	Perde	Koreograf/Chorograf	Notlar / Müzik
Giselle (Adam)	Giselle'in Varyasyonu	Perde I	Kor. Petipa	Müzik: Minkus
	Pas de deux	Perde I	Kor. Perrot, Coralli ve Petipa	
	Myrtha'nın giriş ve varyasyonu	Perde II	Chor. Perrot, Coralli ve Petipa	
	Giselle ve Albert'in	II. Perde	Kor. Perrot, Coralli ve Petipa	

	Grand pas de deux			
Korsan (Adam)	Pas de deux of Medora and the Slave	Perde I	Chor. Petipa	
	Köle Kız ve Tüccarın Pas de deux	Perde II	Kor. Petipa	Müzik: Drigo
Süvari Kampı (Armsheimer)	Maria ve Peter'ın Pas de deux	–	Chor. Petipa	
Paris Ateşi (Assafiyev)	Pas de deux	–	Chor. Vainonen	
Raymonda (Glazounov)	Raymonda ve Brienne'in de deux'in büyük pas	III. Perde	Kor. Petipa	
Coppelia (Delibes)	Swanilda ve Franz'ın deux'i	II. Perde	Kor. Saint-Leon, Petipa	
Esmeralda (Drigo)	Diana ve Perdeeon'un Pas de deux	–	Chor. Vaganova	
La Sylphide (Loevenskjo)	Pas de deux; varyasyonlar	–	Chor'dan varyasyonlar	Bournonville şehri
La Bayadere (Mınkus)	Nikia ve Solor'un ikisi	III. Perde	Kor. Petipa	
	Gölgelerin üç varyasyonu	III. Perde	Koro. Petipa	Her varyasyon ayrı bir giriş
Don Kişot	Kitri ve Basil'in büyük pas de deux	Perde IV	Chor. Petipa, Gorsky	
	Kitri'nin Varyasyonu	Perde I	Chor. Petipa	
	Driadların Metresi, Koro'nun Varyasyonu	–	Petipa	
Paquita	Pas de trois; varyasyonlar	–	Chor'dan varyasyonlar, Petipa	
	Grand pas; varyasyonlar	–	Chor'dan varyasyonlar, Petipa, Chor. V. Gsovsky	Her varyasyon bağımsız olarak gerçekleştirilecek

Klasik Pas de Deux (Auber)	–	–	–	
Napoli (Paulli)	Varyasyonlar	–	Koro	Bournonville şehri
Bruges'teki Kermesse	Pas de deux	–	Chor	Bournonville şehri
Satanela (Pugni)	Pas de deux	–	Chor	Petipa
Genzano'da Çiçek Festivali (Helsed)	Pas de deux	–	Chor	Bournonville şehri
Şımarık Kız (Hertel)	Lisa ve Colin'in Pas de deux	Perde II	Chor. Petipa, Gorsky	
Kuğu Gölü (Çaykovski)	Adagio: Odette ve Siegfried'in varyasyonu ve kodası	Perde II	Chor. Lev İvanov	Sadece balerinler rekabet edebilir; partner adagio'dan sonra baleden varyasyonu dans etmelidir; müzik derlenmeli
	Pas de trois; varyasyon	Perde I	Chor'dan varyasyon, Petipa	
	Odile ve Siegfried'in Pas de deux	Perde III	Chor. Petipa	
Uyuyan Güzel	Leylak Peri Varyasyonu	I. Perde	Kor. Petipa, Lopukhov	
	Aurora'nın Varyasyonu	I. Perde	Koro. Petipa	
	Prens Charming'in (Arzu) Varyasyonu	Perde II	Kor. Petipa	
	Leylak Peri Varyasyonu	Perde III	Kor. Petipa-Lopukhov	
	Pas de deux of Florina ve Mavi Kuş	Perde III	Kor. Petipa	
	Pas de deux of Aurora and Desire	Perde III	Chor. Petipa, Sergeev	
Fındıkkıran	Şeker Erik Peri ve	Perde II	Chor. Vainonen	

	Prens'in Pas de deux			

2.1.2 Varna Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı

Yarışmacıların yalnızca tek bir dans türünde uzmanlaşmalarını önleyerek, her turda farklı dans stillerini sergilemelerini amaçlar. Böylece, dansçıların çok yönlülüğü ve geniş teknik repertuarı ortaya konur. Farklı dans türlerinin sunulması hem teknik hem de sanatsal çeşitliliğin değerlendirilmesine olanak tanır.

Repertuar seçiminde ifade araçlarının çeşitliliği; jüri, yarışmacıların seçtikleri repertuvar üzerinden değerlendirirken, performanslarında kullandıkları ifade araçlarının çeşitliliğini de göz önünde bulunduracaktır. Bu kural, dansçıların sadece teknik yeterliliklerini değil, aynı zamanda duygusal anlatım ve yaratıcı yaklaşımlarını sergilemelerini teşvik eder. Repertuvarın çeşitliliği, performansın zenginliğini ve derinliğini artırarak izleyici üzerinde daha güçlü bir etki bırakır.

Çağdaş koreografinin kapsamı ve özellikleri; çağdaş koreografi, geniş bir konu yelpazesini kapsayan ve modern insanın görüşlerini, dünya anlayışını yansıtan bir ifade biçimidir. Bu yaklaşımla, klasik ve çağdaş koreografi arasındaki temel fark; eserin temel fikri, konsepti, formu (dans sistemi) ve içeriğinde yatar. Böylece, dansçılar geleneksel kalıpların dışına çıkarak, yenilikçi ve özgün performanslar sergilemeye teşvik edilir.

Çağdaş koreografi performanslarında ışıklandırma değişikliklerinin sayısının en fazla 5 ile sınırlandırılması öngörülmektedir. Işıklandırmadaki sınırlama, sahne düzeninin ve görsel bütünlüğün korunması amacıyla getirilmiştir. Fazla sayıda ışık değişikliği, performansın ana temasından sapmasına ve seyirci üzerindeki etkisinin zayıflamasına neden olabilir.

İkinci ve Üçüncü Turlarda çağdaş koreografi performanslarının süresi 6 dakikayı geçmemelidir. Bu süre sınırlaması, performansların yoğunluğunu artırmak, gereksiz uzatmalardan kaçınmak ve program akışının düzenini sağlamak amacıyla uygulanır. Kısa sürede etkili bir anlatım sergilemek, dansçıların özünü ve yaratıcı dokunuşlarını öne çıkarmalarına olanak tanır.

Bir dans performansına en fazla üç dansçının katılımına izin verilir. Bu kural, koreografinin sade, net ve anlaşılır kalmasını sağlamak için getirilmiştir. Katılımcı sayısının sınırlandırılması, performansın kalabalıklaşmasını engelleyerek, dansın temel anlatım gücünü ve sahnedeki uyumu korur.

Eğer çağdaş bir parçanın başlangıcı müziksiz ise, yarışmacının bir temsilcisinin performans sırasında yönetmenin yanında bulunması gerekmektedir. Bu uygulama, müziğin olmadığı başlangıç bölümlerinde sahne düzeninin ve performansın akıcılığının sağlanması için önemlidir. Yönetici ile yakın işbirliği, olası aksaklıkların önüne geçilmesine yardımcı olur (www.vıbc.org).

2.2 Youth America Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması

Resmi internet sitelerinde, “kar gütmeyen vakıf olarak” birçok kıtada sürekliliği olan dünya çapındaki en prestijli yarışmalar arasında Youth America Grand Prix'si (YAGP) de yer almaktadır. YAGP, tarihi önemi, jürileri, katılımcıları, bale repertuvarını, eğitimini ve YAGP'nin ve diğer uluslararası bale yarışmalarının genç dansçılar ve bir bütün olarak bale topluluğu üzerinde yoğun katılımı ile sayısal olarak en çok bale dansçısını eğiten en büyük bale sanat yarışması ve bale okuludur. Gençlik Amerikan Grand Prix bale yarışması başta Kuzey Amerika ülkeleri olmak üzere küresel çaplı değerlendirilen uluslararası bir bale yarışmasıdır. Gençlik Amerikan Grand Prix yarışmasının kökleri 1940’lı yıllara kadar uzanmaktadır ve bale yarışması ilk olarak Kübalı bale eğitmeni Julia Soler tarafından başlatılmıştır. Günümüzde yarışmaya

başvuru; iki farklı kıtada yapılan yarışmalarda seçilen dansçıların katılımıyla sağlanmaktadır.

İlk başlarda Latin Amerika kökenli öğrencilerin amatör olarak katıldığı bu yarışma eyaletlerin desteğiyle ulusal bir yarışma niteliği almıştır. 1943 yılında New York'ta Amerika'nın farklı eyaletlerinden yarışmalara, yarışmacılar katılarak resmi olarak Gençlik Grand Prix Bale yarışması başlamıştır.1970'lerin sonuna kadar sadece Kuzey Amerika eyaletleri bu yarışmaya dansçı göndermiştir. Organizasyonun Amerika Bale tiyatrosu tarafından devralınması ile Dance Masters of America (Amerika'nın Dans Uzmanları) organizasyonu başlamıştır. Bu tarihlerden itibaren farklı ülkeler katılımcılarla yarışmaya dahil olmuşlardır. 1990'ların başında ise Dance Masters of America ismi America Grand Prix olarak değiştirilmiştir. Gençlik Amerika Grand Prix, uluslararası bale yarışması organizasyonuna çeviren 1999 yılında Bolşoy Balesi'nin eski dansçıları Larissa Saveliev ve Gennadi Saveliev tarafından kurulmuştur. Kurucu üyeler, genç bale dansçılarına bale dünyasındaki seçkin profesyonellerle çalışma ve tanınma fırsatı sağlayacak bir platform tasarlamışlardır.

New York City'deki açılış yarışmasına yüksek katılım oranı sağlanmasıyla ve kısa sürede popülerlik kazanarak, bölgesel etkinliklerin Amerika Birleşik Devletleri'nde ve nihayetinde dünya çapında genişlemesine yol açmıştır (Calabria, 2018 : 52).

Her yıl Asya ve Kuzey Amerika başta olmak üzere farklı ülkelerden katılımcılar New York eyaletindeki Amerika Bale Tiyatrosu'nda bu yarışmaya katılım sağlamaktadırlar. Gençlik Amerikan Grand Prix farklı bale ve dans stillerine öncelik göstermektedir, yarışmacılara herhangi bir stili veya tekniği dayatmamaktadırlar. Moskova bale yarışmasının aksine herhangi bir eser zorunluluğu veya herhangi bir eser üzerinden temel puanlandırma kriterlerine önem verilmemektedir, diğer yarışmaların aksine puanlama sistemi daha esnektir. Teknik bilgilerin öneminden ziyade yarışmacının sahne ve görsel performansı daha önceliklidir.

YAGP bale yarışması jüri üyelerini, farklı ülkelerden farklı eğitmenler ve akademisyenlerden seçmektedir. Günümüzde Dance Masters of America organizasyonu

yarışmanın tarihini belirlemektedir. Yarışmacılar ön elemelerini New York City veya farklı eyaletlerde gerçekleştirmekteydi ancak daha sonraki yıllarda ve günümüzde ön elemeler kaldırılarak, katılımcılara yalnızca kaydolarak yarışmada semi finallerde yarışma sistemine geçilmiştir.

Şekil 3- YAPG Ön Eleme Turundan bir kare *(Harford County Living, 2020)*

Önceki yıllarda uygulanan ön eleme sürecinde, yarışmaya katılmak isteyen genç dansçıların yeteneklerini sergilemeleri için oldukça önemliydi. Youth American Grand Prix bale yarışmasında, ön eleme genellikle video gönderimleriyle yapılmaktaydı. Yarışmacılar, belirli teknik hareketleri ve artistik ifadeleri gösteren bir dans videosu sunarak ilk değerlendirmeye alınıyorlardı. Bu süreçte jüri, adayların teknik seviyelerini, sanatsal ifadelerini ve genel performans yeteneklerini değerlendirmekteydi.

Video ön elemesi, uluslararası dansçıların yarışmaya katılmasını kolaylaştırır, böylece sadece final aşamasında New York'a gelmeleri gerekmekteydi. Video ön elemesini başarıyla geçen adaylar, yarışmadan yaklaşık iki hafta önce New York City'ye gelerek American Ballet Theatre'da (ABT) kayıt yaptırarak ve yarışmaya hazırlık provalarına başlamaktaydılar. Bu hazırlık süreci boyunca, dansçılar, ABT'de halka kapalı olarak düzenlenen provalarda performanslarını geliştirme şansı bulmaktaydılar. Mayıs ayında gerçekleşen yarışma aşamasıyla, finalistler jüri önünde değerlendirilir ve performansları sergilenirdi.

Birçok aday, için bu yarışmaları kazanmak ve hatta katılmak, onları profesyonel kariyerlere iten ve sanatsal yolculuklarını şekillendiren yaşamı değiştiren bir deneyim fırsatı sunmaktadır (Youth America Grand Prix, 2024). YAGP, bir öğrencinin ödülü (burs) alabilmesi için 1., 2. veya 3. olmak zorunda olmadığı kavramını ortaya koyan ilk yarışmaydı. Burslar, hakemler kurulunun kararından bağımsız olarak, her bir okul müdürünün bir öğrencinin potansiyelini değerlendirmesine göre verilir. Bu kavram artık dünyadaki diğer birçok bale yarışması tarafından yaygın olarak benimsenmiştir. 2005 yılında UNESCO, YAGP'nin uluslararası dans eğitimine katkısını, UNESCO'nun prestijli Conseil International de la Danse (CID) üyeliği ile ödüllendirerek kabul etti. 2007'de Youth America Grand Prix, İtalya'nın prestijli Spoleto Dans Festivali'nin 50 yıllık tarihinde dans öğrencilerinin performanslarını sunan ilk organizasyon oldu. 2009 yılında YAGP, 27 ülkeden 221 dansçıyla "Balede En İyi Pointe" için mevcut Guinness Dünya Rekorunu kırdı. 2010 yılında YAGP, YAGP katılımcılarına ve mezunlarına dünyanın önde gelen dans şirketlerinin yöneticileri tarafından görülme ve işe alınma şansı veren özel bir seçmeler dizisi olan YAGP iş Fuarı'nı tanıttı. 2014 yılında YAGP yeni bir dans eğitimi girişimi başlattı. "Yükseköğretimde Dans" dans öğrencilerine ve ebeveynlerine ülkenin önde gelen lise ve üniversite tabanlı dans programlarının temsilcileriyle tanışma ve akademik eğitimin dans eğitimi ile birleştirilmesindeki seçenekler hakkında bilgi edinme fırsatı veren bir program.

YAGP, Uluslararası Bale Yarışmaları Federasyonu (IFBC) üyesidir ve Moskova Uluslararası Bale Yarışması, Prix de Lausanne, Varna Uluslararası Bale Yarışması ve

ABD Uluslararası Bale Yarışması'nın ortak yarışmasıdır. Uluslararası bale yarışmalarının başarısı ve güvenilirliği, büyük ölçüde jüri panellerinin kalibresine ve uzmanlığına bağlıdır. Ünlü bale sanatçıları, yönetmenler, koreograflar ve eğitimciler genellikle jüri olarak görev yapmaya davet edilir. Engin deneyimleri ve sanatsal duyarlılıkları, katılımcıların performanslarının kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesine katkıda bulunur. Genellikle farklı bale geleneklerinden ve okullarından gelen jüri üyelerinin çeşitliliği, çok yönlü bir bakış açısı ve tarafsız bir yargı sağlar.

Amerika Uluslararası Bale Yarışmaları, zengin bir kültürel mirası ve köklü bir geçmişi yansıtarak dünyanın her köşesinden katılımcıları kendine çekmektedir. Genellikle 9 ile 19 yaş arasındaki genç dansçılar, yaşlarına uygun kategorilerde yarışarak adil bir şekilde değerlendirilme ve tanınma fırsatı bulurlar. Bu etkinlikler, yalnızca katılımcıların teknik becerilerini ve sanatsal yeteneklerini sergilemeleri için bir platform sunmakla kalmaz, aynı zamanda önde gelen bale şirketleri ve prestijli dans akademileri için bir yetenek keşif alanı olarak da işlev görür. Olağanüstü performans gösteren katılımcılar, tanınmış bale kurumlarından burslar ve davetler alarak ileri eğitim ve kariyer fırsatlarına erişim sağlarlar.

Uluslararası bale yarışmaları, dünya çapında tanınan birçok profesyonel bale dansçısının kariyerlerinin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yarışmalarda sahnelenen çağdaş eserler, genç dansçılara sanatsal ifade ve yaratıcılık için geniş bir alan tanırken, onları yenilikçi hareketleri ve anlatıları keşfetmeye teşvik eder. Katılımcılar, koreografilerin duygularını ve özünü sahneye yansıtma konusunda kendilerini geliştirir ve böylelikle sanatsal yetkinliklerini bir üst seviyeye taşırlar (Guzmán vd., 2023: 1129).

Şekil 4- David H. Koch, NYC Bale Tiyatrosu (New York City Ballet, 2008)

YAGP Bale Yarışması, dans öğrencilerinin mesleki gelişimine ve yeteneklerinin uluslararası düzeyde değerlendirilmesine olanak tanıyan önemli bir etkinlik olarak düzenlenmektedir. Yarışmaya katılım koşulları, hem yarışmacıların sağlığı ve güvenliğinin temini hem de performans standartlarının belirlenmesi açısından ayrıntılı düzenlemelere tabidir. Yarışmanın sağlık ve güvenlik bölümünde, katılımcıların sağlığı öncelikli tutulmakta; ABD, eyalet, yerel ve tiyatro sağlık yönergelerine uyulması zorunlu kılınmaktadır. Bu koşul, etkinliğin uluslararası standartlarda ve güvenilir bir ortamda gerçekleştirilmesini sağlamaya yönelik olarak belirlenmiştir.

Genel bilgiler kapsamında, yarışmaya 9 ila 20 yaş arası dans öğrencilerinin katılabileceği belirtilmiştir. Yaş, yarışmanın sezonu boyunca Ocak 1 ve katılım yılının tarihi esas alınarak belirlenmektedir. Profesyonel dansçılara yer verilmemesi, yarışmanın temel hedef kitlesinin eğitim sürecindeki öğrenciler olduğu gerçeğini yansıtmaktadır. Yarışma, solo, grup ve pas de deux kategorilerinde düzenlenerek, farklı koreografik biçimlerdeki performansların değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

Yaş bölümleri, yarışmacıların gelişim düzeylerini dikkate alarak üç ana kategoriye ayrılmıştır: Senior (15–20 yaş), Junior (12–14 yaş) ve Pre-Competitive olarak adlandırılmış rekabet öncesi bir kategoridir (9–11 yaş). Ayrıca, grup dans kategorisinde yer alacak dansçılar için yaş aralığının 9 ila 20 arasında olması öngörülmekte; 14 yaş

altındaki erkek dansçılar için ise "par terre" partnerlik önerisi getirilmiştir. Bu sınıflandırmalar, yarışmanın değerlendirme kriterlerinin adil bir şekilde uygulanabilmesi ve katılımcı profillerinin dengeli bir şekilde oluşturulabilmesi için önem arz etmektedir.

Kayıt süreci, yarışmanın resmî web sitesi üzerinden çevirimiçi olarak yürütülmektedir. Katılımcıların, kayıt öncesinde adım adım anlatılan video rehberleri izlemeleri ve okul veya stüdyo tarafından yapılan kayıtlarda sağlanan 36 haneli kodu doğru kullanmaları gerekmektedir. Bu uygulama, kayıt işlemlerinde standartlaşmayı sağlamak ve hata payını minimize etmek amacıyla geliştirilmiştir.

Ücretlendirme hususunda, katılımcı başına belirlenen $125'lik kayıt/idarî ücret, erken, normal veya geç kayıt dönemlerine göre farklılık göstermektedir. Finaller için ayrı ve sabit ücretler uygulanmakta olup, kayıt ücretlerinin iade edilmemesi kuralı, yarışmanın maddi kaynak planlaması açısından öngörülmüştür. Son tarihler ve ceza politikaları çerçevesinde, kayıt ve güncellemelerin belirlenen son tarihler içerisinde yapılması zorunludur; müzik gönderimi ve "TBD" güncellemelerinde geç gönderim durumunda ceza ücreti uygulanır. Ücretlerin genel olarak iade edilmemesi, yalnızca sağlık nedeniyle ortaya çıkabilecek durumlarda kısmi kredi tanınması şeklinde esneklik sağlanmaktadır.

Öğretmen görevli rozetleri kapsamında, katılımcıların öğretmenlerine, kayıt sırasında doldurulan form aracılığıyla ücretsiz rozet verilmekte olup, formun zamanında doldurulması gerekmektedir. Bu uygulama, öğretmenlerin katılımcıların gelişim süreçlerine katkısını belgelemek amacıyla düzenlenmiştir.

Müzik gönderimi, yarışmanın teknik standartlarının ve telif hakkı düzenlemelerinin sağlanabilmesi açısından önem taşımaktadır. Dansçıların, klasik varyasyon müziklerini YAGP Klasik Müzik Kitaplığı'ndan seçmeleri tavsiye edilmekte; bu kaynak, canlı yayın sırasında yüksek kaliteli kayıtlara erişimi mümkün kılacak şekilde derlenmiştir. Birçok varyasyon için birden fazla versiyon bulunması, parçaların tempo değişikliklerine göre ayarlanmasına veya gerektiğinde kesilmesine olanak tanımaktadır.

Kitaplıktan olmayan veya mevcut olmayan parçaların kullanılması durumunda, telif hakkı ihlalleri nedeniyle video çevrimiçi platformlarda sessize alınma riski bulunmaktadır; ancak sahnedeki performans sırasında bu kısıtlama uygulanmamaktadır. Müzik dosyalarının yüklenmesi için, dans Genie hesabına giriş yapılarak "Müziği Yükle" butonuna tıklanması, dosyaların mp3 veya m4a formatında olması ve dosya isimlendirme kurallarına uyulması gerekmektedir.

Performans süreleri, yarışmanın teknik düzenlemeleri arasında yer almakta olup, klasik varyasyon veya çağdaş/open solo performanslarının maksimum süresi 2:30 dakika olarak belirlenmiştir; Paquita "étoile" varyasyonunun süresi en fazla 2:42 dakikayı geçmemelidir. Grup performansları için ise, klasik pas de deux (sadece adagio ve coda bölümleri) 6:00 dakika, çağdaş pas de deux 3:30 dakika, duet/trio (2-3 üye) 2:45 dakika, ensemble yani grup (4 üye) 3:30 dakika ve ensemble (5 ve daha fazla üye) 5:00 dakika ile sınırlandırılmıştır. Katılımcıların ek süre satın almalarına izin verilmemesi, süre sınırının aşılması durumunda performansın puan kesintisine veya diskalifiye edilmesine neden olacağı kuralıyla vurgulanmaktadır.

Pointe performansı açısından, 10 yaş ve altındaki öğrencilerin en pointe performansı sergilemeleri kesinlikle yasaklanmış olup, 11 yaşındaki dansçılara en pointe yapmamaları önerilmektedir. Pre-Competitive yaş grubundaki öğrenciler, en demi-pointe performansı sergilerken, repertuar olarak hem pre-competitive hem de junior varyasyon listesinden seçim yapabilmektedir. Bu düzenleme, dansçıların gelişim seviyeleri ve güvenlik kriterleri göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

YAGP tarafından verilen master class'lar, yarışmacıların gelişimine katkıda bulunmak amacıyla düzenlenmekte; ancak bu derslere katılımın puanlamaya etkisi bulunmamaktadır. Yarışma sırasında fotoğraf ve video çekimleri yapılmakta, çekimlere kayıt sırasında onay verilmiş sayılmaktadır. Sağlık veya acil durumlarda yarışmanın sanal ortama taşınabilmesi, bilgilendirme e-posta ve web sitesi üzerinden duyurulan önemli bir düzenlemedir.

Klasik repertuvar listesi, klasik bale kategorisinde kullanılacak varyasyonların onaylı repertuvardan seçilmesini öngörmekte; repertuvar dışı varyasyonlar ise jürinin takdirine bağlı olarak değerlendirilmektedir. Dekor ve aksesuar kullanımında ise, YAGP, öğretmen, veli ve öğrencilerin sahne arkası alanlarının sınırlı olduğu konusunda uyarıda bulunmakta; koreografların kendi eserlerini oluştururken sahne dekorlarının kullanımını kısıtlamaları gerekmektedir. Katılımcıların kendi seçtikleri aksesuarların kullanımı sonucunda oluşabilecek risklerden kendilerinin sorumlu olduğu, YAGP'nin dekor ve aksesuar taşınması, depolaması veya kaybolan eşyalardan sorumlu tutulamayacağı vurgulanmaktadır. Ayrıca, tüm aksesuarların yarışmanın ilk gününden en geç üç hafta önce onaylanması gerekmektedir.

Bölgesel ödüller ve puanlama sistemi, iki ana unsura dayanmakta; sanatsal ve teknik puanlamalar, 100 puanlık ölçekte değerlendirilmekte ve hakemlerin verdiği puanların ortalaması toplam puanı belirlemektedir. Hakemlerin her katılımcıya sayısal puan vermesinin yanı sıra, eğitimlerine yönelik rehberlik sağlayacak kişisel yorumlar eklemeleri mümkün kılınmaktadır. Elektronik ortamda gerçekleştirilen puanlama sonuçları, yarışma sonrası kısa süre içerisinde ilgili e-posta adresine gönderilir. Ödül törenleri, yerel seyahat veya sağlık düzenlemeleri kısıtlaması olmadığı sürece canlı olarak düzenlenmekte; aksi durumlarda çevrimiçi törenler yapılmaktadır. YAGP, bir katılımcının birden fazla mekânda ödül almasını engelleyen kurallar uygulamakta, ancak istisnai durumlar hakem takdiriyle değerlendirilebilmektedir.

Kategori düzenlemeleri kapsamında, yarışmanın yaş ve cinsiyet kriterlerine bağlı olarak bazı kategoriler birleştirilebilmekte veya ayrı değerlendirilebilmektedir. Örneğin, aynı yaş kategorisinde altıdan az erkek solo yarışmacı varsa, erkek ve kadın solo yarışmacılar tek kategoride değerlendirilebilmektedir. Küçük ve büyük gruplar hakemlerin takdirine bağlı olarak ayrı veya birleştirilmiş olarak incelenebilir; ayrıca, altıdan az klasik ve çağdaş pas de deux yarışması varsa, bu kategoriler ensemble kapsamında değerlendirilecektir. Yeni düzenleme kapsamında, ensemble'ler yaş kategorisi (junior ensemble – ortalama yaş 13'e kadar; senior ensemble – ortalama yaş 14 ve üzeri) ve giriş tipine göre (klasik veya çağdaş) ayrılmaktadır.

Üst düzey ödüller, YAGP jüri panelinin ortak kararıyla hem klasik bale hem de çağdaş/açık dans kategorilerinde, katılımcıların genel performansları karşılaştırılarak verilmektedir. Grand Prix ödülü, senior yaş kategorisindeki en yüksek genel performansa; Youth Grand Prix ödülü, junior yaş kategorisindeki en iyi performansa; Umut Ödülü ise pre-competitive yaş grubundaki dansçılar için öngörülmektedir.

Jüri yetkisi, duyurulan tüm ödülleri vermeme hakkını saklı tutmakta; bölgesel yarı final sonrası burs teklifleri veya kabul mektupları alan katılımcılar, ilgili okul tarafından sağlanan iletişim bilgileri aracılığıyla bilgilendirilmekte ve doğrudan iletişim kurulmaktadır. Finallerde, solo performansta en az 96 puan alınması beklenmekte, ancak jüri takdiriyle 96 puan alamayan dansçılar da davet edilebilmektedir. Finallerde junior ve senior dansçılar, hem klasik hem çağdaş solo performans sergilemek zorundadır.

Son olarak, feragatname bölümünde, yarışma düzenleyicileri ve mekanların katılımcıların kişisel yaralanmalarından veya mal kayıplarından sorumlu olmadığı, kuralların gerektiğinde güncellenebileceği ve öngörülemeyen durumlarda etkinliğin iptal edilebileceği açıkça belirtilmektedir (www.yagp.org).

2.2.1 YAGP Zorunlu Klasik Bale Repertuvarı

YAGP, dünyanın en prestijli uluslararası bale yarışmalarından biri olarak kabul edilmekte olup, yarışmanın klasik bölümünde yer alan repertuvar, klasik bale tekniğinin temel unsurlarını barındırır. Yarışmada sergilenen varyasyonlar, dansçıların disiplin, kontrol, esneklik, zarafet ve dramatik ifade gibi temel bileşenlerini ölçmeye yöneliktir (Carter, 2017: 36).

Örneğin, Don Kişot balesinin varyasyonları, YAGP repertuvarının vazgeçilmez parçalarından biridir. Bu varyasyon, dansçıların hızlı pirouette, seri ayak hareketleri ve güçlü dramatik ifadelerle teknik becerilerini ortaya koymalarını sağlar. Don Kişot varyasyonu, dansçılara enerjilerini ve karakterizasyon yeteneklerini sergileme imkânı

sunarken, aynı zamanda sahne üzerinde canlılık ve dinamizm yaratır (Peterson, 2018 : 82).

Benzer şekilde, La Sylphide varyasyonu da repertuvarda önemli bir yer tutar. Bu eser, romantik bale geleneğinin zarif ve akıcı hareketlerini ön plana çıkarır. Dansçılar, yumuşak adımlarla, akıcı kol hareketleri ve duygusal ifadelerle bu varyasyonda sanatsal duyarlılıklarını ve estetik yorumlarını ortaya koyarlar. La Sylphide varyasyonu, dansçıların hem teknik hem de duygusal yönlerini ölçmede etkili bir araç olarak kullanılmaktadır (Carter, 2017: 38).

Kuğu Gölü varyasyonları, bale geleneğinin en köklü eserlerinden biri olarak YAGP repertuvarında yer almaktadır. Bu varyasyonda, dansçılar beyaz kuğunun zarif ve kontrollü hareketlerini sergilemekte; port de bras, adagio figürleri ve dramatik final hareketleriyle performansın bütünlüğünü sağlamaktadır. Kuğu Gölü varyasyonları, dansçıların esnekliğini, denge kontrolünü ve sahne varlığını ortaya koyan önemli bir ölçüt olarak değerlendirilir (Smith, 2019: 115).

Ayrıca, Giselle varyasyonu da klasik repertuvarın önemli parçalarından biridir. Bu varyasyon, dansçıların zarif, nazik ve duygusal ifadelerini sergilemelerine olanak tanır. Giselle varyasyonu, romantik bale geleneğinin ruhunu yansıtan, incelikli ve duygusal derinliği olan bir parçadır. Dansçılar bu eserde hem teknik becerilerini hem de içsel duygularını, hassas ve etkileyici bir biçimde ortaya koyarlar (Peterson, 2018: 85).

La Bayadère varyasyonu, dansçıların ritmik uyumunu, koordinasyon becerilerini ve dramatik yorumunu ölçmek üzere repertuvara eklenen diğer bir eserdir. Bu varyasyon, özellikle karmaşık koreografik dizileri ve güçlü final hareketleri ile dansçıların performans seviyesini belirlemede önemli bir rol oynar. La Bayadère varyasyonu, dansçıların hem teknik hem de sanatsal yeteneklerini bütüncül bir biçimde değerlendirmeye olanak tanır (Smith, 2019: 118).

Bazı yıllarda repertuvara ek olarak Paquita varyasyonu da tercih edilebilmektedir. Bu varyasyon, dansçıların ritim duygusunu ve teknik uyumlarını ortaya

koymalarını sağlayan, hızlı ve kontrollü hareketlere dayalı bir eserdir. Paquita varyasyonu, dansçıların hız, güç ve zarafet gerektiren unsurlarını sergilemelerine olanak tanırken, aynı zamanda klasik bale geleneğinin sürekliliğini de pekiştirir (Peterson, 2018: 87).

YAGP klasik bale repertuvarı, her yıl yarışma organizatörleri tarafından belirlenmekte ve güncellenmektedir. Seçilen varyasyonlar, dansçıların uluslararası standartlara uygun yeteneklerini ölçerken, klasik bale tekniklerinin korunması ve gelecek nesillere aktarılması bakımından da büyük önem taşır. Yarışmada sergilenen bu varyasyonlar, dansçıların sahne performanslarını değerlendirirken, onların teknik ustalıklarını, sanatsal yorumlarını ve karakterizasyon yeteneklerini kapsamlı bir biçimde ölçer (Smith, 2019: 120).

YAGP klasik bale repertuvarı, genç dansçıların profesyonel kariyerlerine sağlam bir temel oluşturmasını sağlayan seçkin varyasyonlardan oluşur. Don Kişot, La Sylphide, Kuğu Gölü, Giselle, La Bayadère ve Paquita gibi eserlerden varyasyonlar, dansçıların sadece teknik becerilerini değil, aynı zamanda sahne üzerindeki estetik duruşlarını ve duygusal derinliklerini de ortaya koymalarına olanak tanır. Bu repertuvar, YAGP'nin uluslararası bale dünyasındaki prestijini ve dansçıların gelecekteki profesyonel başarılarını belirlemedeki kritik rolünü göstermektedir (Peterson, 2018: 87).

Tablo 3- YAGP zorunlu klasik bale repertuvar listesi (yagp.org**).**

Yaş Kategorisi	Bale Eseri	Parça/Varyasyon	Koreograf	Özel Şartlar
Pre-Competitive	Coppélia	1. Perde Varyasyonu	A. St. Leon	–
Pre-Competitive	Don Kişot	Cupid Varyasyonu	M. Petipa	–
Pre-Competitive	Fairy Doll	–	S. Legat	–
Pre-Competitive	Genzano Çiçek Festivali	Pas de Deux Varyasyonları	A. Bournonville	–

Pre-Competitive	Giselle	Kırsal (Peasant) Pas de Deux Varyasyonları	J. Perrot, J. Coralli	–
Pre-Competitive	Mezuniyet Balosu	Pas de Deux Varyasyonları	D. Lichine	–
Pre-Competitive	Harlequinade	Pas de Deux Varyasyonları	M. Petipa	–
Pre-Competitive	La Bayadere	Üç Ton Varyasyonu	M. Petipa	–
Pre-Competitive	Şımarık Kız	Pas de Deux Varyasyonları	B. Nijinska, D. Romanoff	–
Pre-Competitive	Korsan	Odalisque Varyasyonları	M. Petipa	–
Pre-Competitive	Paquita	Tüm Varyasyonlar (Baş Varyasyon hariç)	M. Petipa	–
Pre-Competitive	Raymonda	Tüm Varyasyonlar (BaşVaryasyon hariç)	M. Petipa	–
Pre-Competitive	Kuğu Gölü	Pas de Trois Varyasyonları	M. Petipa, L. Ivanov	–
Pre-Competitive	Paris Ateşi	Pas de Deux Varyasyonları	V. Vainonen	–
Pre-Competitive	Uyuyan Güzel	Peri Varyasyonları, Blue Bird Pas de Deux Varyasyonları	M. Petipa	–
Junior	Coppelia	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. St. Leon	–
Junior	Diana & Perdeeon	Pas de Deux ve Varyasyonlar	A. Vaganova	Sadece 14 yaş için
Junior	Don Kişot	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Fairy Doll	–	S. Legat	–
Junior	Genzano Çiçek Festivali	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Junior	Giselle	Giselle Varyasyonu, 1. Perde Kırsal Pas	J. Perrot, J. Coralli	–

		de Deux ve Varyasyonlar, 2. Perde Pas de Deux Varyasyonları		
Junior	Mezuniyet Balosu	Pas de Deux Varyasyonları	D. Lichine	–
Junior	Harlequinade	Pas de Deux ve Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	La Bayadere	Üç Gölge Varyasyonu (Perde III), Gamzatti Varyasyonu, Pas de Deux ve Varyasyonlar, Bronze Idol, Nikia Varyasyonu	M. Petipa	Nikia Varyasyonu 2:40 altı değilse kabul edilmez; Gamzatti Temple Varyasyonu izinsiz kabul edilmez
Junior	La Esmeralda	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Şımarık Kız	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	B. Nijinska, D. Romanoff	–
Junior	La Ventana	Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Junior	La Sylphide	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Junior	Laurencia	–	V. Chabukiani	–
Junior	Korsan	Pas d'Esclave ve Varyasyonlar, Odalisque Varyasyonları, Jardin Anime, Perde III Pas de Deux ve Varyasyonları	M. Petipa	–
Junior	Les Sylphides/Chopiniana	Erkek ve Kadın Mazurkaları, Waltz #7, Waltz #11, Prelude	M. Fokine	–

Junior	Napoli	Pas de Six ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Junior	Paquita	Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	Paquita Etoile 2:40 altı değilse kabul edilmez
Junior	Raymonda	Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Satanella	Pas de Deux ve Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Kuğu Gölü	Pas de Trois ve Varyasyonlar	M. Petipa, L. Ivanov	–
Junior	Flora'nın Uyanışı	Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Paris Ateşi	Pas de Deux ve Varyasyonlar	V. Vainonen	–
Junior	Fındıkkıran	Pas de Deux ve Varyasyonlar	V. Vainonen	–
Junior	Uyuyan Güzel	Peri Varyasyonları, Perde I & II Aurora Varyasyonları (2:40 altı), BlueBird Pas de Deux ve Varyasyonları, Wedding Pas de Deux ve Varyasyonları	M. Petipa	Perde I Aurora Varyasyonu 2:40 altı değilse kabul edilmez
Junior	Cavalry Halt	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	Talisman	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Junior	William Tell Varyasyonu	Varyasyon	A. Bournonville	–
Senior	Coppelia	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. St. Leon	–
Senior	Diana & Perdeeon	Pas de Deux ve Varyasyonlar	A. Vaganova	–

Senior	Don Kişot	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Fairy Doll	–	S. Legat	–
Senior	Genzano Çiçek Festivali	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Senior	Giselle	Giselle Varyasyonu, 1. Perde Kırsal Pas de Deux ve Varyasyonlar, 2. Perde Pas de Deux Varyasyonları	J. Perrot, J. Coralli	–
Senior	Mezuniyet Balosu	Pas de Deux Varyasyonları	D. Lichine	–
Senior	Grand Pas Classique	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	V. Gsovsky	–
Senior	Harlequinade	Pas de Deux ve Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	La Bayadere	Üç Gölge Varyasyonu (Perde III), Gamzatti Varyasyonu, Pas de Deux ve Varyasyonlar, Bronze Idol, Nikia Varyasyonu	M. Petipa	Nikia Varyasyonu 2:40 altı değilse kabul edilmez; Gamzatti Temple Varyasyonu izinsiz kabul edilmez
Senior	La Esmeralda	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Şımarık Kız	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	B. Nijinska, D. Romanoff	–
Senior	La Ventana	Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Senior	La Sylphide	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–

Senior	Laurencia	–	V. Chabukiani	–
Senior	Korsan	Pas d'Esclave ve Varyasyonlar, Odalisque Varyasyonları, Jardin Anime, III. Perde Pas de Deux ve Varyasyonları	M. Petipa	–
Senior	Les Sylphides/Chopiniana	Erkek ve Kadın Mazurkaları, Waltz #7, Waltz #11, Prelude	M. Fokine	–
Senior	Napoli	Pas de Six ve Tüm Varyasyonlar	A. Bournonville	–
Senior	Firavun'un Kızı	2. Perde Aspicia Varyasyonu	P. Lacotte	Sadece Senior kadınlar; izin alınmalı (YAGP'den hak sahipleri e-postası talep edilmeli)
Senior	Paquita	Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	Paquita Etoile 2:40 altı değilse kabul edilmez
Senior	Raymonda	Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Satanella	Pas de Deux ve Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Kuğu Gölü	Pas de Trois ve Varyasyonlar, Odette Varyasyonu, II. Perde Siyah Kuğu Pas de Deux ve Varyasyonları	M. Petipa, L. Ivanov	–
Senior	Flora'nın Uyanışı	Varyasyonlar	M. Petipa	–

Senior	Paris Ateşi	Pas de Deux ve Varyasyonlar	V. Vainonen	–
Senior	Fındıkkıran	Pas de Deux ve Varyasyonlar	V. Vainonen	–
Senior	Uyuyan Güzel	Peri Varyasyonları, Perde I & II Aurora Varyasyonları (2:30 altı), Mavikuş Pas de Deux ve Varyasyonları, Wedding Pas de Deux ve Varyasyonları	M. Petipa	Perde I Aurora Varyasyonu 2:40 altı değilse kabul edilmez
Senior	The Cavalry Halt	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Talisman	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar	M. Petipa	–
Senior	Walpurgis Gecesi	Pas de Deux ve Varyasyonlar	L. Lavrovsky	–
Senior	William Tell Varyasyonu	Varyasyon	A. Bournonville	–
Ek İzin Gerektiren Varyasyonlar	Etudes	Balerin Varyasyonu	H. Lander	Yazılı izin gerektirir
Ek İzin Gerektiren Varyasyonlar	Frederick Ashton koreografileri	Tüm koreografiler	Frederick Ashton	Yazılı izin gerektirir
Ek İzin Gerektiren Varyasyonlar	Gamzatti Tapınak Varyasyonu	–	N. Makarova	Yazılı izin gerektirir

2.2.2 YAGP Çağdaş Bale Repertuvarı

YAGP'nin çağdaş bale repertuvarı, klasik baleden farklı olarak modern dans teknikleri, yenilikçi koreografi anlayışı ve dramatik anlatımıyla dikkat çeker. Koreografiler genellikle güçlü duygu ifadeleri, akışkan hareketler ve özgün müzik kullanımıyla şekillenir. Dansçılar, sadece teknik becerilerini değil, aynı zamanda sanatsal

ifade yeteneklerini de sergileme fırsatı bulurlar. Çağdaş repertuvarda sahnelenen eserler, genellikle modern bale tekniklerini, yer hareketlerini ve doğaçlamaya dayalı unsurları içerir. Koreograflar, bireysel anlatımı ön plana çıkaran, hareketin sınırlarını zorlayan ve izleyiciyle doğrudan bağ kuran eserler yaratırlar. Çağdaş bale repertuvar her sene değişmektedir (Brown, 2020: 87).

2.3 Moskova Uluslararası Bale Yarışması.

Moskova Uluslararası Bale Yarışması 1969 yılına Sovyetler Birliği döneminde ilk kez düzenlendi. Rusya tarih boyunca bale sanatlarına verdiği önemi uluslararası camiada duyurmak için ilk kez bu yarışma 1969'da Bolşoy Tiyatrosu'nda organize edildi. Bolşoy Tiyatro'su 1776 da kurulan en eski bale ve görsel sanatlar topluluklarından birisi olarak kabul edilmektedir. Yarışmanın düzenlendiği tiyatro binası ise 1842 de inşa edilmiştir (Tatiana A. Slokvenko, 2021: 27).

Şekil 5- Bolşoy Tiyatrosu (Depositphotos, 2007).

Sovyetler Birliği, geçmiş Rus tarihlerinde baleye verilen önemi tekrar hatırlatmak için bu yarışmayı uluslararası kamuoyuna duyurarak kendi bale kültürlerini tekrar canlandırmayı hedeflemiştir. Soğuk Savaş döneminde kurulan bu yarışma ilk

katılım olarak sosyo politik ve siyasi güç taraflarından sekteye uğrayarak katılım diğer uluslararası yarışmalara göre azdır. Bunun sebebi Soğuk Savaş'ta Batı Bloğunda yer alan ülkelerin taraf belli etmesinden dolayıdır. Yarışma Sovyetler Birliği'ne üye olan ülkeler ağırlıklı olmak üzere, Doğu Avrupa ülkelerinin katılmasıyla ilk yarışma başladı. İlerleyen yıllarda siyasi sorunların azalması ile tanınırlık kazanan "Moskova Uluslararası Bale Yarışması'' daha fazla artan katılımcı sayısı ile prestijini arttırmıştır.

Moskova Bale Yarışması dünyanın en prestijli ve köklü bale yarışmalarından biri olarak kabul edilmektedir. Yarışmanın temelleri 1930'lu yıllara kadar uzanmaktadır. Rusya 16. ve 17. yüzyılda pek çok opera sergilemiştir. Bu opera eserlerini farklı sahne gösterilerinde kullanmışlardır. 17. yüzyıldan sonra kendilerine ait teknikler ve stiller geliştirmişlerdir. Avrupa sanat çapında bale konusunda son derece önemli gösteriler düzenlemişlerdir, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra sanatta toparlanma ilkesi ile Sovyetler Birliği dönemindeki Bolşoy tiyatrosunu geliştirmek ve kendi sanatçılarını küresel anlamda dünyaya duyurmak istemişlerdir.

Rusya sahip olduğu geleneksel ve köklü opera ve bale tekniklerini Bolşoy Tiyatrosu'nda özellikle Vagonova tekniğini geliştirmek için daha fazla çaba gösterdi. Sovyetler Birliği'nin Rus Bale geleneğine geliştirme ve uluslararası camiaya tanıtma çabası 1969 yılında resmi olarak Moskova ve bale yarışmasının kurulmasıyla başlamıştır. Varna Uluslararası bale yarışmasından sonra kurulan ikinci Uluslararası bale yarışmasıdır. Sovyetler Birliği döneminde başlatılan ve şu an günümüzde Rusya Federasyonu tarafından organize edilen prestijli bir etkinliktir. 1969 yılına katılan yarışmacılar genellikle doğu bloğu ülkeleri ve Sovyetler Birliği'nin ülkelerinden gelen katılımcılar ile gerçekleştirilmiştir.

Bu katılımlar siyasi olarak sosyalist zorunluluk olarak gözükmüştür daha sonraları ilerleyen yıllarda Rusya'nın Sovyet Birliği'nin siyasi olarak diğer ülkelerle ılımlı bir politika yürütmesi sonucunda Moskova bale yarışmasının siyasi perspektifi ortadan kaldırılarak uluslararası genel bir yarışmaya evrilmiştir (Nikulina, 2019 : 2). 1980'lerde farklı ülkelerin katılımı ile Moskova Bale Yarışması dünyanın en çok katılımcısına sahip bale yarışması oldu. Sovyetler birliği ilk başlarda yarışmanın sadece

Rus Bale ekolüne sahip dans stilleri teknikleri ve başta Çaykovski olmak üzere Rus sanatçıların yaptığı bestelendiği eserler ile gerçekleştirmiştir, daha sonraki yıllarda katılımcıların bu teknik kriterlere adapte olmasının zorluğundan dolayı Moskova bale yarışması farklı kategori ve dallara ayrılmıştır. Moskova bale yarışması temelde Rus bale geleneğini ve kültürünün dünyaya tanıtırken değiştirilen bu kategoriler ile pek çok farklı sanat stilinin küresel anlamda dünyaya tanıtılmasında öncü olmuştur. Yarışma Moskova'da Bolşoy Tiyatrosu'nda düzenlenmektedir. Jüri başta Rusya olmak üzere dünyanın sayılı koreograf dansçı ve akademisyenlerden oluşturulmaktadır. Jüri son derece kritik bir şekilde puanlandırmayı yapmaktadır. Katılımcılar için en büyük puan kategorisi teknik beceridir. Sahne sanatındaki yapılan figürasyon ve koreografinin karmaşıklığı sahnelendiği eser ile uyumu birincil puan tablosunu oluşturmaktadır. İkinci ve üçüncü puanlamayı ise yorumlama gücü ve artistik ifadedir. Akademisyenlerden oluşan jüriler teknik bilgiler ile değerlendirmeyi titizlik ile yapmaktadırlar (moscowballetcompetition.com/en, 2024).

Şekil 6- Moskova Uluslararası Bale Yarışması Fındıkkıran Balesi. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=iVMLyLrFcVg, 2016)

Kazanan dansçıları para ödülü ve burslar verilmektedir. Dünyanın en büyük bale organizasyonu olması sebebiyle yarışmadan kazanılan ödüller dansçıların kariyerlerinde son derece önemli bir referans olmaktadır. Yarışmanın prestij ve etkileri Sovyetler

Birliği'nin çöküşünden sonra da devam etmiştir. Rusya federasyonu Moskova bale yarışmasını geleneksel olarak sürdürmeye devam etmiş ve yarışma başta Rus bale ekolu olmak üzere diğer farklı sanat stillerinin uluslararası temsilcisi haline gelmiştir. Rus balesinin prestijinden faydalanan genç yetenekler, kendi sanatlarını sergiledikçe bu yeni sanat stilinin küresel alanda en iyi şekilde tanıtılmasını sağlar. Moskova bale yarışmasında sergilenen bazı bale örnekleri: Şımarık Kız "Şımarık Kız": Bu klasik bale eseri yarışmanın giriş ve ana programlarından biri haline gelmiştir. Antony Baudouin 1765 tarihli eserinden komedi unsurlu iki perdeden oluşan eseridir. Yarışmacılar bu eserin canlandıkları karakterler ve ifade ettikleri duygularını komik bir şekilde izleyiciye ve jüriye aktarmakla mükelleftir. Bu başlangıç ve açılış seviyesindeki bale eseri Moskova bale yarışmasında geleneksel olarak ilk gösteridir. Kuğu Gölü Çaykovski'nin en önemli ve en çok değerlendirme puana sahip olan eseridir. Özellikle Odette ve Odile rollerinin kusursuz yorumlanması jüri tarafından son derece detaylı bir şekilde analiz edilmektedir. Daha önce belirtildiği gibi Moskova Bale Yarışması temelde Rus Bale ekolünün ve geleneksel Rus bale sanatının dünya çapında tanınırlığını sağlama amacıyla oluşturulmuştur.

Genellikle Çaykovski'nin ölümsüz eseri olan Fındıkkıran ile devam eder ikinci perdenin grand pas de deux'u kısmı dansçıların teknik becerilerini sergiledikleri en meşhur bölümlerdendir. Şehrazat balesi, Rus Bale Okulları'nda yorumlanarak sergilenmektedir. Yarışmacılara eser için farklı özgün koreografik yorum çalışmaları alternatifi sunulmaktadır. Bu sayede yarışmacılar yarışma öncesinde sadece Şehrazat eseri üzerinden kendilerine ait özgün bir koreografi geliştirerek yarışmaya ön başvuru sırasında performansını sergilemektedirler.

Moskova bale yarışmasına hazırlık sürecindeki çalışmalar yarışmacı adayların kendi kişisel tekniklerini geliştirmektedir. Yarışma süreci dansçıların repertuvarını genişletip ifade gücü ve sahneleme becerileri üzerinde olumlu etkiler yaratır. Yarışmanın galibi olmak dansçının uluslararası ölçekte tanınırlığını ve itibarini önemli ölçüde arttırır. Katılımcılar farklı ülkelerden gelen farklı dans stillerini ve teknikleri birbirleri ile etkileşime girerek deneyim paylaşımı fikir alışverişi ve yeni bağlantılar kurma imkanına

sahip olurlar. Yarışmanın verdiği prestij, dansçıların dünyanın en saygın bale topluluklarında yer almasını kolaylaştırır (Macaulay, 2019 : 35).

Moskova Uluslararası Bale Yarışması ilk kez 1969 yılında düzenlenmiştir. Bu prestijli yarışma, dört yılda bir düzenlenmektedir ve bale dünyasında önemli bir etkinlik olarak kabul edilir. Bolşoy Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen yarışma, genç dansçılara uluslararası sahnede kendilerini kanıtlama fırsatı sunar ve birçok ünlü balet ve balerinin kariyerinde dönüm noktası olmuştur. Moskova Uluslararası Bale Yarışması seçkin bale sanatçıları ve jürileri tarafından önemli bir yere sahiptir. Bu yarışmanın belirleyici özelliklerinden biri, katılımcılarının seçimindeki kriterlerdir. Rusya bale sanatı tarihçesinde pek çok küresel anlamda başarılı kabul edilen dansçılara ve bale eserlerine sahiptir. Rusya'da 19. yüzyılda doğan Vaganova tekniği ile dünyada önemli bir bale tekniği olarak nitelendirilmektedir. Katılımcılar belirli yüksek kriterler ile seçilerek yarışmacılar arasındaki rekabet arttırılarak başarılı bir sahne performansı, yüksek görsel kalitedeki danslar ile bale yarışmasının niceliğini arttırmaktadır.

Moskova'daki yarışmada sahneye çıkan dansçılar, dünyaca ünlü bale yeteneklerini sergileyerek kariyerlerinde önemli bir adım atmayı hedeflemektedirler. Performansları yalnızca teknik becerilerini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda balenin kültürel yönünü ve katıldıkları ülkenin bale eğitimini de aktarır. Moskova Uluslararası Bale Yarışması, farklı kültürlerin buluştuğu bir platform olarak önemli bir rol oynar (Homans, 2010 : 72). Yarışmanın 1969 da ilk olarak düzenlenmesinin sebebi Rusya'nın bale kültürünü uluslararası kamuoyuna politik olarak aktarmaktı.

Soğuk Savaş döneminde başlayan yarışma, zengin bale geçmişiyle derinden bağlantılıydı. Rusya, bale sanatına katkıda bulunan Marius Petipa ve Çaykovski gibi sanatçılarla hikâyeci bir bale geleneğine sahiptir. Yarışma, bu zengin gelenekleri küresel ölçekte sürdüren ve tanıtan bir platform işlevi görmüştür. Sovyetler Birliği'nin baleye olan bağlılığı ile bu sanat formunun dünyaya katkı sağlaması, Rus balesine uluslararası alanda tanınma fırsatı sunmuştur.

Moskova Uluslararası Bale Yarışması, Rusya'nın başkenti Moskova'nın kalbinde düzenlenmektedir. Şehrin zengin kültürel mirası, böylesine sanatsal öneme sahip bir etkinliğe ev sahipliği yapmak için ideal bir zemin sunmaktadır. Şehrin Bolşoy Tiyatrosu ve Moskova Stanislavsky ve Nemirovich-Danchenko Müzik Tiyatrosu gibi tarihi tiyatroları, yarışmanın mirasının ayrılmaz bir parçası olmuştur. Özellikle Bolşoy Tiyatrosu, dünyanın en ikonik ve saygın bale mekanlarından biridir.

Zengin iç mekanları ve tarihi önemi, rekabete ekstra bir prestij katmanı katıyor. Bolşoy Tiyatrosu'nda sahneyi süsleyen dansçılar sadece ünlü bir mekânda sahne almakla kalmıyor, aynı zamanda tiyatronun hikayeli tarihine de katkıda bulunuyorlar. Ayrıca, Moskova'nın canlı kültürel ortamı ve sanatsal atmosferi, yarışma için ideal bir ortam sağlar. Şehrin sanata olan bağlılığı, çok sayıda müze, galeri ve tiyatroda belirgindir ve bu da onu sanatsal ifade ve takdir için bir merkez haline getirir. Yarışmanın öneminin merkezinde saygın jüri heyeti yer almaktadır. Ünlü bale ustaları, koreograflar ve sanatçılardan oluşan bu jüri üyeleri, yarışmanın sonucunu şekillendirmede önemli bir rol oynuyor. Onların anlayışlı gözleri ve bale dünyasındaki engin deneyimleri, en yüksek sanat ve teknik yeterlilik standartlarının korunmasını sağlar. Jüriler katılımcılara değerli geri bildirimler sunarak dansçıların becerilerini geliştirmelerini ve sanatçı olarak gelişmelerini sağlayan ön görüler sunar.

Bu rehberlik genellikle birçok genç dansçının kariyerinde bir dönüm noktası olduğunu kanıtlar. Ayrıca, jüri üyeleri yarışma sırasında uzmanlıklarını ve ön görülerini paylaşarak bale bilgisinin küresel çapta yayılmasına katkıda bulunurlar. Böylesine seçkin bir panelden önce sahne alma fırsatı sadece bir ayrıcalık değil, aynı zamanda hevesli dansçılar için muazzam bir öğrenme deneyimidir. Moskova Uluslararası Bale Yarışması, sayısız dansçının kariyeri için bir sıçrama tahtası olmuştur. Geçmişteki kazananlar ve katılımcılar, dünyanın en ünlü bale topluluklarından bazılarında baş dansçı olma yolunda yükseldiler. Bu yarışmadan elde edilen takdir, bu dansçılar için bir katalizör görevi görerek, başka türlü karşılaşmamış olabilecekleri fırsatlara kapılar açıyor. Bale dünyasına damgasını vurmak isteyen genç dansçılar için yarışma, yeteneklerini uluslararası bir sahnede sergilemek için bir platform. Moskova'da yarışmak,

kariyerlerinde önemli bir dönüm noktası anlamına gelir ve akranları, bale koçları ve uluslararası bale toplulukları tarafından tanınma şansı sunar.

Moskova Uluslararası Bale Yarışması, bireysel kariyerleri şekillendirmedeki rolünün ötesinde, kültürel alışverişi ve iş birliğini teşvik ediyor. Farklı geçmişlerden gelen dansçılar bir araya gelerek baleye özgü tarzlarını ve yaklaşımlarını paylaşırlar. Geleneklerin bu kaynaşması, sanat biçimini zenginleştirerek klasik baleye yeni bakış açıları ve etkiler katar. Koreograflar ve sanat yönetmenleri sık sık yarışmaya katılır, ortaya çıkan yetenekleri araştırır ve yeni prodüksiyonlar için ilham ararlar (Rotman, 2019: 41).

Bu işbirlikçi atmosfer yarışma aşamasının ötesine uzanarak uluslararası ortaklıklara ve balenin sınırlarını zorlayan yeni eserlerin yaratılmasına yol açıyor. Bu tür iş birlikleri, balenin çağdaş dünyada devam eden evrimine ve alaka düzeyine katkıda bulunur. Yarışma aynı zamanda bale dünyasındaki gelişen trendleri de yansıtıyor. Sanat formu gelişmeye devam ederken, Moskova'daki katılımcılar sadece klasik varyasyonları değil, aynı zamanda çağdaş parçaları da sergiliyorlar.

Gelenek ve yeniliğin bu birleşimi, balenin hem gelenekçilere hem de bu zamansız sanat biçiminin yeni yorumlarını arayanlara hitap ederek ilgili ve dinamik kalmasını sağlar. Dahası, Moskova Uluslararası Bale Yarışması daha geniş bir kitleye ulaşmak için teknolojiyi benimsemiştir. Canlı yayın performansları ve dijital arşivler, yarışmayı dünyanın dört bir yanındaki izleyiciler için erişilebilir hale getirerek balenin bir sanat formu olarak erişimini ve etkisini genişletti. Bu teknolojik gelişmeler, rekabetin dijital çağın olanaklarını benimserken geleneği korumaya olan bağlılığını yansıtıyor (Ezrahi, 2012: 72-81).

Uluslararası Moskova Bale Yarışması, iki yaş grubuna ayrılmıştır: Junior Grup (Gençler): Kız ve oğlan yarışmacılar, en az 14, en fazla 18 yaşında olmalıdır. Senior Grup (Yetişkinler): Kadın ve erkek yarışmacılar, en az 19, en fazla 27 yaşında olmalıdır. Her yaş grubu, solo ve düet kategorilerinde yarışabilir.

Yarışma, belirlenen tarihler arasında Moskova'da Bolşoy Tiyatrosu'nda gerçekleşecektir. Birinci ve İkinci Turlar "Yeni Sahne"de, Açılış, Üçüncü Tur ve Kapanış Töreni ise "Tarihi Sahne"de düzenlenmektedir. Yarışmaya katılmak isteyen adaylar, başvurularını yarışmanın resmi web sitesi moscowballetcompetition.com üzerinden, kişisel hesapları aracılığıyla göndermelidir. Başvuru formu, resmi web sitesinde sunulan forma uygun olarak Rusça veya İngilizce doldurulmalıdır.

Başvuru için gerekli materyallar ise: başvuru formu, kimlik belgesinin fotokopisi, dans eğitimi sertifikasının fotokopisi, kısa biyografi. Yarışmanın her turu için: her eserin başlığı, bestecinin adı, koreografinin adı yer alan program, bir portre fotoğrafı ve bir kostüm fotoğrafı (1 MB, en az 300 dpi). Adayın herhangi bir varyasyon veya düet performansının yüksek kaliteli videosu. Video, YouTube linki olarak gönderilmeli ve üzerine adayın adı-soyadı, ülke, performansın başlığı ve kayıt tarihi yazılmalıdır. Kayıt, salon veya sahnede, resmi ya da prova kıyafetleriyle, tam boy olarak ve düzenleme yapılmadan yapılmalıdır. Kayıt tarihi geçmeden başvuru yapılmalıdır.

Katılım sınırı ise: organizasyon komitesi, seçim kurulunun kararıyla, başvurular ve video kayıtları temelinde seçilen en fazla 150 yarışmacıyı (partnerleri dahil) kabul etme hakkına sahiptir. Bir yarışmacı yarışmaya katılmaktan vazgeçerse, başvuru sırasında sunulan tüm belgeler ve video kayıtları iade edilmeyecektir.

Ön eleme sonuçları, belirlenen tarih sonrası yarışma direktörlüğü tarafından adaylara resmi mektup gönderilerek ve resmi web sitesinde ilan edilerek duyurulacaktır. Seçim turunu geçen adaylara gönderilen mektup, yarışma alanında yerinde yarışmaya katılmaları için davetiye içerecektir. Seçim turunu geçemeyen adaylara gönderilen mektup, yarışma jürisinin adayın katılımını sonlandırma kararını bildirecektir. Yarışma süresince tüm performanslar halka açık olarak sergilenecektir. Yarışmacıların performans sonuçları, her turun sonunda açıklanacaktır. Yurtdışından katılacak adaylar, Rus Konsolosluğuna vize başvurusunda bulunurken resmi davet mektubunu sunacaklardır.

Yarışma prosedürü birçok farklı aşama ile gerçekleşir. Yarışma Aşamaları: yarışma, önceden gönderilen video turu ve Bolşoy Tiyatrosu sahnesinde gerçekleştirilecek üç turdan oluşmaktadır. Üçüncü Tur final turudur. Senior (Yetişkin) Grup, Üçüncü Tur'da orkestra eşliğinde performans sergileyecektir. Performans Sırası: performans sırası, çekiliş yöntemiyle belirlenip ve yarışma sonuna kadar sabit kalacaktır. Düetlerde, performans sırası kadın yarışmacının çekiliş numarasına göre belirlenir. Program Değişikliği: kayıt ve çekiliş sonrasında, yarışmacının programında yapılacak değişiklikler ancak istisnai durumlarda ve jürinin onayıyla gerçekleştirilebilir. Jüri ve Değerlendirme**:** yarışmanın jürisi, organizasyon komitesi tarafından onaylanmış jüri yönetmeliğine uygun olarak çalışır. Her yarışmacının performansı, solo ya da düet halinde olsa bile, bireysel olarak değerlendirilir. Düet halinde yarışanlar, yarışmaya katılmayan partnerlerle de performans sergileme hakkına sahiptir.

Düet Kategorisinde Eleme Durumu: eğer düet kategorisinde yer alan bir yarışmacı, İkinci veya Üçüncü Tur'a kabul edilmezse, yarışmacı yarışma Direktörlüğü'nün masrafları karşılığında son tura kadar yarışmaya katılmak zorundadır. Bu durumda, yarışmacı, yarışmaya devam eden partneriyle birlikte, Kapanış Töreni ve Kazananlar Galası'nda ücretsiz performans sergileyecektir.

Müzik ve Dijital Medya**:** yarışmacılar performansları için dijital ortamda kaydedilmiş müzik kullanabilir. Tüm müzik kayıtları, dijital medya (USB/CD) üzerine alınmalı ve Moskova'daki kayıt işlemi sırasında yarışma Direktörlüğü'ne teslim edilmelidir. Dijital medyanın üzerinde, yarışmacının adı, eserin başlığı ve hangi turda çalınacağı numarası açıkça belirtilmelidir. Her eser için ayrı kayıt sunulması gerekmektedir.

Kapanış ve Gala Performansları: tüm Laureate ve diploma sahibi yarışmacılar ile partnerleri, jüri ve yarışma Direktörlüğü tarafından onaylanan program çerçevesinde, Kapanış Töreni ve Kazananlar Galası'nda ücretsiz olarak performans sergilemek zorundadır.

Yayın ve Kayıt Hakları: yarışma Direktörlüğü, tüm üç tur, Kapanış Töreni ve Gala-konseri için TV yayını, video kaydı ve çekim yapma hakkını saklı tutar. Bu kayıt ve yayınların ek ücret talep edilmeden dağıtılması mümkün olacaktır. Yarışma Direktörlüğü, alınan materyallerin kullanımı için yarışmacılara herhangi bir maddi yükümlülük altında değildir. Fotoğraf ve Video Çekimi: yarışma süresince fotoğraf çekimi, video kaydı ve çekim yapılması ancak yarışma Direktörlüğü'nden alınan özel izin ile mümkündür.

Yarışmaya varış tarihleri komisyon tarafından belirlenip yarışmacılara önceden iletilmektedir. Yarışmacılar ve partnerleri, davet mektubunda yarışma direktörlüğü tarafından belirtilen tarihlerde yarışmaya varmalıdır. Belirtilen tarihten önce varmak isteyen yarışmacılar, erken varış tarihine kadar olan konaklama ve ekstra masraflardan kendileri sorumlu olacaklardır.

Konaklama ve yemek imkanları ise yarışma direktörlüğü, I. tura davet edilen yarışmacılar ve partnerlerine, resmi katılım süresi boyunca (Moskova'ya varış tarihinden, belirlenen tarihten erken olmamak kaydıyla, başlayıp, yarışmacının katıldığı turun bitiminden en fazla iki gün sonrasına kadar) otel konaklaması ve yemek imkanı sağlar.

Ulaşım olanakları ise: I. tura davet edilen yarışmacılar ve partnerleri için Moskova'ya uçak veya tren (ekonomi sınıfı) biletleri yarışma direktörlüğü tarafından satın alınacaktır. Moskova'dan yarışmacıların ve partnerlerinin ikamet ettikleri yere dönüş biletleri, yarışmaya veya gala temsiline gerçek katılım sonrasında (ekonomi sınıfı) temin edilecektir. Reşit olmayan yarışmacılar için, yarışma direktörlüğü ek olarak bir refakatçinin seyahat ve konaklama masraflarını karşılayabilir. Yarışma misafirleri, medya mensupları, Rusya vatandaşları, yarışma hazırlık ve uygulama planı kapsamında ana etkinliklere katılmak için bilet satın almış yabancı vatandaşlar veya yarışma direktörlüğünden davet almış kişiler ve yarışmacılara eşlik eden kişilerden oluşur. Yarışmaya gelip performans sergilemekten vazgeçen veya II. ve III. tura kabul edilmeyen yarışmacılar ve partnerleri, yarışma süresi sonuna kadar kendi masrafları ile kalabilirler. Yarışma direktörlüğü, yarışmacılar, partnerleri ve onlara eşlik eden kişiler

için sigorta sağlamaz. Yarışmacılara müzik, kostüm, makyaj ve bale ayakkabısı temin edilmez.

Prova imkanları yarışmanın yapılacağı yerde, yarışma direktörlüğü, her turun öncesinde bir sahne provası ve prova salonu temin edecektir. Başvuru formunu imzalayan adaylar, yarışma kurallarını tamamen kabul ettiklerini beyan etmiş sayılırlar.

Bilgilendirmeler ve şartlar, resmi web sitesinde yayınlanan tüm bilgiler, yayınlandığı tarihte doğrudur. Organizasyon komitesi, gerekirse değişiklik yapma hakkına sahiptir. Rusça ve İngilizce metinler arasında bir uyuşmazlık olması durumunda, Rusça versiyona öncelik verilir.

Moskova Uluslararası Bale Yarışması, dans dünyasında klasik bale repertuvarının korunması ve dansçıların teknik ile sanatsal yeteneklerinin uluslararası ölçekte değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen önemli bir etkinliktir. Yarışmada sahnelenen eserler genellikle Marius Petipa, Lev Ivanov ve August Bournonville gibi büyük koreografların klasik eserlerinden seçilmekte, bu sayede dansçıların hem teknik mükemmeliyeti hem de sanatsal anlatımı ortaya koymaları hedeflenmektedir (Smirnov, 2019:128). Bu çalışmada, yarışmanın Junior Grup – Solo ve Duet kategorilerinde uygulanacak performans düzenlemeleri ve genel şartlar incelenmektedir.

Yarışmanın solo kategorisinde, dansçılar üç tur üzerinden performans sergilemektedir. İlk turda, yarışmanın zorunlu programı kapsamında listelenen klasik bale varyasyonlarından birinin sergilenmesi zorunlu kılınırken; yarışmacı, tercihi doğrultusunda 19. ve 20. yüzyıldan bir klasik bale varyasyonu de sunabilir. Bu seçim, dansçıların klasik repertuvar bilgilerini ve stil varyasyonlarına hâkimiyetlerini ölçmeyi amaçlamaktadır.

İkinci turda, yarışmacılar kendi seçimine bağlı olarak 19.–20. yüzyıldan farklı bir klasik bale varyasyonunu sergilerken, yarışmaya özel olarak koreografisi yapılmış bir modern koreografi eseri veya 2010 yılından sonra sahnelenmiş bir baleden bir parça sunmaları gerekmektedir. Bu turda belirlenen modern koreografi eseri, dansçıların

çağdaş bale anlayışını da ortaya koymalarını sağlamakta; performans süresi ise 3 dakikayı geçmemesi şartıyla sınırlandırılmaktadır.

Üçüncü turda ise yarışmacı, tercihi doğrultusunda 19.–20. yüzyıldan iki farklı klasik bale varyasyonunu sergileme imkânı bulmaktadır. Bu varyasyonlardan biri, tercihen Yuri Grigorovich'in koreografisi veya düzenlemesiyle sergilenebilir. Böylece, dansçıların klasik bale repertuvarına hakimiyetleri ile modern yorumlama becerileri arasında bir denge kurulması hedeflenmektedir.

Duet kategorisinde yarışmacılar, solo kategorideki performans düzenlemelerine benzer şekilde üç tur üzerinden değerlendirilmektedir. İlk turda, yarışmanın Zorunlu Programı kapsamında listelenen klasik bale varyasyonlarından birinin sergilenmesi gerekmekte; ayrıca dansçı, tercihi doğrultusunda 19.–20. yüzyıldan seçilmiş bir klasik bale varyasyonunu da sunabilmektedir.

İkinci turda, yarışmacıların 19.–20. yüzyıldan klasik bale pas de deux'unu sergilemeleri beklenmektedir. Bunun yanı sıra, yarışmaya özel olarak koreografisi yapılmış bir modern koreografi eseri ya da 2010 sonrası sahnelenen bir baleden bir parça sunulması gerekmektedir. Düet performansının toplam süresi en fazla 5 dakika ile sınırlandırılırken; eğer parçalar ayrı ayrı sergileniyorsa, her bir parçanın performans süresi 3 dakikayı aşmamalıdır.

Üçüncü turda ise, yarışmacılar tekrar 19.–20. yüzyıldan klasik bale pas de deux'una yer vermektedir; tercihen bu pas de deux, Yuri Grigorovich'in koreografisi veya düzenlemesiyle sergilenmesi beklenmektedir. Böylece, duet performanslarında dansçıların klasik repertuvar içindeki yetkinlikleri ile birlikte, belirli bir koreografik geleneğe bağlılıkları da ölçülmüş olmaktadır.

Yarışma süresince her performansın yalnızca bir kez sergilenmesi esastır. Solo kategoride modern koreografi eseri, yalnızca solo olarak sunulurken; duet kategorisinde modern koreografi eseri, hem duet hem de solo olarak sergilenebilmektedir. Ayrıca, farklı yaş gruplarından partnerlerin yer aldığı karışık duetlere de izin verilmektedir. Bu

durumda, duet performansı, en büyük yaş grubunun programını uygulamalı olup, her bir partner kendi yaş grubunda ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Yarışmacılar, programın Ek kısmında yer almayan eserler dışındaki telif hakkıyla korunan koreografilerin kullanımı için yazılı izin sunmak zorundadır. Özellikle, Yuri Grigorovich tarafından sahnelenen veya düzenlenen koreografi seçeneğini tercih eden yarışmacılara profesyonel bir fon sağlanabileceği gibi, gerekli durumlarda Yuri Grigorovich'in yardımcıları sanatsal konularda danışmanlık da verebilmektedir (moscowballetcompetition.com).

Bu düzenlemeler, Moskova Uluslararası Bale Yarışması'nın teknik, sanatsal ve hukuki gerekliliklerini kapsamlı bir biçimde ortaya koymakta; yarışmacıların performans seçimleri ve koreografik yaklaşımlarını belirli standartlara oturtarak, hem klasik bale geleneğinin sürdürülmesine hem de çağdaş bale uygulamalarının entegrasyonuna olanak tanımaktadır.

Yarışmanın yapılandırılması, dansçıların klasik repertuvar bilgilerini ölçmenin yanı sıra, modern koreografi ve çağdaş yorumlamalara da yer vermesi bakımından önem arz etmektedir. Yarışmanın üç turdan oluşan sistemi, dansçıların repertuvar çeşitliliğini, teknik becerilerini ve sahne performanslarını objektif kriterler çerçevesinde değerlendirmeye olanak sağlamaktadır. Böylece, Moskova Uluslararası Bale Yarışması, klasik bale mirasının korunması ve gelecek nesillere aktarılması adına önemli bir platform olarak uluslararası alanda yerini almaktadır.

Moskova Uluslararası Bale Yarışması'nda sahnelenen klasik eserler; Marius Petipa, Lev Ivanov ve August Bournonville gibi köklü koreografların eserlerinden seçilmekte, dansçıların hem teknik hem de sanatsal yetkinliklerini ölçmek amacıyla belirlenen üç tur performans düzenlemesi kapsamında değerlendirilir. Junior Grup – Solo ve Duet kategorilerinde uygulanan tur bazlı performans şartları, dansçıların repertuvar çeşitliliği ve modern koreografi unsurlarını bir araya getirmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu kapsamda, yarışma yönergeleri ve uygulanan değerlendirme kriterleri, dansçıların uluslararası standartlarda performans sergilemelerine olanak tanırken, klasik

bale geleneğinin evrensel mirasının korunmasını da sağlamaktadır (https://moscowballetcompetition.com).

2.3.1 Moskova Uluslararası Bale Yarışması Zorunlu Klasik Bale Repertuvarları.

Tablo 4- Moskova Uluslararası Bale Yarışması kızlar zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

No	Besteci	Bale Eseri	Varyasyon Detayları	Perde	Koreografi	Müzik Notları
1	A. Adam	Korsan	Pas de trois içerisinden bir Odalisque	3	M. Petipa	Pas de trois müziği: A. Adam, C. Pugni, R. Drigo
2	P. Hertel	Şımarık Kız	Lisa	2	A. Gorsky	Varyasyon müziği: R. Drigo
3	F. Herold	Şımarık Kız	Lisa	2	F. Ashton	
4	H. Paulli, E. Helsted, N. Gade, H. Lumbye	Napoli	Teresina	3	A. Bournonville	
5	L. Minkus	Don Kişot	Kitri	4	M. Petipa, A. Gorsky	
6	L. Delibes	Coppélia	Swanilda	3	A. Gorsky	
7	P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Masha (Clara)	2	V. Vainonen	
8	P. Tchaikovsky	Uyuyan Güzel	Princess Florine varyasyonu	3	M. Petipa	
9	B. Asafiev	Paris Ateşi	Jeanne	4	V. Vainonen	

Tablo 5- Moskova Uluslararası Bale Yarışması oğlanlar zorunlu klasik bale eserleri.

	Besteci	Bale Eseri	Varyasyon Detayları	Perde	Koreografi	Müzik Notları

1	A. Adam	Giselle	Köy pas de deux içerisinden erkek varyasyonu	I.	M. Petipa	Varyasyon müziği: F. Burgmuller
2	P. Hertel	Şımarık Kız	Colin	2	A. Gorsky	
3	F. Herold	Şımarık Kız	Colin	2	F. Ashton	
4	H. Paulli, E. Helsted, N. Gade, H. Lumbye	Napoli	Gennaro	3	A. Bournonville	
5	L. Delibes	Coppélia	Franz	3	A. Gorsky	Varyasyon müziği: E. Guiraud
6	L. Minkus	Don Kişot	Basil	4	M. Petipa, A. Gorsky	
7	P. Tchaikovsky	Uyuyan Güzel	Mavikuş varyasyonu	3	M. Petipa	
8	P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Prince	2	V. Vainonen	
9	B. Asafiev	Paris Ateşi	Philippe	4	V. Vainonen	

Tablo 6: Moskova Uluslararası Bale Yarışması kızlar 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyonu Açıklaması	Perde	Not
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Odile	Perde 2	
L. Minkus	La Bayadere	Gamzatti	Perde 1	
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Maria (Clara)	Perde 2	
D. Shostakovich	The Golden Age	Rita	Perde 1	
A. Melikov	Legend of love	Prenses Shireen	Perde 2	
A. Glazunov	Raimonda	Raimonda	Perde 3	

S. Prokofiev	The Stone Flower	Copper Mountain ; Mistress ilk varyasyonu	Perde 1	
S. Prokofiev	The Stone Flower	Copper Mountain ; Mistress ikinci varyasyonu	Perde 1	

Tablo 7- Moskova Uluslararası Bale Yarışması oğlanlar 3. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Ballet	Varyasyon Açıklaması	Perde	Not
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Prens Siegfried	Perde 2	
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Prens	Perde 2	
S. Prokofiev	Romeo ve Juliet	Romeo	Perde 1	
S. Prokofiev	The Stone Flower	Danila	Perde 1	
D. Shostakovich	The Golden Age	Variety show Varyasyonu	Perde 1	
A. Melikov	Legend of love	Ferkhad	Perde 1	
A. Khachaturian	Spartacus	Crassus	Perde 2	
D. Shostakovich	The Golden Age	Boris	Perde 1	
S. Prokofiev	Romeo and Juliet	Mercutio	Perde 1	
A. Glazunov	Raimonda	Jan de Brien	Perde 3	
L. Minkus	La Bayadere	Solor	Perde 2	

Tablo 8- Moskova Uluslararası Bale Yarışması küçükler 3. tur düet zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri		Perde	Not
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Pas de deux of Maria (Clara) and Prince		
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Pas de deux of Prince Siegfried and Odile	–	

Senior Group – Solo ise klasik bale repertuvarı ve gereklilikler ise: 1. Tur; Yarışmanın Zorunlu Programında listelenen klasik bale varyasyonlarından bir tane sergilemek. Yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XIX-XX. yüzyıldan bir klasik bale varyasyonu sergilemek. 2. tur: yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XIX-XX. yüzyıldan iki klasik bale varyasyonu sergilemek. (Bu durumda, yarışmacı Zorunlu Programdaki varyasyonlardan birini tercih edebilir.). 2010 yılından sonra sahnelenmiş bir baleden ya da yarışmaya özel olarak hazırlanmış modern bir koreografi eseri ya da parçası sergilemek. (Bu performansın süresi 3 dakikayı geçmemelidir.). 3. Tur: (Senfoni orkestrası eşliğinde). Yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XIX-XX. yüzyıldan iki klasik bale varyasyonu sergilemek. (Bu durumda, yarışmacı, Yuri Grigorovich tarafından sahnelenen bale varyasyonlarından birini seçebilir; ilgili varyasyonlar, (3. Tur Senior Group Programında listelenmiştir.). Senior Group – Duetler: Tur gereklilikleri; 1. Tur

Yarışmanın Zorunlu Programında listelenen klasik bale eserlerinden bir pas de deux sergilemek. 2. Tur Yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XIX-XX. yüzyıldan bir pas de deux sergilemek (bu kapsamda, A. Alonco koreografisine ait duetler de yer almaktadır, (2. Tur Programında belirtilmiştir).

Yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XX. yüzyılın sonu ya da XXI. yüzyılın başına ait bir bale veya modern koreografi eseri sergilemek. Bu seçenek, 2. Tur Programında belirtilen duetlerden (A. Alonco koreografisi dışındaki) veya yarışmaya özel olarak hazırlanmış modern bir koreografi olabilir.

Performans Süresi: Yarışmaya özel modern koreografi için düet performansı en fazla 5 dakika olmalıdır; ayrı ayrı sergilemede ise her parça 3 dakikayı geçmemelidir.

3. Tur: uarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, 3. Tur Senior Group Programında listelenen, Yuri Grigorovich'e ait bale eserlerinden bir duet sergilemek. Yarışmacının kendi seçimine bağlı olarak, XIX-XX. yüzyıldan bir pas de deux sergilemek. Not: Her performans yalnızca bir kez sergilenmelidir. Modern Koreografi: "Soloistler" (Solo) kategorisindeki modern koreografi eseri yalnızca solo olarak sergilenmelidir.

"Duetler" (ikili dans)kategorisinde ise, modern koreografi eseri düet veya solo olarak sergilenebilir. Karışık Duetler: farklı yaş gruplarından partnerlerin oluşturduğu karışık duetlere izin verilmektedir. Bu durumda, duet en büyük yaş grubunun programını

uygulamalı, her partner ise kendi yaş grubunda ayrı değerlendirilir. 2. Tur programında listelenen koreografileri seçen yarışmacılara, gerekirse profesyonel sanatsal danışmanlık sağlanabilir. Yuri Grigorovich tarafından sahnelenen veya düzenlenen koreografiyi tercih eden yarışmacılara profesyonel fon temini sağlanabilir; gerekirse Yuri Grigorovich'in asistanları sanatsal konularda danışmanlık verebilir.

Telif Hakkı İzni: yarışmacılar, 2. Tur ve 3. Tur Senior Grup programında yer almayan telif hakkı koruması altındaki koreografileri kullanmadan önce, yazılı izin sunmak zorundadır (balletmoscow.com).

Tablo 9- Senyör grubuna ait olan kadınlar solo 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyon	Perde	Koreografi	Müzik
C. Pugni	Esmeralda	Diana from pas de deux of Diana and Perdeeon	Perde 2	A. Vaganova	(Music of the variation: R. Drigo)
C. Pugni	Esmeralda	Esmeralda	Perde 2	N. Berezov	–
H. Levenshold	La Sylphide	Sylphide	Perde 2	A. Bournonville	–
Adam	Giselle	Giselle	Perde 1	M. Petipa	(Music of the variation: L. Minkus)
L. Minkus	La Bayadere	Shadows üç Varyasyonundan biri	–	M. Petipa	–
L. Minkus	Don Kişot	Kitri Varyasyonu	Perde 4	M. Petipa, A. Gorsky	–
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Odette Varyasyonu	Perde 2	L. Ivanov	–
P. Tchaikovsky	Uyuyan Güzel	Diamond Fairy Varyasyonu	Perde 3	M. Petipa	–
A. Glazunov	Raimonda	Raimonda Varyasyonu	Perde 1	F. Lopukhov	–

Tablo 10- Senyör grubuna ait olan erkekler solo 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyon	Perde	Koreografi	Müzik
H. Levenshold	La Sylphide	James Varyasyonu	Perde 2	A. Bournonville	–
L. Minkus	La Bayadere	Solor Varyasyonu	–	M. Petipa, V. Chaboukiani	–
L. Minkus	Don Kişot	Basil Varyasyonu	Perde 4	M. Petipa, A. Gorsky	–
C. Pugni	Esmeralda	Perdeeon Varyasyonu	Perde 4	A. Vaganova	–
P. Tchaikovsky	Uyuyan Güzel	Blue Bird Varyasyonu	Perde 3	M. Petipa	–
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Prince Varyasyonu	Perde 3	V. Vainonen	–

Tablo 11- Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubuna ait düet 1. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	**Bale Eseri**	**Varyasyon / Parça Açıklaması**	**Perde**	**Koreografi**	**Müzik**
B. Asafiev	Paris Ateşi	Pas de deux ; Jeanne ve Philippe	Perde 4	V. Vainonen	–
Adam	Giselle	Grand pas de deux ; Giselle ve Albrecht	Perde 2	J. Perrault, G. Coralli, M. Petipa	–
D. Auber	Grand Pas Classique	(Grand Pas Classique)	–	V. Gsovsky	–
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Black Swan pas de deux	Perde 3	M. Petipa	–
P. Tchaikovsky	Uyuyan Güzel	Pas de deux ; Aurora ve Desire	Perde 3	M. Petipa, K. Sergeyev	–
Adam	Korsan	Pas de deux ; Medora ve Slave	Perde 2	M. Petipa	Müzik, pas de deux: R. Drigo
E. Helsted	Genzano nun Çiçek Festivali	Pas de deux	–	A. Bournonville	–

Aşağıda, II. Tur programı kapsamında yarışmacıların tercih edebileceği solo ve düet performans seçenekleri, orijinal terminolojiye sadık kalınarak şemalandırılmıştır. (Not: Yarışmacı, listedeki varyasyon veya düetlerden seçim yapabileceği gibi, XX. yüzyılın sonu veya XXI. yüzyılın başında sahnelenmiş koreografileri de tercih edebilir. Bu durumda, müzik ve koreografi kullanımına ilişkin yazılı izin sunulması gerekmektedir.)

Tablo 12: Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu kadınlar 2. Tur klasik zorunlu bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyon Detayları	Perde		Not
L. Delibes	Coppelia	Perde 3	Perde 3	A. Alonco	
L. Herold	Şımarık Kız	Lisa	Perde 2	A. Alonco	
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Odille	Perde 3	A. Alonco	

Tablo 13- Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu erkekler solo 2. tur zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyon Detayları	Perde	Koreograf	Not
L. Delibes	Coppelia	Franz	Perde 3	A. Alonco	
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Siegfried	Perde 3	A. Alonco	
L. Herold	Şımarık Kız	Colin	Perde 2	A. Alonco	
P. Tchailovsky (Kurt Heinz Stolze)	Onegin	Lensky	Perde 1	J. Cranko	
–	–	1 solo performans	–	–	
–	–	2 solo performans	–	–	

Tablo 14- Moskova Uluslararası Bale Yarışması senyör grubu düet 2. tur klasik zorunlu bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Parça Anlatımı	Perde	Koreograf	Not
L. Delibes	Coppelia	Pas de deux	Perde 3	A. Alonco	
L. Herold	Şımarık Kız	Pas de deux	Perde 2	A. Alonco	
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Pas de deux	Perde 3	A. Alonco	
F. Chopin	Illusive Ball	İkinci duet	–	D. Bryantsev	
F. Chopin	Illusive Ball	Üçüncü duet	–	D. Bryantsev	
F. Chopin	Illusive Ball	Beşinci duet	–	D. Bryantsev	Video izle

Tablo 15: Moskova Uluslararası Bale Yarışması kadınlar 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Varyasyonu Açıklaması	Perde	Not
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Odile	Perde 2	
L. Minkus	La Bayadere	Gamzatti	Perde 1	
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Maria (Clara)	Perde 2	
D. Shostakovich	The Golden Age	Rita	Perde 1	
A. Melikov	Legend of love	Prenses Shireen	Perde 2	
A. Glazunov	Raimonda	Raimonda	Perde 3	
S. Prokofiev	The Stone Flower	Copper Mountain ; Mistress ilk varyasyonu	Perde 1	
S. Prokofiev	The Stone Flower	Copper Mountain ; Mistress ikinci varyasyonu	Perde 1	

Tablo 16- Moskova Uluslararası Bale Yarışması erkekler 3. tur solo zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Ballet	Varyasyon Açıklaması	Perde	Not
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Prens Siegfried	Perde 2	
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Prens	Perde 2	
S. Prokofiev	Romeo ve Juliet	Romeo	Perde 1	
S. Prokofiev	The Stone Flower	Danila	Perde 1	
D. Shostakovich	The Golden Age	Variety show Varyasyonu	Perde 1	
A. Melikov	Legend of love	Ferkhad	Perde 1	
A. Khachaturian	Spartacus	Crassus	Perde 2	
D. Shostakovich	The Golden Age	Boris	Perde 1	
S. Prokofiev	Romeo and Juliet	Mercutio	Perde 1	
A. Glazunov	Raimonda	Jan de Brien	Perde 3	
L. Minkus	La Bayadere	Solor	Perde 2	

Tablo 17- Moskova Uluslararası Bale Yarışması 3. tur pas de deux zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri		Perde	Not
P. Tchaikovsky	Fındıkkıran	Pas de deux of Maria (Clara) and Prince	–	
P. Tchaikovsky	Kuğu Gölü	Pas de deux of Prince Siegfried and Odile	–	

Tablo 18: Moskova Uluslararası Bale Yarışması 3. Tur düet zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Besteci	Bale Eseri	Parça Açıklaması	Perde	Not

S. Prokofiev	The Stone Flower	Duet of the Mistress of the Copper Mountain and Danila	Perde 2	
A. Melikov	Legend of love	Adagio of Ferkhad and Princess Shireen	Perde 2	
A. Melikov	Legend of love	Adagio of Mekhmene Banu and Ferkhad	–	
A. Khachaturian	Spartacus	Adagio of Spartacus and Phrygia	Perde 3	
S. Prokofiev	Romeo and Juliet	Duet of Romeo and Juliet (Balcony scene)	Perde 1	
D. Shostakovich	The Golden Age	Adagio of Boris and Rita	Perde 1	
D. Shostakovich	The Golden Age	Adagio of Boris and Rita	Perde 2	

2.3.2 Moskova Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Bale Repertuvarı

Moskova Uluslararası Bale Yarışması'nda çağdaş dans kategorisi, 20. yüzyılın sonlarından günümüze kadar gelen modern ve yenilikçi eserleri kapsar. Koreograflar, çağdaş dans tekniklerini, doğaçlamayı ve dramatik anlatımı bir araya getirerek yarışmacıların sanatsal ifadelerini geliştirmelerini sağlarlar (Lebedev, 2018: 115).

Moskova Uluslararası Bale Yarışması hem klasik hem de çağdaş baleye büyük önem veren bir platformdur. Klasik repertuvar, balenin köklü geleneklerini ve teknik üstünlüğünü vurgularken, çağdaş repertuvar modern dans tekniklerini ve sanatsal ifade özgürlüğünü teşvik eder. Yarışmaya katılan dansçılar, bu geniş repertuvarlar sayesinde hem teknik yeteneklerini hem de sanatsal derinliklerini geliştirme fırsatı bulurlar. Moskova Uluslararası Bale Yarışması'nın çağdaş bale repertuvar ve varyasyonlarının zorunlu listesi bulunmamaktadır (moscowballetcompetition.com).

2.4 Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması

Güney Kore Cumhuriyeti soğuk savaş sonrasında ülkedeki sanatsal faaliyetlere son derece önem vermiştir. Kore Savaşı sonrasındaki Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler

Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nin siyasi etkisinde kalan Güney Kore sosyalist rejim ve kapitalist rejim arasında çalkantılı bir döneme girmiştir. SSCB'nin dağılması ile Rusya'nın Kuzey Kore'ye getirdiği bale sanatına çok büyük önem verilmiştir. Sanat dallarında geride kaldıklarını fark eden Güney Kore Cumhuriyeti, Uzak Doğu'nun sanat merkezi haline gelmek için pek çok adım atmıştır. Bunlardan bir tanesi Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması'dır. Uzakdoğu Uluslararası bale yarışmaları dünyanın en prestijli bale yarışmalarından birisidir. Asya'nın önde gelen ülkeleri tarafından düzenlenmektedir. Bu misyonu edinen Güney Kore ilk adımı atmıştır. 1987'de küçük ölçekli bir yarışma olarak başlamış ve katılımcı sayısı o yıllarda oldukça azdı (Lee, 2020 : 130).

Güney Kore ekonomisinin büyümesi ile daha fazla katılımcıya erişmek için, yarışmanın prestijli reklam sayısı arttırıldı. Güney Kore'nin başlattığı bu organizasyon diğer Asya ülkelerinin sahip olduğu mevcut nüfus durumundan kaynaklı son derece büyük bir ilgi almıştır. 1987 yılında ilk defa ilki yapılan bu yarışma sadece artistik bale koreografilerini içeriyordu. Temelde belirli bir düzeni bulunmayan bu yarışma birkaç yılın ardından geniş kitlelere ulaşmıştır. İlk yıllarda küçük ölçekli başlayan bu yarışma 1990-1995 yıllarından sonra farklı kategorilere yönelme eğilimine başvurmuştur. Bunun sebebi Güney Kore'nin son derece etkin bir şekilde düzenlediği bale yarışmalarının uzak doğu ülkelerinde popülerlik kazanmış oluşudur. Güney Kore ilk başlarda kendisine ait yeni bir bale stili geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu amaç başarısızlıkla sonuçlanmıştır, bunun yerine sanat politikasını değiştirerek düzenlediği Uluslararası Bale Yarışması'nın ülke genelinde bale sanatını geliştirmek, ülkenin sanat prestijini kazandırmak ve arttırmak, dönemin şartlarındaki rakip ülkelerine kıyasla sanat konusunda ileriye çıkarmak olmuştur.

Yarışma 1990'larda Asya ülkelerinin en çok ilgi gösterdiği ve katılımcı sayısının en fazla olduğu uluslararası bale yarışması haline geldi. 2000'lerin başında ise 90'ların aksine dünyanın pek çok farklı kıtasından yarışmacılar başvurmuştur. Katılımcıların çeşitliliği uluslararası bale yarışmasının çeşitliliğini sağlamıştır. Farklı ülkelerden gelen farklı baletler ve balerinler kendilerine ait geleneksel veya modern dans stilleri veya

koreografilerle Güney Kore Uluslararası bale yarışmasına katılmışlardır. 2000'li yıllarda her düzenlenme senesinde farklı kategoriler eklenmiştir (Lee, 2020: 100).

Bunlar ulusal ve geleneksel dans bölümleri olarak iki farklı kategoride incelenmektedir. Ulusal figürler Güney Kore tarafından belirlenmiş belirli kompozisyonları belirli müzikleri içeren koreografilerdir.

Güney Kore Cumhuriyeti ulusal dans ile kendilerine ait müzik formülünü uluslararası camiaya tanıtmak ve Uzakdoğu bestelerinden bale dansı için gerekli eserleri oluşturmaya başlamıştır. Kategorinin genişlenmesi, farklı katılımcıların katılması ile ödül organizasyonunda değişikliğe sebep olmuştur. Bu prestijli bale yarışması her geçen sene ödül miktarını arttırmış, bu sayede katılımcıların ilgisini ve Güney Kore bale ekolünün dünya çapında prestijli bir şekilde yükselmesini sağlamıştır. Güney Kore Bale ekolünün tanınırlığı artmış ve bu yarışma genç dansçılar için rol model haline gelen bir organizasyona dönüşmüştür. Her sene düzenlenen bu organizasyon siyasi sebepler ve pandemi nedeniyle 18 kez iptal edilmiştir. Güney Kore Uluslararası bale yarışması 35 yıllık geçmişe sahiptir ve en köklü Asya bale organizasyonudur. Bu bale yarışması özellikle Uzakdoğu ülkelerinde yarışmacılar için kariyer geliştirme fırsatı sunan küresel prestiji yüksek bir yarışmadır. Ödülün miktarlarının sürekli artış göstermesi Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması'nın gerek Uzakdoğu ülkeleri arasında gerek küresel çaplı diğer organizasyonlar arasındaki rekabetin giderek artmasını sağlamaktadır (Lee, 2020: 102).

Rekabet sonucu farklı katılımcılara farklı ödüller ve farklı kariyer imkanları sunulmaktadır. Güney Kore Uluslararası bale yarışması genellikle yılda bir kez düzenlenmektedir.

Tam tarih her yıl organizatörler tarafından gerekli kamuoyuna ve diğer uluslararası bale organizasyonlarına bildirilmektedir. Yarışma genellikle bahar aylarından nisan ve mayıs gibi dönemlerde gerçekleştirilir. Organizasyonu düzenlenme yeri Güney Kore'nin başkenti Seul şehrinde gerçekleşir. Kategorilerde klasik bale ve modern bale en yüksek ödüle sahip yarışma bölümleridir. Ödüller; birinci, ikinci ve

üçüncü dereceye girenlere para ödülü, burs imkânı ve uluslararası sahne daveti fırsatları ile çeşitlendirilmektedir. Özellikle Asya'daki üniversitelerde burs imkânı genç yarışmacı adayları için son derece teşvik edici bir unsurdur. Yarışmaya katılan katılımcılar derecesine bakılmaksızın katılım sertifikasına sahip olurlar. Yarışmacılar bu sertifika ile kendilerine referans oluşturup farklı tiyatro ve balelerde prestij ve kabul öncülüğü olarak bu sertifikayı kullanmaktadırlar.

Günümüzde Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması Asya'nın en büyük çaplı bale organizasyonu olarak kabul edilmektedir. Jüri teknik beceri, artistik ifade ve performans kalitesi olarak üç temelde derecelendirmeyi yapmaktadır. Teknik beceri kısmı dansçıların klasik ve modern bale tekniklerindeki ustalık seviyesini, hareketlerin doğruluğu, esneklik, güç denge ve koordinasyon üzerinden puanlamaktadır. En yüksek değerlendirme point tekniği, zıplamalar ve dönüşler üzerindedir. Artistik ifadesi, performansa gösterilen duygusal derinliğin ve yorumlamanın gücü; artistik ifade ve role bürünmesi, müzikle uyumu, ritim duygusudur.

Performans kalitesi ise genellikle dış görünüş ve sunum üzerine kuruludur. Performansın bütünlüğü ve netliği; sahne hakimiyeti, kostüm ve makyaj jüri bu üç ana kategoriyi detaylı olarak değerlendirir ve puanlar dansçıların teknik beceri sanatsal ifadeleri ve sahne performansları bir bütün halinde değerlendirildikten sonra toplanarak sıralama gerçekleştirilir. Ödüller toplam puanlar doğrultusunda belirlenir; yarışmanın birincisi, ikincisi, üçüncüsü seçildikten sonra yukarıda belirttiğimiz para, burs ve sahnelerde sergilenme ödüllerini jüri tarafından genç yarışmacı adaylarına dağıtılmaktadır (Kang, 2018 : 42).

Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması, uluslararası arenada bale geleneğinin korunması ve dansçıların teknik ile sanatsal yetkinliklerinin objektif ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen önemli bir etkinliktir. Yarışma, ön eleme aşaması, yarı finaller ve finaller olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmekte ve her aşamada katılımcılara belirli repertuvar seçenekleri sunulmaktadır. Tüm

yarışmacıların, performans süresince uygun kostüm, makyaj ve sahne düzenlemelerine uymaları beklenmektedir.

Ön eleme aşaması, uluslararası katılımcılar için video kayıtları esas alınarak yürütülür. Bu aşamada, Gençler öncesi I (Solo) kategorisindeki yarışmacılar bir solo varyasyonu sergilerken; Gençler öncesi II (Solo) kategorisinde de benzer şekilde bir solo varyasyon sunulmaktadır. Gençler (Solo) kategorisinde ise, yarışmacılar iki solo varyasyon performansı gerçekleştirir. Yetişkinler (Solo) kategorisinde de yarışmacılardan iki solo varyasyon sergilemeleri istenirken, Yetişkinler (Çift) kategorisinde yarışmacılar, bir pas de deux performansı ile değerlendirilir. Bu aşamada seçilen varyasyonlar, sonraki aşamalarda tekrarlanacak repertuvarın temelini oluşturmaktadır.

Yarı final aşamasında, ön eleme aşamada seçilen repertuvarların aynısı, belirlenen kategorilere göre yeniden sunulmaktadır. Gençler öncesi I ve Gençler öncesi II (Solo) kategorilerinde yarışmacılar, ön eleme aşamada sergiledikleri solo varyasyonları tekrarlarken; Gençler (Solo) ve Senior (Solo) kategorilerinde yarışmacılar, yine iki solo varyasyonu sunarlar. Ayrıca, Yetişkinler (Çiftler) kategorisinde de ön eleme aşamasında gerçekleştirilen pas de deux performansı yeniden sergilenir. Bu aşamada, yarışmacıların önceki performanslarındaki tutarlılıkları ve teknik yeterlilikleri tekrar değerlendirilir.

Final aşamasında ise repertuvarda genişleme yapılmakta, dansçılardan hem daha fazla çeşitlilik hem de çağdaş unsurlar içeren performanslar beklenmektedir. Ön eleme Gençler I (Solo) kategorisindeki yarışmacılar, yarı finalde sergiledikleri solo varyasyonu tekrar sunarlar. Gençler öncesi II (Solo) kategorisinde yarışmacılar, ön eleme aşamasında seçtikleri solo varyasyonu yeniden sergilemekle kalmayıp, farklı bir solo varyasyon ekleyerek toplam iki solo varyasyon performansı gerçekleştirirler. Gençler (Solo) kategorisinde yarışmacılar, yarı finalde sergiledikleri iki solo varyasyondan birini seçtikten sonra, farklı bir solo varyasyon ile birlikte 2–3 dakikayı geçmeyecek süreyle serbest çağdaş koreografi performansı eklerler. Benzer şekilde, Yetişkinler (Solo)

kategorisinde de yarışmacılar, yarı finalde belirlenen iki solo varyasyondan birini seçip, onlardan farklı bir solo varyasyon ve 2–3 dakikalık serbest çağdaş koreografi performansı sunarlar. Yetişkinler (Çiftler) kategorisinde yarışan dansçılar ise, yarı finalde sergiledikleri pas de deux performansından bir solo varyasyon seçmekte, ardından farklı bir solo varyasyon ile 2–3 dakikalık serbest çağdaş koreografi performansı eklemektedir. Ek olarak, Yetişkinler (Çiftler) kategorisinde yarışan katılımcıların final aşamasına kalan her biri, kendi Yetişkinler) (Solo) programlarını sergilemekle yükümlüdür.

Yarışmaya katılan tüm bale sololoları için geçerli olan genel kurallar ise, repertuvar seçiminde yarışmanın resmi listesinden seçim yapılması ve koreografilerin orijinaline mümkün olduğunca sadık kalınması esasına dayanmaktadır. Çift kategorisinde yarışan her iki yarışmacı bireysel olarak değerlendirilmektedir ve her biri kendi kayıt formunu sunmalıdır. Ayrıca, bir çift kategorisinde yarışan katılımcı, partner olarak yarışmacı olmayan bir kişiyi seçebilmekte; ancak, bu durumda çift kategorisinde performans yalnızca yarı final aşamasına kadar mümkün olup, final aşamasına kalan katılımcılar solo olarak performans sergilemek zorundadır. Tüm Yetişkinler kategorisinde (hem Solo hem de eşli) final aşamasına kalan dansçıların, Yetişkinler Solo programı sunmaları gerekmektedir.

Bu düzenlemeler, Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması'nın üç aşamalı performans sisteminin, dansçıların repertuvar çeşitliliğini ve hem klasik hem de çağdaş bale unsurlarını sergilemelerine olanak tanıdığını ortaya koymaktadır. Yarışma programı, katılımcıların belirlenen repertuvarlar üzerinden teknik ve sanatsal yeterliliklerini ölçmeye yönelik olup, final aşamasında ek çağdaş koreografi unsurlarının dahil edilmesiyle dansçıların yenilikçi yaklaşımları da değerlendirilir. Bu yapı, yarışmanın uluslararası standartlara uygun olarak gerçekleştirilmesini ve klasik bale geleneğinin korunarak modern yorumlamalarla zenginleştirilmesini sağlamaktadır.

Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması, ön eleme, yarı final ve final aşamalarında dansçıların seçtikleri repertuvarları tekrarlı ve genişletilmiş performanslar şeklinde sunmalarını öngörmektedir. Yarışmacıların, solo ve çiftler kategorilerinde

belirlenen şartlara uymaları, hem koreografik tutarlılık hem de yenilikçi performans sergileme yeteneklerini ortaya koymalarına olanak tanımaktadır. Bu bağlamda, yarışmanın performans programı ve katılım kuralları, uluslararası bale standartlarına uygun, objektif ve titiz bir değerlendirme sürecini garanti altına almaktadır (koreanballet.com).

2.4.1 Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarları

Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması, Asya'nın en prestijli bale yarışmalarından biri olarak kabul edilir. Hem klasik hem de çağdaş bale dallarında yetenekli dansçıların kendilerini göstermelerine olanak tanır. Yarışma, Seul'de düzenlenmekte olup her yıl genç yetenekleri keşfetmeyi ve uluslararası baleye katkıda bulunmayı amaçlamaktadır (Kim, 2020: 45).

Bu yarışmada klasik repertuvar, geleneksel bale tekniklerini sergilemek için dünya çapında kabul görmüş eserleri kapsarken, çağdaş repertuvar, modern koreografik yaklaşımlar ve yenilikçi performanslar içermektedir (Lee, 2019: 32).

Tablo 6- Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Bale	Besteci/Koreograf	Varyasyonlar
Giselle	Adam/Perrot, Coralli	Giselle varyasyonu; Perde I'de Kırsal Pas de Deux ve varyasyonu; Perde II'de Pas de Deux ve varyasyonu
Don Kişot	Minkus/Petipa	Tüm Pas de deux ler, perde1, perde 2 ve perde 3 varyasyonları, tüm Kitri varyasyonları ve Queen of Dryads
Korsan	Adam, Drigo/Petipa	Tüm Pas de deux ler, perde1, perde 2 ve perde 3 varyasyonları, tüm Kitri varyasyonları ve Queen of Dryads
Diana & Acteon	Pugni/Vaganova	Pas de Deux ve varyasyonları

Genzano nun Çiçek Festivali	Halsted/Bournonville	Pas de Deux ve varyasyonları
Grand Pas Classique	Auber/Gsovsky	Pas de Deux ve varyasyonları
La Bayadere	Minkus/Petipa	Tüm varyasyonlar
Coppelia	Delibes/St. Leon	Pas de Deux ve varyasyonları
La Esmeralda	Pugni/Petipa	Pas de Deux ve varyasyonları
La Fille Mal Gardee	Hertel/Nijinska, Romanoff	Pas de Deux ve varyasyonları
La Sylphide	Lovenskjold/Bournonville	Pas de Deux ve varyasyonları
Paquita	Minkus/Petipa	Herhangi bir varyasyon
Raymonda	Glazunov/Petipa	Tüm varyasyonlar
Satanella	Pugni/Petipa	Pas de Deux ve varyasyonları
Kuğu Gölü	Tchaikovsky/Petipa, Ivanov	Pas de Trois ve varyasyonları; Odette varyasyonu; Perde II Black Swan Pas de Deux ve varyasyonları
Paris Ateşi	Asafiev/Vainonen	Pas de Deux ve varyasyonları
Fındıkkıran Suite	Tchaikovsky/Vainonen	Pas de Deux ve varyasyonları
Uyuyan Güzel	Tchaikovsky/Petipa	Tüm varyasyonlar
Walpurgis Night	Gounod/Lavrovsky	Pas de Deux ve varyasyonları
The Talisman	Schnietzhoeffer/Drigo/Petipa	Tüm varyasyonlar
Napoli		Tüm varyasyonlar
Harlequinade	M. Petipa	Pas de Deux varyasyonları
The Fairy Doll		Varyasyonlar

2.4.2 Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Bale Repertuvarı

Güney Kore Uluslararası Bale Yarışması'nın çağdaş bale kategorisi, yenilikçi koreografiler ve modern dans tekniklerini kapsayan geniş bir repertuvara sahiptir. Koreograflar, bale ve çağdaş dansın birleşimini sunan farklı ve değişken eserlerle yarışmaya katılmaktadır (Park, 2021: 75).

Katılımcılar, Ön Eleme, Yarı Finaller ve Finaller sırasında uygun kıyafet ve makyaj kullanabilirler. Ön Eleme aşaması (Video Değerlendirmesi) kapsamında, Küçükler II Solo kategorisindeki katılımcılar en fazla 3 dakika süren bir performans sunmalıdır, Gençler Solo kategorisinde bu süre yine 3 dakikayı geçemezken, Büyükler Solo kategorisinde performans süresi 4 dakika ile sınırlandırılmıştır. Büyükler Çiftler kategorisinde ise performanslar 5 ila 8 dakika arasında olmalıdır ve dansın teması veya stili konusunda herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

Yarı Finallerde, Küçükler II Solo katılımcıları yine 3 dakikalık bir performans sergilerken, Gençler Solo ve Büyükler Solo kategorilerinde katılımcıların bir performansın yanı sıra bir de belirlenmiş bir performansı sunmaları gerekmektedir. Büyükler Çift kategorisinde ise 5-8 dakikalık bir performans ve bir belirlenmiş performans zorunludur. Finallerde tüm kategorilerde (Küçükler II Solo, Gençler Solo, Büyükler Solo, Büyükler Çift) performans süreleri önceki aşamalarla aynı şekilde devam eder, ancak belirlenmiş performans gerekliliği kaldırılmıştır. Katılımcıların performans ve müzik değişikliği yapabilmeleri yalnızca Ön Eleme ile Yarı Finaller arasında mümkündür; Yarı Finaller ile Finaller arasında değişiklik kabul edilmez ve tüm taleplerin Yarı Finaller kayıt döneminde iletilmesi zorunludur.

Çift kategorisinde yarışanlar, belirlenmiş performansı gerçekleştirecek bir kişi seçmeli ve kayıt sırasında tek bir cinsiyet belirtmelidir. Örneğin, farklı cinsiyetten bir çift "kadın" olarak kaydolduğunda, kadın solo katılımcılarıyla birlikte değerlendirilir. Cinsiyet belirleme veya partner değişikliği talepleri yalnızca Yarı Finaller kayıt döneminde yapılabilir; bu süre sonrasında değişiklikler geçersiz sayılır. Kazanan çiftlerin her iki üyesi duyurulsa da ödül miktarı solo kazananlarla aynıdır. Çift kategorisinde kayıt ücreti tek kişilik olup, her katılımcı ayrı form doldurmalı ve partner bilgilerini açıkça belirtmelidir. Partner değişikliği durumunda, sakatlık gibi istisnai hallerde bile değişiklik için Yarı Finaller kayıt süresi kritik önem taşır ve süre aşımı halinde katılım hakkı kaybedilir (koreanballet.com).

2.5 Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması

Budapeşte Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması (Budapest International Ballet Competition – Grand Prix), Avrupa'nın en prestijli dans etkinliklerinden biri olarak kabul edilir. İlk kez 1973 yılında Macar bale ikonu Gyula Harangozó önderliğinde düzenlenen yarışma, başlangıçta Doğu Bloku ülkelerinin sanatsal iş birliğini güçlendirmek amacıyla tasarlanmıştı. Soğuk savaş döneminde bile uluslararası katılıma açık olmasıyla dikkat çeken organizasyon, 1989'daki siyasi değişimler nedeniyle ara verse de, 2012 yılında Macaristan Devlet Opera ve Balesi'nin desteğiyle yeniden hayata geçirildi (Kovács, 2020: 53).

Günümüzde dört yılda bir düzenlenen yarışma, genç yeteneklerin dünya sahnesine çıkmasına olanak tanıyan bir platform olarak öne çıkar. Yarışmanın kökleri, Macaristan'ın bale geleneğinin altın çağı olan 20. yüzyıl ortalarına uzanır. Sovyet etkisindeki Macaristan'da sanatın siyasi bir araç olarak kullanılmasına rağmen, Gyula Harangozó'nun vizyonu, yarışmayı ideolojilerin ötesinde bir sanat etkinliği haline getirmeyi başardı. İlk yıllarda yalnızca sosyalist ülkelerden katılımcıların yer aldığı yarışma, 1980'lerde Batı Avrupalı dansçıları da çekmeye başladı. Ancak 1989'da Macaristan'ın demokratikleşme sürecine girmesiyle birlikte finansman sorunları nedeniyle geçici olarak askıya alındı (Ballet Today, 2015: 26).

2012'de Macar hükümetinin kültürel mirası canlandırma politikalarıyla paralel olarak yarışmanın direktörlüğünü üstlenen Krisztina Jónás, etkinliği küresel bir çekim merkezine dönüştürmek için jüriyi uluslararası isimlerle genişletti. Bugün, jüride Bolşoy Balesi'nden Mariinsky Tiyatrosu'na, Royal Ballet'den Amerikan Bale Tiyatrosu'na kadar dünyanın önde gelen kurumlarının temsilcileri yer alır (Macaristan Kültür Bakanlığı, 2023).

Yarışmacılar, iki tur üzerinden değerlendirilir. Katılımcılar videolu ilk ön elemeyi geçtikten sonra, 2. elemeyi jüri karşında serbest solo dansları ile tamamlarlar. İlk turda klasik bale eserleri (örneğin, Giselle, Kuğu Gölü), ikinci turda ise modern veya çağdaş parçalar sergilenir. 2020'deki pandemi döneminde hibrit bir formata geçen

organizasyon, katılımcıların video kayıtlarıyla jüri önüne çıkmasına izin verdi (Dance Europe, 2021: 10).

Şekil 7- Budapeşte Grand Prix erkekler solo video ön elemesi. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=E4aE_8l7VIs, 2022)

Budapeşte Grand Prix, yalnızca bir yarışma değil, aynı zamanda bir kültür köprüsü işlevi görür. Macaristan'ın geleneksel dans mirasıyla Avrupa'nın modern bale tekniklerini birleştiren etkinlik, özellikle Doğu ve Batı arasındaki sanatsal diyaloğu besler. Örneğin, 2016 yılında Rus katılımcı Ivan Vasiliev'in sergilediği Spartacus varyasyonu, jüri ve seyirciler üzerinde derin bir etki bıraktı (Harris, 2021: 23).

Yarışmanın en dikkat çeken yönlerinden biri, kazananlara sunulan kariyer fırsatlarıdır. Ödüller arasında dünyanın önde gelen bale okullarından burslar (Vaganova Akademisi, Paris Opera Balesi) ve prestijli topluluklarla sözleşmeler yer alır. 2018'de Grand Prix'yi kazanan Japon dansçı Airi Suzuki, kazandığı ödül sayesinde Milan'daki La Scala Tiyatrosu'nda solo pozisyon elde etti (Lee, 2019: 20).

Budapeşte Bale Grand Prix (BBGP) 2024, Macar Dans Üniversitesi tarafından belirlenen tarihlerde düzenlenen uluslararası bir bale yarışmasıdır. Yarışma, dünyanın dört bir yanından dans konservatuvarları ve profesyonel bale okulları öğrencilerine açıktır ve katılımcı yaş aralıkları Solo Junior (14–16 yaş), Solo Senior (17–

20 yaş) ve Pas de Deux (17–22 yaş) olarak belirlenmiştir. Yarışmanın temel amacı, dansçıların klasik bale repertuvarındaki yetkinlikleri ile çağdaş performans anlayışlarını ölçmek ve uluslararası standartlarda değerlendirilmesini sağlamaktır.

Katılımcılar, yarışmada sergileyecekleri klasik varyasyonlarını, yarışma tarafından belirlenen klasik repertuvar listesinden seçmekle yükümlüdür. Bununla birlikte, Solo Senior ve Pas de Deux kategorilerinde yer alan adaylar, kendi seçtikleri çağdaş solo ve çağdaş pas de deux repertuvarlarını da sunabilirler. Çağdaş solo performansının süresi parça başına maksimum 2 dakika 30 saniye, çağdaş pas de deux için ise parça başına 4 dakika olarak sınırlandırılmıştır. Klasik pas de deux performansları ise, varyasyonlar ve koda dahil olmak üzere maksimum 8 dakika sürecek şekilde düzenlenmektedir. Yarışmada kullanılacak varyasyonlar, ön seçim turunun video varyasyonlarından farklı olabilmektedir.

Yarışma üç aşamadan oluşmaktadır: Ön Seçim, Yarı Finaller ve Finaller. Ön seçim aşamasında, adaylar bir özgeçmiş, fotoğraf ve son 12 ay içerisinde kaydedilmiş bir video bağlantısı sunmak zorundadır. Solo yarışmacılar için video kaydı, en az bir klasik varyasyonu; çift yarışmacılar için ise, klasik bale repertuvarından bir pas de deux (adagio, varyasyonlar ve koda) içermelidir. Video kayıt için belirlenen ayrıntılı teknik özellikler, çevirimiçi başvuru sayfasında açıklanmıştır. Seçim süreci, yarışma organizatörü tarafından atanan seçim komitesi tarafından yürütülür. Başvuru sayısı yarışmanın maksimum kapasitesine ulaştığında, ek başvurular bekleme listesine alınır ve mevcut kayıt iptallerine bağlı olarak yarışmaya dahil edilebilir.

Yarışma sürecinde dansçıların performansları, belirlenen repertuvarlar üzerinden üç aşamada tekrarlanır ve genişletilir. Yarı finallerde, her kategoride adaylar, ön seçim aşamasında sergiledikleri repertuvarları tekrarlamaları istenir. Finallerde ise derece alan adaylar, jüri tarafından seçilen klasik veya çağdaş varyasyonlarını ve/veya pas de deux performanslarını sunarlar. Final turunda, Solo Junior ve Solo Senior kategorilerindeki dansçılar, önceki aşamalarda belirlenen varyasyonlardan biri ile birlikte, çağdaş solo performans eklerken; Pas de Deux kategorisinde yarışanlar, yarı finalde sergilenen pas de deux repertuvarına ek olarak çağdaş duet performansı sunarlar.

Çağdaş performans süresi solo için 2 dakika 30 saniye, pas de deux için ise 4 dakika olarak belirlenmiştir.

Yarışmaya katılan adaylar, performansları sırasında uygun kostüm, makyaj ve sahne düzenlemelerini kullanabilirler. Yarışma, katılımcıların dans performanslarını hem klasik bale geleneği hem de çağdaş koreografi unsurları açısından değerlendirmektedir. Jüri, her yaş kategorisinde ayrı değerlendirme yaparak, sanatsal ifade, teknik performans ve müzikalite kriterlerine göre puanlama yapar. Uluslararası jüri, erkek ve kadın yarışmacıları birlikte değerlendirmekte olup, jüri kararları nihai ve temyiz edilemez niteliktedir.

Müzik kayıtlarının teslimi, yarışmanın teknik gereklilikleri arasında önemli bir yer tutar. Katılımcılar, performanslarına ait müzik kayıtlarını en geç belirlenen tarihe kadar bbgp@bbgp.eu adresine göndermelidir. Gönderilen müzik dosyalarının yüksek kaliteli olması zorunludur; WMA ve CDA dosyaları kabul edilmemekte, CD veya USB cihazları ile teslimat yapılamamaktadır. Klasik repertuvar varyasyonları için piyano kayıtlarına izin verilmemekte, dosyalarda başlangıç ve bitiş süreleri belirtilmelidir. Müziklerin telif hakları ve kalitesi, katılımcıların sorumluluğundadır; herhangi bir aksaklık durumunda ses mühendisinden geri bildirim sağlanacaktır.

BBGP 2024 yarışması, katılımcılara para ödülleri, diplomalar, kısa süreli burslar ve ustalık kursu katılımları gibi ödüller sunmaktadır. Yarışma organizatörü, yarışma sırasında oluşabilecek herhangi bir fiziksel yaralanma veya hasardan sorumlu tutulmamaktadır. 18 yaş altındaki katılımcıların davranışlarından veya neden olduğu zararlardan yasal temsilcileri veya öğretmenleri sorumlu tutulmaktadır. Ayrıca, yarışmaya kayıt esnasında imzalanan belgeler, adayların fotoğraf ve video kayıtlarının tanıtım amaçlı kullanımı için açık izin vermelerini öngörmektedir.

Budapeşte Bale Grand Prix 2024, dansçıların klasik ve çağdaş bale repertuvarlarına olan hakimiyetlerini, teknik becerilerini ve sanatsal ifadelerini uluslararası standartlarda ölçmeyi amaçlayan titiz bir değerlendirme süreciyle düzenlenmektedir. Yarışmanın belirlenen kriterler ve süreçler doğrultusunda, adayların

performansları objektif ve adil bir şekilde değerlendirilecek, böylece bale geleneğinin hem korunması hem de yenilikçi yorumların teşvik edilmesi sağlanacaktır (bbgp.eu).

2.5.1 Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması Zorunlu Repertuvar Listesi

Tablo 7- Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

No	Bale Repertuvarı	Koreograflar	Varyasyon Açıklaması
1	Coppelia	A. Leon	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
2	Diana & Perdeeon	A. Vaganova	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
3	Don Kişot	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
4	Fairy Doll	S. Legat	–
5	Genzano nun Çiçek Festivali	A. Bournonville	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
6	Giselle	J. Perrot, J. Coralli, M. Petipa	Giselle varyasyonu; Perde I: Peasant Pas de Deux ve varyasyon; Perde II varyasyonları
7	Mezuniyet Balosu	D. Lichine	Pas de Deux varyasyonları
8	Grand Pas Classique	V. Gsovsky	Tüm varyasyonlar
9	Harlequinade	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
10	La Bayadere	M. Petipa	Üç Shade Varyasyonları, Perde III; Gamzatti varyasyonu, Pas de Deux ve varyasyonlar, Bronze Idol
11	La Esmeralda	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
12	Şımarık Kız	B. Nijinska, Romanoff	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
13	La Sylphide	A. Bournonville	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
14	La Ventana	A. Bournonville	Tüm varyasyonlar
15	Laurencia	V. Chabukiani	–
16	Korsan	M. Petipa	Pas d'Esclave, Odalisque varyasyonları, Jardin Anime, Perde III Pas de Deux ve varyasyonları, Medora varyasyonu
17	Les Sylphides/Chopiniana	M. Fokine	Mazurka, Waltz #7, Waltz #11, Prelude
18	Napoli	A. Bournonville	Pas de Six ve tüm varyasyonlar
19	Paquita	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
20	Raymonda	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
21	Satanella	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar

22	Kuğu Gölü	M. Petipa, Ivanov	Pas de Trois, Black Swan Grand Pas III, Perde Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
23	The Awakening of Flora	M. Petipa	Varyasyonlar
24	The Cavalry Halt	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
25	Paris Ateşi	V. Vainonen	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
26	Fındıkkıran Suite	V. Vainonen	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
27	Firavun'un Kızı	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
28	Uyuyan Güzel	M. Petipa	Peri varyasyonları, Perde I-III Aurora varyasyonları, Blue Bird Pas de Deux ve varyasyonları, Wedding Pas de Deux ve varyasyonları
29	The Talisman	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
30	William Tell Variation	A. Bournonville	Varyasyon

2.5.2. Budapeşte Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Repertuvar Listesi

Budapeşte Bale Yarışması'nın (Budapest Ballet Grand Prix) kurallarına göre, yarışmanın Solo Senior (17-20,99 yaş) ve Pas de Deux (17-22,99 yaş) kategorilerinde çağdaş dans performansı zorunludur. Solo Senior kategorisinde yarışmacılar, iki klasik solo varyasyonun yanı sıra bir çağdaş solo sunmalıdır. Pas de Deux kategorisinde ise bir klasik Pas de Deux'nün yanı sıra bir çağdaş düet gerekmektedir. Çağdaş solo için süre sınırı 2 dakika 30 saniye, çağdaş Pas de Deux için ise 4 dakikadır. Çağdaş dans eserleri, katılımcıların kendi seçimine bırakılmıştır ve belirli bir zorunlu repertuar bulunmamaktadır (Budapest Ballet Grandprix).

2.6 Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması

Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması, bilinen adıyla Prix de Lausanne, dünya çapında genç bale yeteneklerinin kariyer basamaklarını hızla tırmandıkları en prestijli yarışmalardan biridir. 1973 yılında İsviçre'nin Lozan kentinde kurulan bu yarışma, 15-18 yaş arasındaki genç dansçıları hedef alarak, onların teknik ve sanatsal

potansiyellerini uluslararası platformda sergilemelerine olanak tanır. Yarışmanın amacı, klasik bale eğitiminin yanı sıra, modern yaklaşımlarla dansın evrenselliğini vurgulamak ve genç yeteneklere profesyonel yaşamda sağlam adımlar atma fırsatı sunmaktır.

Prix de Lausanne'ın kuruluşu, bale dünyasında genç yeteneklere destek olma ihtiyacının farkında olan bir grup uzman tarafından gerçekleştirilmiştir. 1973 yılında temelleri atılan yarışma, yıllar içerisinde uluslararası arenada adını duyurmuş ve birçok ünlü dansçının kariyerinde mihenk taşı haline gelmiştir. Yarışmanın kuruluşundan bu yana, hem organizasyon yapısı hem de sunulan imkanlar sürekli olarak yenilenmiş, günümüzün dinamik bale dünyasına uyum sağlayacak şekilde evrilmiştir (prixdelausanne.org/fr/).

Prix de Lausanne, her yıl Ocak veya Şubat aylarında düzenlenen ve yaklaşık bir hafta süren kapsamlı bir etkinliktir. Yarışma, ön eleme turları, teknik sınıflar, koçluk seansları ve final performansları gibi bölümlerden oluşur. Bu yapı, yarışmacıların yeteneklerini çok yönlü olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Katılımcılar, yarışmaya başlamadan önce yapılan ön değerlendirme süreçleri sayesinde seçilmekte; böylece sadece en yetenekli gençler final aşamasına davet edilmektedir.

Organizasyon ekibi, uluslararası bale camiasından tanınan isimlerden ve sponsorlardan oluşmakta, yarışmanın her aşamasında titizlikle çalışmaktadır. Bu sayede, hem teknik hem de sanatsal açıdan yüksek standartlarda bir değerlendirme süreci sağlanmakta, yarışmacılar için adil ve eşit koşullar oluşturulmaktadır.

Yarışmanın hedef kitlesi, bale dünyasında yeni ufuklar açacak potansiyel taşımakla birlikte, 15-18 yaş aralığındaki genç dansçılardan oluşmaktadır. Katılımcılar, klasik bale repertuarının yanı sıra çağdaş koreografilerle de performans sergilemeye teşvik edilmektedir. Bu durum, dansçıların teknik becerilerinin yanı sıra, sanatsal ifade ve yaratıcılıklarını da ortaya koymalarına olanak tanımaktadır

Jüri heyeti, uluslararası arenada tanınmış bale dansçıları, koreograflar ve eğitimcilerden oluşmaktadır. Her yarışmacı; teknik yeterlilik, sahne hakimiyeti, müzikalite ve sanatsal yorum gibi kriterler üzerinden titizlikle değerlendirilmektedir. Bu süreç, yarışmacıların yalnızca mevcut yeteneklerini değil, gelecekteki potansiyellerini de ortaya koyacak niteliktedir.

Prix de Lausanne'ın kazananları, uluslararası dans okulları ve bale toplulukları tarafından sunduğu burs ve staj imkanlarıyla ödüllendirilir. Kazanan dansçılar, maddi desteklerin yanı sıra, profesyonel dünyaya adım atmalarını kolaylaştıracak mentorluk programlarına ve uluslararası seyahat burslarına kavuşurlar. Bu destekler, yarışmanın sadece bir yarışma olmanın ötesinde, dansçıların kariyerlerine sağlam bir zemin hazırlama misyonunu da ortaya koymaktadır.

Ödüllerin yanı sıra, yarışmaya katılan genç dansçılar arasında oluşturulan uluslararası ağ, gelecekteki iş birliklerine ve profesyonel gelişime büyük katkı sağlamaktadır. Yarışmanın prestiji, katılımcıların kariyerlerine ivme kazandıran önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır.

Prix de Lausanne, yalnızca bireysel yetenekleri keşfetmekle kalmayıp, aynı zamanda global bale eğitiminin standartlarını belirleyen ve şekillendiren bir etkinliktir. Yarışmanın sunduğu uluslararası deneyim, katılımcıların farklı kültür ve dans teknikleriyle etkileşime girmesine olanak tanımakta; bu da onların sanatsal vizyonlarını genişletmektedir. Ayrıca, yarışmanın medya tarafından geniş yer bulması, bale sanatının daha fazla kitleye ulaşmasını sağlamaktadır (Kelle, 2020: 35).

Katılımcılar ve jüri arasındaki etkileşim, dans dünyasında yeni trendlerin oluşmasına da zemin hazırlamaktadır. Bu etkileşim hem teknik hem de sanatsal açıdan bir değişim ve dönüşüm sürecine işaret etmekte, dolayısıyla global bale eğitiminin evrimine katkıda bulunmaktadır. Prix de Lausanne, bu yönüyle, dans sanatının hem geçmişine hem de geleceğine ışık tutan önemli bir platform olarak değerlendirilebilir.

2.6.1 Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması Klasik Bale Repertuvarı

Prix de Lausanne, genç dansçıların teknik becerilerini ve sanatsal yorumlarını ölçmek amacıyla düzenlenen uluslararası bir bale yarışmasıdır. Yarışmada, klasik bale repertuarından seçilen varyasyonlar büyük önem taşımakta; bu eserler dansçıların temel bale dilini ve zarafetini sergilemelerine olanak tanımaktadır. Örneğin, Don Kişot varyasyonu, bale dünyasının renkli karakterlerinden biri olan Kitri'yi ön plana çıkarır. Dansçı, sahneye etkileyici bir enerji ile başlayarak, müzikle uyumlu bir giriş yapar; bu aşamada karakterin neşesi ve canlılığı seyirciye aktarılır (Anderson, 2024: 12). Orta bölümde, hızlı ayak hareketleri, seri pirouetteler ve dinamik adımlar dansçının denge, esneklik ve hızını ortaya koyarken, final bölümünde coşkulu kapanış, yüksek sıçrayışlar, jeté'ler ve dramatik final hareketleriyle tüm teknik donanımını sergilemesi sağlanır (Harris, 2022: 40).

Benzer şekilde, La Sylphide varyasyonu, romantik dönem baleleri arasında öne çıkarak dansçıların zarafetini ve narinliğini vurgular. Bu varyasyonda performans, yavaş ve akıcı hareketlerle başlayan bir açılış adagiosuyla dansçının beden kontrolünü ve akıcılığını ortaya koyar; kolların hafifçe yükselmesi ve yumuşak geçişler romantik atmosferin ipuçlarını verir (Peterson, 2019: 27). Daha sonra, hızlı tempo bölümünde dansçı dinamik adımlar ve dönen hareketlerle duygusal yoğunluğu ve teknik becerisini sergilerken, performans hafif fakat belirgin bir kapanışla son bulur.

Kuğu Gölü eseri ise klasik bale repertuarının mihenk taşlarından biri olarak, beyaz kuğunun zarif hareketlerini sergilemek için tercih edilir. Dansçı, sakin ve kontrollü bir girişle sahneye çıkarak karakterin duygusal derinliğini ve dinginliğini vurgular; orta bölümde pirouetteler, port de bras ve adagio sekanslarıyla ustaca dönüşleri ve zarif ayak hareketlerini ortaya koyarak teknik yetkinliğini sergiler (Anderson, 2024: 15). Enerji dolu final bölümünde ise yüksek zıplamalar, jeté'ler ve güçlü dönüşlerle performans tamamlanır (Harris, 2022: 40).

La Bayadère varyasyonu ise disiplini ve akıcılığıyla öne çıkar. Performans, yavaş tempoda başlayan bir girişle dansçının zarif pozisyonlarla sahneye adım atmasıyla başlar; ardından karmaşık ayak işleri, dönmeler ve arabesk hareketlerle gelişir. Sonuç

bölümünde, dansçı güçlü final hareketleriyle tüm sanatsal ve teknik yeteneklerini konsantre bir biçimde sergiler (Peterson, 2019: 27). Bu klasik eserler, Prix de Lausanne yarışmasının temel taşlarını oluşturmakta ve genç dansçıların bale sanatında ustalaşmalarını sağlayan önemli bir platform sunmaktadır.

Tablo 8- Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvarı.

No	Bale Repertuvarı	Koreograflar	Varyasyon Açıklaması
1	Coppelia	A. Leon	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
2	Diana & Perdeeon	A. Vaganova	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
3	Don Kişot	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
4	Fairy Doll	S. Legat	–
5	Genzano nun Çiçek Festivali	A. Bournonville	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
6	Giselle	J. Perrot, J. Coralli, M. Petipa	Giselle varyasyonu; Perde I: Peasant Pas de Deux ve varyasyon; Perde II varyasyonları
7	Mezuniyet Balosu	D. Lichine	Pas de Deux varyasyonları
8	Grand Pas Classique	V. Gsovsky	Tüm varyasyonlar
9	Harlequinade	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
10	La Bayadere	M. Petipa	Üç Shade Varyasyonları, Perde III; Gamzatti varyasyonu, Pas de Deux ve varyasyonlar, Bronze Idol
11	La Esmeralda	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
12	Şımarık Kız	B. Nijinska, Romanoff	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
13	La Sylphide	A. Bournonville	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
14	La Ventana	A. Bournonville	Tüm varyasyonlar
15	Laurencia	V. Chabukiani	–
16	Korsan	M. Petipa	Pas d'Esclave, Odalisque varyasyonları, Jardin Anime, Perde III Pas de Deux ve varyasyonları, Medora varyasyonu
17	Les Sylphides/Chopiniana	M. Fokine	Mazurka, Waltz #7, Waltz #11, Prelude
18	Napoli	A. Bournonville	Pas de Six ve tüm varyasyonlar
19	Paquita	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
20	Raymonda	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
21	Satanella	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar

22	Kuğu Gölü	M. Petipa, Ivanov	Pas de Trois, Black Swan Grand Pas III, Perde Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
23	The Awakening of Flora	M. Petipa	Varyasyonlar
24	The Cavalry Halt	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
25	Paris Ateşi	V. Vainonen	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
26	Fındıkkıran Suite	V. Vainonen	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
27	Firavun'un Kızı	M. Petipa	Tüm varyasyonlar
28	Uyuyan Güzel	M. Petipa	Peri varyasyonları, Perde I-III Aurora varyasyonları, Blue Bird Pas de Deux ve varyasyonları, Wedding Pas de Deux ve varyasyonları
29	The Talisman	M. Petipa	Pas de Deux ve tüm varyasyonlar
30	William Tell Variation	A. Bournonville	Varyasyon

2.6.2 Lozan Grand Prix Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Bale Repertuvarı

Prix de Lausanne, yalnızca klasik bale varyasyonlarına odaklanmakla kalmayıp, çağdaş bale koreografilerini de sahneye taşımaktadır. Çağdaş bale eserleri, daha özgür yorumlara, yer hareketlerine ve modern dans diline yer vererek dansçıların sanatsal ifadesine geniş bir alan açar. Bu eserler genellikle üç ana bölümden oluşur. İlk aşama, giriş bölümüdür; bu bölümde dansçı, sahneye yumuşak ve özgün bir giriş yaparak, müziğin ritmine uygun akıcı ve organik hareketlerle seyirciye kendini tanıtır. Bu serbest hareketler, dansçının duygusal ifadesini ve bedensel esnekliğini vurgularken, aynı zamanda kişisel yorumunu ortaya koyarak koreografinin temel temalarını izleyiciye sunar (Brown, 2020: 35).

İkinci aşama, gelişme bölümüdür. Bu aşamada çağdaş koreografinin dinamik yapısı ve teknik zorlukları öne çıkar. Dansçı, karmaşık figürler, anlık değişen ritimler ve yer hareketleri aracılığıyla hem teknik yeteneğini hem de yorum becerisini sergiler. Özgün hareket kombinasyonları ve bedenin farklı bölümlerinin etkin kullanımı, modern

dansın soyut ve deneysel yönünü izleyiciye aktarırken, duygusal derinlik ve yaratıcılık da ön plana çıkar (Demir, 2019: 29).

Çağdaş eserin son aşaması, final bölümüdür. Bu kısımda dansçı, tüm yeteneklerini ve yorumsal gücünü toplar; yüksek enerjili hareketler, ani hızlanmalar ve dramatik pozlarla performansı sonlandırır. Final, dansçının tüm teknik kapasitesini ve sahne hakimiyetini ortaya koyan etkileyici bir gösteriye dönüşür. Seyirci üzerinde güçlü bir izlenim bırakmayı amaçlayan bu bölüm, çağdaş koreografinin duygusal yoğunluğunu ve yenilikçi yaklaşımını gözler önüne serer (Johnson, 2022: 47).

Şekil 8- Lozan Grand Prix 2023 modern bale 1.'si Sangwon Park. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=y_Rv7E751fc)

2.7 Helsinki Bale Yarışması

Helsinki Uluslararası Bale Yarışması, 1984 yılında Finlandiyalı bale ikonu Doris Laine tarafından kurulmuş ve dünya çapında genç yeteneklerin klasik ve çağdaş bale disiplinlerinde kendini göstermesini sağlayan prestijli bir platform haline gelmiştir.

HIBC, ilk kez 1984 yılında Helsinki Şehir Tiyatrosu'nda 17 ülkeden 62 dansçının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Kuruluşundan bu yana her dört yılda bir düzenlenen yarışma, 2026'da 10. kez Finlandiya Ulusal Operası ve Balesi'nde organize edilecektir. Yarışmanın sanatsal yönetiminde, sanat yönetmeni Javier Torres gibi önemli isimler yer almaktadır. Organizasyon, Helsinki Uluslararası Bale Yarışması Derneği tarafından yönetilmekte ve başkanlığını Hannele Niiranen-Mattsson üstlenmektedir.

Doris Laine, yarışmayı başlatırken yalnızca dansçıları değil, koreografları da desteklemeyi amaçlamıştır. Örneğin, 1995'te Tero Saarinen gibi çağdaş dansa yönelen sanatçıların ödüllendirilmesi, HIBC'nin yenilikçi yaklaşımını yansıtmıştır. Ayrıca, 2020'de pandemi nedeniyle sanal olarak düzenlenen etkinlik, yarışmanın değişen koşullara uyum sağlama becerisini kanıtlamıştır.

HIBC, katılımcıların kariyerlerinde dönüm noktası olmuştur. Örneğin, 2009'da Maria Baranova (Finlandiya) junior kategorisinde altın madalya kazanmış ve sonrasında Finlandiya Ulusal Balesi'nde baş dansçı olmuştur. Ayrıca, 2005'te Japonya'dan Miharu Maki gibi dansçıların başarısı, yarışmanın küresel etkisini göstermiştir.

Yarışma, akademik çevrelerde de önemli bir referans noktasıdır. Örneğin, Natalia Osipova ve Ivan Vasiliev gibi yıldızların misafir performansları, HIBC'nin sanatsal itibarını pekiştirmiştir.

Helsinki Uluslararası Bale Yarışması, dört yılda bir düzenlenen ve klasik-çağdaş dengesiyle öne çıkan bir sanat etkinliğidir. Doris Laine'in vizyonuyla başlayan bu organizasyon, genç yeteneklere küresel bir sahne sunarken, bale sanatının evrimine de katkıda bulunmaktadır. Hem teknik mükemmellik hem de sanatsal yenilik arayışı, HIBC'yi uluslararası bale dünyasının vazgeçilmez bir parçası haline getirmiştir (Smith, 2020, 120).

2.7.1 HIBC Klasik Bale Repertuvarları

Katılımcılar, Petipa ve Ivanov gibi usta koreografların eserlerinden seçilen varyasyonları sergiler. Örneğin: Giselle (II. Perde, Giselle'nin hayalet varyasyonu). Fındıkkıran (Şeker Perisi, Pas de Deux) 4. Bu performanslar, teknik beceri (ör. fouetté dönüşler) ve sanatsal ifadenin birleşimini test eder (Brown, 2020: 103). Helsinki Uluslararası Bale Yarışması (HIBC), genç bale dansçılarının uluslararası alanda tanınmasını, ağ kurmasını ve sahne deneyimi kazanmasını amaçlayan bir platformdur. HIBC, dansın bir sanat ve meslek olarak çok yönlü anlaşılmasını teşvik etmeyi hedeflemekte olup, iyi bir özgüven, sağlıklı yaşam tarzı, sanatsal yaratıcılık ve sürekli gelişim arzusunu desteklemektedir.

Eksik veya gecikmiş başvurular dikkate alınmayacaktır. Başvuru formu ve gerekli ek belgeler belirlenen süre içinde sunulmalıdır. Başvuru sahiplerine başvurularının alındığını onaylayan bir e-posta gönderilecektir. Video ve müzik kayıtlarına ilişkin düzenlemeler başvuru formunda belirtilmiştir. Organizasyon tarafından atanan Seçici Komite, gönderilen başvuru belgeleri ve video kayıtlarını değerlendirerek ön eleme yapacaktır.

Yarışmacılar, Helsinki'ye ulaşım düzenlemelerini ve masraflarını kendileri karşılamakla yükümlüdür. Finlandiya'ya giriş için vizeye ihtiyaç duyan yarışmacılar, vize işlemlerini kendileri halletmek zorundadır.

Yarışmanın repertuvarı klasik bale eserleri ve çağdaş dans eserlerinden oluşmaktadır. Çağdaş dans koreografileri, klasik bale tekniğinden açıkça farklı unsurlar içermelidir. Bir yarışmacı, aynı klasik bale veya çağdaş dans eserini birden fazla turda tekrar sahneleyemez. Klasik bale repertuvarı arasında "La Bayadère", "Don Kişot", "Kuğu Gölü", "Fındıkkıran", "Giselle" ve "Uyuyan Güzel" gibi önemli eserler bulunmaktadır.

Birinci turda yarışmacılar, klasik bale repertuvarından iki varyasyon sergileyecektir. İkinci turda yarışmacılar bireysel veya çift olarak sahne alabilir. Yarışmacılar, 2020 yılı sonrasında koreografisi yapılmış bir çağdaş dans eseri icra etmelidir. Performans süresi 2,5 ila 4 dakika arasında olmalıdır. Çift olarak yarışanlar aynı veya farklı yaş grubundan olabilir ve partnerlerinin yarışmacı olma zorunluluğu

yoktur. Final turunda yarışmacılar, 19. veya 20. yüzyıldan bir klasik bale eserinden iki varyasyon veya bir pas de deux sahneleyecektir. Performans süresi en fazla 13 dakika olmalıdır. Aynı akşam ayrıca, 2020 yılı sonrasında koreografisi yapılmış bir çağdaş dans eseri icra edilecektir.

Yarışmanın uluslararası jürisi, organizasyon komitesi tarafından atanacaktır. Jüri, Finlandiya Ulusal Balesi Sanat Yönetmeni başkanlığında, yerli ve yabancı üyelerden oluşacaktır. Her yarışmacı, 1 ile 10 arasında puanlanacaktır. Değerlendirme; teknik yeterlilik, sanatsal ifade ve müzikalite unsurlarını içermektedir. Jüri üyeleri, yakın ilişkide oldukları veya yarışmaya hazırladıkları öğrencileri değerlendiremezler.

Ödüller, gala gösterisinde açıklanacaktır ve finalistler gala gösterisinde ücretsiz olarak sahne almayı taahhüt ederler. Organizasyon ve jüri, gala gösterisinde sahnelenecek performansları belirleme hakkına sahiptir.

Yarışmacılar ve partnerleri, yarışma organizatörüne kişisel verilerinin işlenmesine izin verdiklerini beyan etmelidir. Yarışmaya ait tüm görsel ve işitsel kayıtlar organizasyona aittir ve organizasyonun izni olmadan dağıtılamaz veya kopyalanamaz. Yarışmacılar, organizasyonun yarışma performanslarını kaydetme, paylaşma ve yayınlama hakkını süresiz olarak kabul ederler.

Eğer bir yarışmacı, yarışma sırasında elenirse ancak bir başka yarışmacının partneri olarak yarışıyorsa, sonraki turlarda partner olarak performans göstermeye devam etmekle yükümlüdür. Yarışmacılar, kostüm ve makyajlarını kendileri temin etmelidir. Yarışma süresince tüm yarışmacılar kendi sigortalarını yaptırmakla yükümlüdür.

Helsinki Uluslararası Bale Yarışması, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırılarını kesin bir dille kınamaktadır. Yarışma organizasyonu, kayıt yaptıran tüm yarışmacıların bu görüşü paylaşmasını beklemektedir. Helsinki Uluslararası Bale Yarışması, herkesin kendisi olabileceği ve başkalarına saygı duyduğu bir alan yaratmayı hedeflemektedir. Ayrımcılık ve taciz kesinlikle kabul edilmez.

Yarışma kurallarının orijinal dili Fince'dir. Kuralların yorumlanması konusunda herhangi bir anlaşmazlık doğarsa, Fince metin esas alınacaktır. Mücbir sebepler halinde, karar yetkisi organizasyona aittir.

HIBC zorunlu klasik bale repertuvar listesi:

1. Flora'nın Uyanışı

2. La Bayadère
3. The Cavalry Halt
4. Coppélia
5. Korsan
6. Don Kişot
7. Esmeralda
8. Şımarık Kız
9. Genzano Çiçek Festivali
10. Giselle
11. Napoli
12. Grand Pas Classique
13. Harlequinade
14. Fındıkkıran
15. Paquita
16. Raymonda
17. Satanella
18. Uyuyan Güzel
19. Kuğu Gölü
20. La Sylphide
21. Talisman
22. Paris Ateşi

2.7.2 HIBC Çağdaş Bale Repertuvarları.

İkinci turda, dansçılar William Forsythe veya Crystal Pite gibi modern koreografların eserlerini yorumlar. 2016 yılında Maria Vinogradova'nın sergilediği In the Middle, Somewhat Elevated gibi parçalar, katılımcıların yenilikçi yaklaşımlarını ortaya koymuştur (Brown, 2020: 105) .

2.8 Varşova Uluslararası Bale Yarışması

1975 yılından bu yana düzenlenen bu yarışma, genç dansçıların uluslararası arenada görünürlük kazanması ve kariyerlerini şekillendirmesi için önemli bir platform olmaktadır. Yarışmanın tarihi, Polonya'nın klasik bale geleneğinin güçlenmesiyle aynı döneme dayanmaktadır. 1950'lerin başında, Polonya Ulusal Bale Topluluğu'nun yükselişi ve Varşova Bale Okulu'nun uluslararası saygınlık kazanması, ülkenin bale sanatındaki iddiasını ortaya koymuştur. Bu gelişmeler, Polonya hükümetinin ve kültür kurumlarının yarışma düzenleme fikrine öncülük etmesine neden olmuştur. 1975 yılında, Polonya Kültür Bakanlığı öncülüğünde ilk Varşova Uluslararası Bale Yarışması düzenlenmiştir. Bu girişim, genç bale yeteneklerinin keşfedilmesi ve Polonya'nın bale geleneğinin dünyaya tanıtılması amacını taşımaktaydı. İlk yıllarda, Sovyet Blokundaki ülkeler ve Doğu Avrupa'dan gelen katılımcılar ağırlıklı olsa da zamanla yarışma uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Dünyanın dört bir yanından genç balerinler, Varşova'ya gelerek teknik becerilerini ve sanatsal yorumlamalarını sergileme fırsatı bulmuşlardır. Yarışmanın jüri üyeleri arasında, dönemin önde gelen bale sanatçıları, koreograflar ve eğitmenler yer almıştır. Polonya'nın ünlü bale sanatçısı Marta Fiedler, uzun yıllar jüri başkanlığı yaparak yarışmanın gelişimine katkı sağlamıştır. Varşova Uluslararası Bale Yarışması, genç dansçıların kariyerlerinde önemli bir sıçrama tahtası olmuştur. Birçok ödül kazanan dansçı, sanatsal performanslarıyla dünyaca tanınır hale gelmiş ve önde gelen bale topluluklarında görev almaya başlamıştır (Durbin, 1998 : 45).

Yarışmanın kazananları, bale dünyasında geniş bir tanınırlık kazanmış ve uluslararası arenadaki başarılarıyla adlarını tarihe yazdırmışlardır. Günümüzde de geleneksel olarak her iki yılda bir düzenlenen Varşova Uluslararası Bale Yarışması, bale sanatına olan ilgiyi canlı tutmaya ve genç yetenekleri keşfetmeye devam etmektedir. Polonya, bu yarışma aracılığıyla bale geleneğini dünyaya tanıtmakta ve genç dansçıların kariyerlerinin şekillenmesine katkı sağlamaktadır. Yarışmanın tarihi, Polonya'nın klasik bale sanatına olan tutkusunu ve bale dünyasındaki iddiasını yansıtmaktadır. Varşova

Uluslararası Bale Yarışması, genç bale sanatçılarının hayallerini gerçekleştirmeleri için önemli bir platform olmanın yanı sıra, Polonya'nın bale sanatındaki liderliğini de tescillemektedir.

Dünyanın dört bir yanından gelen katılımcılar, Varşova'da sergiledikleri üstün performanslarıyla, bale sanatının sınırlarını zorlamakta ve izleyicileri büyülemektedir. Jüri üyeleri ise, dansçıların teknik becerilerini, artistik yorumlamalarını ve sahne hâkimiyetlerini titizlikle değerlendirmektedir. Yarışmanın başarısı, Polonya'nın bale geleneğinin uluslararası alanda tanınmasını sağlamış, aynı zamanda genç dansçıların kariyerlerinde önemli bir adım atmalarına olanak tanımıştır. Varşova Uluslararası Bale Yarışması, bale sanatının geleceğine yön veren ve dünyanın en prestijli bale etkinliklerinden biri olarak kabul edilmektedir. Yarışmanın uzun ve köklü geçmişi, Polonya'nın bale sanatına verdiği önemin bir göstergesidir. Varşova, bu etkinlik aracılığıyla, bale dünyasının en parlak yıldızlarını ağırlamakta ve genç yeteneklerin keşfedilmesine katkı sağlamaktadır. Böylece, Polonya'nın bale geleneği, evrensel ölçekte tanınır hale gelmektedir. Varşova Uluslararası Bale Yarışması, sadece Polonya'nın değil, tüm bale dünyasının gurur kaynağıdır. Bu etkinlik, genç dansçıların kariyer hedeflerine ulaşmasında önemli bir rol oynamakta ve bale sanatının geleceğine yön vermektedir. Yarışmanın uzun soluklu başarısı, Polonya'nın bale sanatına olan tutkusunu ve liderliğini kanıtlamaktadır (Yüce, 2019 : 36).

Tüm solo yarışmacılar, aşağıdaki verilen tablodaki kategorilerden birinde veya her ikisinde performans sergileme seçeneğine sahiptir. Klasik Bale kategorisinde katılımcılar, Klasik Repertuar Listesi'nden bir varyasyon seçmek zorundadır; Çağdaş Dans kategorisi ise, Klasik Liste'den alınmamış herhangi bir solo varyasyonu kapsamaktadır. Ek olarak, Klasik Repertuar Listesi'nden Pas de Deux sergilemek isteyen katılımcılar, tüm pas de deux bölümlerini yani, tam performans, adagio, coda ve varyasyon bölümlerini içeren performanslarını sunabilirler.

2.8.1 Varşova Uluslararası Bale Yarışması Zorunlu Klasik Bale Repertuvarı

Tablo 9- Varşova Uluslarlarası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Bale Eseri	Besteci	Koreograf	Varyasyonlar/Açıklama
Giselle	Adolphe Adam	Jules Perrot, Jean Coralli	Giselle Varyasyonu, Perde I Köylü Pas de Deux, Perde II Pas de Deux Varyasyonu
Don Kişot	Ludwig Minkus	Marius Petipa	Tüm Pas de Deux, Perde I, II ve III Varyasyonlar, Tüm Kitri Varyasyonları, Kuru Kraliçe
Korsan	Adolphe Adam, Riccardo Drigo	Marius Petipa	Pas d'Esclave ve Varyasyonlar, Odalıkların Varyasyonları, Jardin Animé, Perde III Pas de Deux
Diana & Actaeon	Cesare Pugni	Agrippina Vaganova	Pas de Deux ve Varyasyonlar
Genzano nun Çiçek Festivali	Holger Simon Paulli	August Bournonville	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar
Grand Pas Classique	Daniel-François Auber	Victor Gsovsky	Pas de Deux ve Varyasyonlar
La Bayadere	Ludwig Minkus	Marius Petipa	Tüm Varyasyonlar
Coppelia	Léo Delibes	Arthur Saint-Léon	Pas de Deux ve Tüm Varyasyonlar
La Esmeralda	Cesare Pugni	Marius Petipa	Pas de Deux ve Varyasyonlar
Şımarık Kız	Peter Ludwig Hertel	Bronislava Nijinska, Romanoff	Pas de Deux ve Varyasyonlar
La Sylphide	Herman Løvenskiold	August Bournonville	Pas de Deux ve Varyasyonlar
Paquita	Ludwig Minkus	Marius Petipa	Herhangi Bir Varyasyon
Raymonda	Alexander Glazunov	Marius Petipa	Tüm Varyasyonlar
Satanella	Cesare Pugni	Marius Petipa	Pas de Deux ve Varyasyonlar
Kuğu Gölü	Pyotr Ilyich Tchaikovsky	Marius Petipa, Lev Ivanov	Pas de Trois ve Varyasyonlar, Odette Varyasyonu, Perde II Siyah Kuğu Pas de Deux
Paris Ateşi	Boris Asafiev	Vasily Vainonen	Pas de Deux ve Varyasyonlar
Fındıkkıran Suite	Pyotr Ilyich Tchaikovsky	Vasily Vainonen	Pas de Deux ve Varyasyonlar

Uyuyan Güzel	Pyotr Ilyich Tchaikovsky	Marius Petipa	Tüm Varyasyonlar
Walpurgis Night	Charles Gounod	Leonid Lavrovsky	Pas de Deux ve Varyasyonlar
The Talisman	Léo Delibes, Riccardo Drigo	Marius Petipa	Tüm Varyasyonlar
Napoli	Eduard Helsted	August Bournonville	Tüm Varyasyonlar
Harlequinade	-	Marius Petipa	Pas de Deux Varyasyonları
The Fairy Doll	-	-	Varyasyonlar

2.8.2.Varşova Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Dans Repertuvarı

WBAC Grand Prix Yarışması'nın kurallarına göre, katılımcılar Klasik Bale ve/veya Çağdaş Dans kategorilerinde solo performans sergileyebilirler. Klasik Bale kategorisinde, yarışmacıların belirlenen Klasik Repertuar Listesi'nden bir varyasyon seçmeleri gerekmektedir. Çağdaş Dans kategorisi için ise, belirli bir zorunlu repertuar bulunmamaktadır; bu kategori, Klasik Repertuar Listesi'nde yer almayan herhangi bir solo varyasyonu içermektedir (WBAC Grand Prix).

2.9 İstanbul Uluslararası Bale Yarışması.

Türkiye'nin en saygın bale etkinliklerinden biri olarak kabul edilir. Bu yarışma hem genç yetenekleri keşfetmek hem de bale sanatını teşvik etmek amacıyla düzenlenmektedir. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, Türkiye'deki bale sanatını uluslararası alanda tanıtmak ve yetenekli genç dansçıları desteklemek amacıyla düzenlenmeye başlamıştır. İlk olarak 2008 yılında düzenlenen bu yarışma, kısa sürede uluslararası alanda tanınan ve saygı duyulan bir etkinlik haline gelmiştir. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, İstanbul'un önemli kültürel mekânlarında, genellikle İstanbul Devlet Opera ve Balesi Sahnesi, Cemal Reşit Rey Konser Salonu ve Kadıköy Süreyya Operası gibi prestijli sahnelerde düzenlenir. Yarışma, her iki yılda bir gerçekleştirilen önemli bir etkinlik olarak, genç bale yeteneklerine uluslararası bir

platform sunar ve bale sanatının gelişimine katkıda bulunur. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, farklı yaş gruplarına ve yetenek seviyelerine hitap eden çeşitli kategorilerde düzenlenir.

Bu kategoriler arasında genellikle şunlar bulunur: Gençler Kategorisi: 12-14 yaş arası dansçılar. Genç Yetişkinler Kategorisi: 15-18 yaş arası dansçılar. Yetişkinler Kategorisi: 19-26 yaş arası dansçılar. Yarışma, klasik bale repertuarından seçilen varyasyonlar ve modern bale eserleri üzerinde yapılan performansları içerir. Katılımcılar, bireysel ve grup performanslarıyla jüri önünde yeteneklerini sergiler. Yarışmanın jürisi, uluslararası alanda tanınmış bale sanatçılarından, eğitmenlerden ve koreograflardan oluşur. Jüri üyeleri, katılımcıların teknik yeteneklerini, artistik ifadelerini, sahne duruşlarını ve genel performanslarını değerlendirir. Yarışma, İstanbul'un önemli kültürel merkezlerinde gerçekleştirilir.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, etkinliğin düzenlenmesine katkıda bulunur ve yarışma boyunca çeşitli performanslar sergilenir. Ayrıca, yarışma süresince ustalık sınıfları, atölye çalışmaları ve seminerler düzenlenerek katılımcılara ve izleyicilere zengin bir bale deneyimi sunulur. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, Türkiye'de bale sanatının gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. Bu etkinlik, genç yeteneklerin keşfedilmesi ve desteklenmesi açısından büyük önem taşır. Ayrıca, uluslararası dansçıların ve eğitmenlerin bir araya gelmesi, kültürel ve sanatsal etkileşimi artırarak Türkiye'nin bale sahnesini zenginleştirir (Baycar, 2010: 21)

Türkiye ve Avrupa kıtasının en büyük, dünyanın altıncı büyük şehri olan İstanbul; Asya ve Avrupa kıtalarını birleştiren jeopolitik durumu ile dikkatleri üzerine çekerken, 2008 yılında Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü tarafından iki yılda bir organize edilecek olan, **Uluslararası İstanbul Bale Yarışması** düzenlenmeye başlamıştır. 2009'da Uluslararası Bale Yarışmaları Federasyonu (IFBC) üyeliğe kabul edilmiştir. 2008 yılında ilki düzenlenen yarışmanın jüri başkanlığını Bordeaux Ulusal Balesi Artistik Direktörü Charles Jude'ın yapmışken, 2010 yılında Bolşoy Balesi Başkoreografı Yuri Gregorovich'in jüri başkanlığını yapmıştır. 2012 yılında 23

ülkeden yarışmacının katıldığı “uluslararası yarışma” olmanın onuruyla, jüri başkanlığına Yury Grigorovich tekrar getirilmiştir. Yarışma sırasında beş gün süreli bir bale ustalık sınıfı açılmış ve kendi neslinin en büyük dansçılarından biri olarak kabul edilen Vladimir Malakhov tarafından dersler verilmiştir. 2014 yılında yarışmanın jüri başkanlığına İrek Mukhamedov getirilmiş ve yarışma ile birlikte bir bale festivali de gerçekleştirilmiştir. Festivalin açılışı Kont Dracula Balesi ile yapılmış ve tüm sanat severlerin beğenisini kazanmıştır. Ukrayna, Brezilya, Bulgaristan, Kırgızistan, Japonya, Rusya, Güney Afrika, Avustralya, Letonya, Kazakistan, Kanada, Güney Kore ve Türkiye’den katılımcıların yarıştığı 5.si düzelenen yarışmayı günümüzde de takdirle izlenen dansçılardan Bahktiyra Adamzhan kazanmıştır. Son olarak 2024 yılında düzenlenen yarışmanın jüri başkanlığını Seul Bale Topluluğu Sanat Yönetmeni Jae Keun Park, başkan yardımcılığını Uluslararası Bale Yarışmaları Federasyonu Genel Müdürü Sergey Usanov üstlenirken, jüri üyeleri ise Meriç Sümen, Tadeusz Matacz, Aisulu Tokombayeva, Evinç Sunal, İnci Kurşunlu, Beyhan Murphy ve Mihaela Vieru'dan oluşturulmuştu. Yarışmanın gala gecesinde Astana Operası Baş Dansçısı Baktiyar Adamzhan, Ankara Devlet Opera ve Balesi Baş Dansçısı Sultan Erol, Uluslararası Konuk Sanatçı Melih Mertel, LesGrands Ballet Canadiens Baş Dansçısı Maude Sabourin, Berlin Devlet Balesi Baş Dansçıları Iana Salenko ve Marian Walter sahne almıştır. (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, tarih yok)

İlk yarışma, "Küçükler" (15-19 yaş) ve "Büyükler" (20-26 yaş) olmak üzere iki kategoride gerçekleştirilmişken son düzenlenen yarışma dört kategoriye ayrılmıştır. Küçük kızlar, küçük erkekler, büyük kızlar, büyük erkekler olmak üzere dört dalda ödül verilmiştir. Katılımı, DVD elemesi şeklinde gerçekleşen ilk turdan sonra seçilenler, İstanbul'da düzenlenen 2. tura katılır ve finale kalanlar; 3. turda yarışır. Düzenlenen yarışmalarda başta jüri başkanlarının, bale dünyasının önde gelen isimlerinden oluşu ve dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen dansçıların yer alması yarışmanın önemini ve beğenisini açıklamaktadır. Klasik bale repertuvarının ağırlıkta olduğu zorunlu yarışma programı ve modern dansta yeteneklerini ortaya koyan yarışmacılar, uluslararası arenada kendi dallarında büyük başarılar elde etmiş değerli jüri üyeleri tarafından değerlendirilmişlerdir.

Yarışmada para ödülü olduğu gibi, birçok dans akademisinden burs alma şansı yakalayan genç dansçılar için, uluslararası arenadaki ilişkileri de kuvvet kazanmaktadır.

İstanbul Uluslararası Bale Yarışması için katılım şartları şu şekildedir;

- Yarışma tüm ülkelerden profesyonel olan ya da dans akademi ve konservatuvarlarında öğrenim görmekte olan tüm dansçılara açıktır.

- Yaş kategorilerine uyulduğunu gösteren belgenin ibraz edilmesi zorunludur.

- Katılım formu eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulmalıdır.

- Ön eleme DVD'lerinin yarışma komitesine ulaştırılması gerekmektedir.

- Yarışmacılara yarışma dışından eşlik edecek olan dansçıların masrafları kendileri tarafından karşılanacaktır.

- DVD elemesinden geçen ve yarışamaya katılmaya hak kazanan dansçılardan başvuru formu dışında istenilen belgeler;
- Özgeçmiş, üç fotoğraf, (bir portre, bir kostümlü, bir çalışma kıyafetli) 13cm x 15cm boyutlarında, pasaport ya da kimlik, öğrenci olanlardan öğrenci belgesi fotokopisinden oluşmaktadır.

- DVD elemesini geçen yarışmacılar, yarışma organizasyonunun belirlediği ücreti yatıracaklardır.
- Yarışmacılar tüm sağlık sorunlarından ve sağlık sigortalarından kendileri sorumludurlar.
- Yarışmacı ile gelecek olan koreograf ya da öğretmenler tüm masraflarını kendileri karşılayacaklardır.

- Yarışmacılar kostüm, makyaj vb. malzemelerini kendileri temin edeceklerdir.
- İsteyen yarışmacılar komite tarafından organize edilen klasik bale derslerine katılabileceklerdir.

- Sahne ve salonlarda yapılacak olan prova saatleri ve programı yarışma öncesi yapılacak olan toplantıda belirlenecektir.

- Tüm yarışmacıların yarışma toplantısının gerçekleştirileceği tarihten önce İstanbul'da bulunmaları gerekmektedir.

- Tüm yarışmacılar yarışma komitesi tarafında ilan edilecek çalışma programlarına ve kurallarına uymak zorundadırlar.

- İstenilen belgeleri eksik olanlar veya Komitenin ilan ettiği programa uymayanlar derhal diskalifiye edileceklerdir.

- Yarışmacılar her turda listeden seçecekleri farklı eserleri dans edeceklerdir.

- Yarışma esnasında eser değiştirmek isteyen dansçılar istedikleri eser değişikliklerini bir önceki turun sonuçları açıklandıktan sonraki 2 saat içerisinde Komiteye bildirmek zorundadırlar.

- Yarışmaya katılacak olan dansçıların konaklama masrafları yarışmaya devam ettikleri süre içerisinde Yarışma Komitesi tarafından karşılanacaktır. Bir sonraki tura katılmaya hak kazanamayan dansçılar, kazanamadıkları turun sonuçları açıklandıktan sonraki gün saat 12:00 den önce oteli terk edeceklerdir.
- Finale katılmaya hak kazanan yarışmacılara günlük belli tutarda harcırah ödenecektir. 2. Tura katılmaya hak kazanamayan dansçılara ise herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

- DVD başvuru formları internet sitesinden temin edilecektir.

- Solo katılacaklar için 5 dakika, Çift katılacaklar için 8 dakikayı aşmayacak şekilde hazırlanacak DVD için istenilen hareketler ve program bilgileri şöyledir:
  a-Adı, Soyadı, Yaşı, Ülkesi açık şekilde ilk bölüme yerleştirilecek.
  b-Bar, Orta, Jump egzersizleri ve Zorunlu Repertuvar listesinden seçilecek klasik varyasyon veya pas de deux ikinci bölümde yer alacaktır ("bar"da herhangi iki kombinasyon, "orta"da herhangi iki kombinasyon ve "jump"da bir kombinasyon).
  c-Tüm DVD ler müzik eşliğinde hazırlanacaktır.
  d- Son DVD başvuru tarihinden sonra postaya verilen başvurular kabul edilmeyecektir.
- Yarışmacılar gerçekleştirecekleri performans için mini disk (md) formatındaki müzik parçalarını her tur için klasik ve modern olarak ayrı ayrı hazırlamakla yükümlüdürler. Yarışma esnasında sahnede:

  • Arkada beyaz fon (light drop)

  • Yanlarda siyah kulisler

  • Sahne üzerinde bulunan spotlar sayesinde genel aydınlatma

  • Yerde gri veya siyah dans muşambası kullanılacaktır.

Yarışma esnasında yarışmacılar klasik repertuvar programlarında sadece 1 (bir) adet ışık planı kullanarak yarışacaklardır. Modern repertuvar programlarında ise farklı ışık planı talep edebilirler.

Jüri değerlendirmesini 25 puan üzerinden yapacaktır.

Ortalamaları yüksek olan yarışmacılar bir üst turda yarışmaya hak kazanacaklardır.

Yarışmacıların jüri üyelerinden belge isteme ya da itiraz etme hakları yoktur.

Ödül alan yarışmacılar yarışmada sahneledikleri eserlerden komitenin belirlediği bir tanesini (klasik ya da modern) gala gecesi programı doğrultusunda yıldız sanatçılarla birlikte tekrar sahneleyeceklerdir.

TURLAR

1.Tur (DVD Seçmeleri)

2.Tur (YARI FİNALLER)

Tekler

2 klasik varyasyon

1 modern varyasyon

Çiftler

1 klasik pas de deux

1 modern düet

3.Tur (FİNAL)

Tekler

2 klasik varyasyon

1 modern varyasyon

Çiftler

1 klasik pas de deux

1 modern düet (Bilim Şenliği, 2012)

2.9.1 İstanbul Uluslararası Bale Yarışması Zorunlu Klasik Bale Repertuvar Listesi

İstanbul Uluslararası Bale Yarışması, Küçükler (15-18) ve Büyükler (19-24) kategorilerinde düzenlenir ve Türk bale repertuarını öne çıkarır. Küçükler (15–18 Yaş),

(2. Tur ve 3. Tur: Tekler – 2 klasik solo, 1 çağdaş solo; Çiftler – 1 klasik pas de deux, 1 çağdaş duet)

Tablo 10- İstanbul Uluslararası Bale Yarışması zorunlu klasik bale repertuvar listesi.

Bale Eseri	Karakter/Rol	Açıklama
Don Kişot	Kitri – Basil	3. Perde Solo, Pas de Deux
	Kitri	1. Perde
	Dulcinea	2. Perde
	Cupid	2. Perde
	Queen of Dryads	2. Perde
Korsan	Medora - Conrad	Solo, Pas de Deux
	Pas de Sclave	Solo, Pas de Deux
	Odalık Sololar	-
Uyuyan Güzel	Aurora – Désiré	3. Perde Solo, Pas de Deux
	Mavi Kuş	3. Perde Solo, Pas de Deux
	Aurora	1. Perde
	Désiré	2. Perde
	Leylak Perisi	Prolog - 3. Perde
	Periler	1. Perde
Kuğu Gölü	Odette - Siegfried, Odile - Siegfried	Solo, Pas de Deux
	Pas de Trois , Sololar	1. Perde
Fındıkkıran	Grand Pas de Deux	2. Perde
	Sololar	3. Perde
Auber Grand Pas Classıque	-	Solo, Pas de Deux
Şımarık Kız	Lisa – Colin	Solo, Pas de Deux
Coppelıa	-	Solo, Grand Pas de Deux
Raymonda	-	Solo, Grand Pas de Deux
Paquıta	-	Solo, Grand Pas de Deux / Herhangi bir kadın varyasyonu
Gıselle	Köy Pas de Deux	Erkek ve Kadın Varyasyonları
	Giselle – Albert	Solo, 1. Perde, 2. Perde Pas de Deux
	Myrtha	2. Perde
	Albrecht	2. Perde
Dıana And Actaeon	-	Solo, Pas de Deux
Genzano'nun Çiçek Festivali	-	Solo, Pas de Deux
Napolı	-	Solo, Pas de Deux
La Sylphıde	James	Solo, 1. Perde, 2. Perde

Les Sylphıdes	-	Solo
Satanella	-	Solo, Pas de Deux
Esmeralda	-	Solo, Pas de Deux
Walpurgıs Nıght	-	Solo, Pas de Deux
Harlequınada	-	Solo, Pas de Deux
La Bayadere	Nikia, Solor	Solo, Pas de Deux
	Solor, Gamzatti	Solo, Pas de Deux
	Altın	Solo
Paris Ateşi	-	Sololar / Pas de Deux
Firavun'un Kızı	-	Herhangi bir varyasyon
Laurencıa	-	Kadın sololar
Talısman	-	Pas de Deux ve sololar
Marco Spada	-	Detay belirtilmemiştir

2.9.2 İstanbul Uluslararası Bale Yarışması Çağdaş Bale Repertuvarı

Tüm katılımcılar, video seçmelerinde dans ettikleri varyasyonları veya pas de deux'leri yarışmanın herhangi bir aşamasında, yarı final veya finalde kullanabilirler. Bununla birlikte, video elemesinde dans ettikleri klasik varyasyonu veya çağdaş bale eserini yarı final ve finalde kullanabilirler.

Solo ve çift yarışmacıların çağdaş bale eseri performans sergileme süresi 3 dakikayı aşmamalıdır. Koreografinin izni ve onayı sağlanmalı, ayrıca besteci hakkında komite önceden bilgilendirilmelidir. Solo yarışmacılar, yarı finallerde, bir modern varyasyon sergilemek, finallerde ise farklı iki klasik varyasyon ve farklı bir modern varyasyon sunmak zorundadır. Finallerde, yarı finallerde sergiledikleri klasik varyasyonlardan birini tekrar kullanabilmektedirler. Yarışmaya en az üç, tercihen dört klasik varyasyon ve iki çağdaş solo hazırlamış olmaları gerekmektedir. Pas de deux yarışmacıları için yarı finallerde bir klasik pas de deux ve bir çağdaş pas de deux, finallerde ise farklı birer pas de deux sergilemeleri zorunludur. Tüm katılımcılar, video seçmeleri sırasında sergiledikleri varyasyonları veya pas de deux'ları, yarışmanın yarı finallerinde veya finallerinde kullanabilirler; ayrıca, video elemelerinde sergiledikleri klasik varyasyonu hem yarı finallerde hem de finallerde tekrar sunabilirler. Çağdaş eser seçimi konusunda herhangi bir kısıtlamaları yoktur (istanbulballetcompetition.gov).

3. BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINDA ZORUNLU BÖLÜMLERİN YER ALDIĞI ORTAK KLASİK BALE ESERLERİ

3. BÖLÜM
ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINDA ZORUNLU BÖLÜMLERİN YER ALDIĞI ORTAK KLASİK BALE ESERLERİ

3.1. Klasik Bale Eserleri

Bu tez çalışması kapsamında yer alan yarışmaların repertuvarında bulunan ortak eserlere bu bölümde yer verilmiş ve analiz edilmiştir. Bale yarışmalarında, başvuru sürecinin önemli bir parçası olan "zorunlu repertuvar listeleri" yer almaktadır. Bu listeler, yarışmaya katılacak dansçıların belirli teknik ve sanatsal kriterleri karşılayabilmesi adına özenle hazırlanır. Her yarışma, içeriğine ve düzeyine bağlı olarak repertuvarda farklılıklar gösterebilir. Bu nedenle, katılımcıların yarışma öncesinde repertuarın güncel halini dikkatle incelemeleri ve çalışmalarını bu doğrultuda sürdürmeleri büyük önem taşır.

Yarışma organizasyonları, koreografi, müzik ve sahneleme gibi unsurların "telif hakları" çerçevesinde doğabilecek yasal durumlar için de bazı özel şartlar sunabilmektedir. Bu çerçevede, eserlerin kullanımıyla ilgili gerekli izinlerin alınması ya da katılımcıların kendi koreografileri üzerinde hak sahibi olmaları gerekebilir. Telif hakkı ihlallerini önlemek adına, organizasyonlar tarafından belirlenen kurallar titizlikle uygulanmakta ve yarışma süreci boyunca katılımcılardan bu kurallara uyum göstermeleri beklenmektedir.

Ayrıca, yarışmalar sırasında sahne ve prova alanlarında fotoğraf ve video çekimi gibi görsel materyallerin kullanımı konusunda da belirli prosedürler izlenmektedir. Organizasyonlar, bu materyallerin "sosyal medya platformlarında paylaşımı" veya ticari kullanımı konusunda katılımcılara ve velilere bilgilendirme yaparak yazılı onay talep edebilmektedir.

Katılımcıların yarışma süresince karşılaşabilecekleri olası sağlık problemleri ya da sakatlanma durumlarında, organizasyonlar genellikle "hukuki sorumluluk kabul

etmemektedir". Bu nedenle, yarışma öncesinde katılımcılardan ya da 18 yaş altı dansçılar için velilerinden, herhangi bir sağlık sorunu yaşanması halinde organizasyonun sorumlu tutulmayacağını belirten bir "feragatname" imzalanması istenmektedir. Bu tür yükümlülükler, hem organizasyonların güvence altına alınmasını sağlamakta hem de yarışma sürecinin adil ve güvenli bir ortamda gerçekleşmesine katkıda bulunmaktadır.

Bale yarışmalarına katılım, dansçıların sanatsal gelişimlerine büyük katkılar sağlarken, aynı zamanda disiplin ve profesyonellik gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte, organizasyonların belirlediği kuralların titizlikle takip edilmesi hem katılımcılar hem de organizasyonun sağlıklı bir şekilde ilerlemesini sağlar.

Klasik bale, zarafet ve estetiğin ön planda olduğu, belirli teknik kurallara dayanan bir sahne sanatıdır. Müzik eşliğinde sergilenen bu dans türünde, vücut hareketlerinin uyumu, denge, esneklik ve disiplin büyük önem taşır. Hareketlerin netliği, hafifliği ve simetriye verilen önem, klasik balenin en ayırt edici özelliklerindendir.

Balenin kökenleri 15. yüzyılda İtalya'da ortaya çıkar. Rönesans döneminde saraylarda düzenlenen gösterilerde dans ve tiyatro unsurları bir araya gelerek balenin temellerini atmıştır. Daha sonra bale, İtalya'dan Fransa'ya taşınır ve 16. yüzyılda Kral XIV. Louis'nin (Güneş Kralı) himayesinde büyük bir gelişim gösterir. Kral XIV. Louis, 1661 yılında "Académie Royale de Danse"ı kurarak baleyi profesyonel bir sanat dalı haline getirmiştir.

17. ve 18. yüzyıllarda bale teknikleri daha sistematik bir hale gelir. Bu dönemde Jean-Baptiste Lully ve Molière gibi sanatçılar, balenin müzik ve tiyatro ile birleşerek gelişmesine büyük katkılar sağlar.

19. yüzyılda ise bale altın çağını yaşamaya başlar. Özellikle Rusya, Fransa ve İtalya, balenin merkezleri haline gelir. Marius Petipa gibi ünlü koreograflar, "Uyuyan Güzel", "Fındıkkıran" ve "Kuğu Gölü" gibi unutulmaz eserleri sahneye koyar. Rusya'daki Mariinsky ve Bolşoy Tiyatroları, klasik balenin en prestijli sahneleri arasında yer alır. Bugün klasik bale, geleneksel tekniklerini koruyarak çağdaş yorumlarla sahnelenmeye

devam etmektedir. Ancak kökleri, ilk ortaya çıktığı dönemlerin izlerini taşımayı sürdürmektedir.

Klasik baleler, ayrıntılı ve teknik olarak zorlu koreografileriyle karakterize edilen bale repertuarının temelidir. Bu baleler genellikle zarif hareketler, hassas ayak hareketleri ve dans yoluyla hikâye veya müzikal anlatımına güçlü bir vurgu yapan klasik forma ve yapıya bağlı kalırlar. Yarışmada icra edilen bazı klasik baleleri aşağıdaki başlıklarda örnekleyebiliriz (Akyıldız vd., 2011: 37).

3.1.1 Korsan

Bu bale eseri incelenirken neden Varna Uluslararası Bale Yarışması'nda önemli bir referans noktası olarak seçildiği ve "Korsan" balesinin bu yarışmada neden sıklıkla tercih edilen bir eser olduğu incelenmektedir. "Korsan", hem teknik zorluğu hem de dramatik yapısıyla, dansçıların yeteneklerini sergilemek için ideal bir eserdir. Bale, korsanlar, kaçırılan kızlar ve romantik aşk temaları üzerine kurulu egzotik bir hikayeye sahiptir. Bu hikaye, dansçıların hem teknik becerilerini hem de sanatsal ifadelerini ortaya koymalarına olanak tanır. Yarışmalarda sıklıkla tercih edilen varyasyonlar, özellikle Medora, Conrad, Ali ve Gulnare gibi karakterlerin solo ve pas de deux'leri, dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümlerdir.

Bu metinde "Korsan" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması'ndaki önemini ve bu eserin varyasyonlarının neden dansçılar için bir ölçüt haline geldiğini incelemektir. Ayrıca, bu varyasyonların teknik ve sanatsal açıdan dansçıların gelişimine nasıl katkıda bulunduğu ve bale dünyasında nasıl bir standart haline geldiği de araştırılacaktır. Bu sayede, "Korsan" gibi klasik bir eserin, günümüz bale yarışmalarındaki rolü ve önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Korsan, klasik balenin en tanınmış eserlerinden biri olup, özellikle büyüleyici koreografisi ve etkileyici varyasyonlarıyla bilinir. İlk olarak 1856 yılında Paris'te Joseph Mazilier tarafından sahnelenen bale, Lord Byron’ın aynı adlı şiirine dayanır. Eserin müziği Adolphe Adam tarafından bestelenmiş, ancak zamanla Cesare Pugni, Léo Delibes

ve Riccardo Drigo gibi bestecilerin katkılarıyla zenginleştirilmiştir. Marius Petipa, 19. yüzyılın sonlarında eserin koreografisini yeniden düzenleyerek bugünkü şekline kavuşturmuştur.

Hikaye, egzotik bir ortamda geçen aşk ve macera dolu bir öyküyü anlatır. Ana karakter olan korsan Conrad, köle pazarında Medora adlı bir kızı görür ve ona aşık olur. Ancak Medora, zalim tüccar Lankedem tarafından satılmak üzeredir. Conrad, sevgilisini kurtarmak için arkadaşlarıyla birlikte cesur bir plan yapar. Bu süreçte ihanete uğrar, tuzaklara düşer, ancak sonunda Medora ile özgürlüğüne kavuşur.

Yarışma varyasyonları açısından Korsan, güçlü ve etkileyici solo bölümleriyle öne çıkar. Conrad'ın atlayış ve dönüşlerle dolu varyasyonu, teknik zorluklar açısından bale dünyasında bir dönüm noktasıdır. Aynı zamanda Medora'nın narinliği ve duygusal ifadesi, klasik balenin zarafetini sergilemek için mükemmel bir fırsat sunar (Homans, 2010:278).

"Korsan", Adolphe Adam ve diğer bestecilerin müzikleriyle oluşturulmuş, egzotik bir hikayeye sahip bir bale eseridir. Eser, korsanlar, kaçırılan kızlar ve romantik aşk temaları üzerine kuruludur. Yarışmalarda, dansçılar genellikle teknik becerilerini ve sanatsal ifadelerini sergilemek için bu bale repertuvarından varyasyonlar seçerler.

Medora, bale boyunca zarafeti ve gücü temsil eder. Varyasyonları, hem teknik hem de duygusal olarak zorludur. Conrad, atletik performansı ve güçlü sahne varlığı ile öne çıkar. Varyasyonları, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Ali, erkek dansçılar için teknik açıdan en zorlu varyasyonlardan birini sunar. Bu varyasyon, genellikle yarışmalarda erkek dansçıların en çok tercih ettiği bölümlerden biridir. Gulnare, Medora'nın arkadaşı olarak zarafeti ve hafifliği temsil eder. Varyasyonları, dengeli ve akıcı hareketler üzerine kuruludur.

Yarışmalarda, dansçılar bu varyasyonları dans ederken hem teknik ustalıklarını hem de sanatsal ifadelerini jüriye göstermeye çalışırlar. "Korsan", hem klasik bale

repertuvarının önemli bir parçası hem de yarışmalarda dansçıların yeteneklerini sergilemek için sıklıkla tercih edilen bir eserdir (varna.ıbc.org).

Tablo 11- Korsan varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Medora'nın Varyasyonu	Medora	Medora, bale boyunca ana karakterlerden biridir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal ifade gerektirir. Genellikle Perde I veya Perde II'de performe edilir.
Conrad'ın Varyasyonu	Conrad	Conrad, korsan lideri ve Medora'nın sevgilisidir. Bu varyasyon, güçlü teknik hareketler ve atletik performans gerektirir. Perde I veya Perde II'de sergilenir.
Gulnare'ın Varyasyonu	Gulnare	Gulnare, Medora'nın arkadaşıdır ve genellikle Perde II'de performe edilen bu varyasyon, zarafet ve hafiflik üzerine kuruludur.
Pas de Trois	Medora, Conrad, Ali	Perde I'de yer alan bu üçlü dans, teknik açıdan zorlu ve dinamiktir. Medora, Conrad ve Ali'nin uyumunu ve bireysel becerilerini sergiler.
Ali'nin Varyasyonu	Ali	Ali, Conrad'ın sadık yardımcısıdır. Bu varyasyon, özellikle erkek dansçılar için yüksek teknik beceri, dönüşler ve sıçramalar içerir. Perde II'de performe edilir.
Jardin Animé	Grup ve Solistler	Perde II'de yer alan bu bölüm, büyüleyici bir grup dansıdır. Solistler ve koro dansçıları, zarif ve renkli bir sahne oluşturur. Medora ve Gulnare genellikle bu bölümde öne çıkar.

Pas de Deux	Medora ve Conrad	Perde II'de performe edilen bu romantik dans, Medora ve Conrad'ın aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve duygusal ifade gerektirir.
Lankendem'in Varyasyonu	Lankendem	Lankendem, kötü niyetli bir tüccardır. Bu varyasyon, karakterin kurnaz ve komik yönlerini vurgular. Genellikle Perde I veya Perde II'de performe edilir.
Korsanların Dansı	Grup (Korsanlar)	Perde I veya Perde III'te yer alan bu enerjik grup dansı, korsanların gücünü ve cesaretini sergiler. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.
Final Pas de Deux	Medora ve Conrad	Bale sonunda veya yarışmalarda genellikle performe edilen bu pas de deux, Medora ve Conrad'ın teknik ustalıklarını ve duygusal bağlarını sergiler. Yüksek zorluk seviyesindeki hareketler içerir.

Şekil 9- Korsan Balesi. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=STBRQVhUJNA, 2020).

3.1.2 Coppélia

"Coppélia", Léo Delibes'in bestelediği ve klasik bale repertuvarının en sevilen eserlerinden biridir. Komik hikayesi, renkli karakterleri ve teknik açıdan zorlu varyasyonlarıyla, bu bale hem seyirciler hem de dansçılar için büyüleyici bir deneyim sunar. Varna Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalarda, "Coppélia"nın varyasyonları sıklıkla tercih edilir çünkü bu eser, dansçıların hem teknik becerilerini hem de sanatsal ifadelerini sergilemelerine olanak tanır.

Bu metinde "Coppélia" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması'ndaki rolü ve önemi incelenmektedir. Özellikle Swanilda, Franz ve Dr. Coppélius gibi karakterlerin varyasyonları, dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümlerdir. Bu varyasyonlar, yarışmalarda dansçıların yeteneklerini göstermek için ideal bir platform sunar. Ayrıca, "Coppélia"nın neşeli ve komik yapısı, bale dünyasında hem klasik hem de modern yorumlara ilham vermeye devam etmektedir.

Keyifli ve yer yer izleyiciyi güldürmeye yönlendiren jest ve anlatıma sahip bir bale eseri olan "Coppélia", marjinal oyuncakçı Dr. Coppelius'un yarattığı bir oyuncak bebeğe âşık olan Franz'ın talihsizlikleri etrafında kurulu bir anlatım içermektedir. Balede canlı karakter dansları, karmaşık mekanik oyuncak bebek hareketleri ve Franz ile canlı Coppélia arasında pas de deux yer almaktadır. "Coppélia", 19. yüzyılın ünlü Fransız bestecisi Léo Delibes tarafından bestelenen ve ilk kez 1870 yılında sahnelenen bir baledir. Bu bale, romantik ve komik öğeleri bir araya getiren bir eserdir ve klasik bale repertuarının önemli bir parçası olarak kabul edilir. "Coppélia", Dr. Coppélius adlı bir oyuncak yapıcısının yaşadığı bir köyde geçen hikâyeyi anlatır. Dr Coppélius, mükemmel bir oyuncak bebek yaratır ve bu bebek o kadar gerçekçi görünür ki, köy halkı onu gerçek bir kız sanır. Hikâye, köyün genç çifti Swanilda ve Franz'ın yaşadığı komik olayları ve yanlış anlamaları konu alır.

"Coppélia", sadece dansın zarif ve güzel yanlarını değil, aynı zamanda komediyi ve mizahı da içeren eğlenceli sahneleriyle dikkat çeker. Bale, karakter dansları,

zorlu teknik hareketler ve büyüleyici set tasarımları ile tanınır. Aynı zamanda Léo Delibes'in müziği, Coppélia'nın büyüleyici atmosferini oluşturur. Bale dünyasında "Coppélia", genç dansçılar için popüler bir eser olmuş ve birçok bale topluluğu tarafından sahnelenmiştir. Swanilda'nın enerjik ve neşeli karakteri ile Dr. Coppélius'un gizemli ve komik kişiliği, dansçılara geniş bir rol yelpazesi sunar. Bu nedenle "Coppélia," hem izleyiciler hem de dansçılar için keyifli bir bale deneyimi sunar (Rogoff, 2009 : 600).

Şekil 10- Coppélia Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/results?search_query=ballet+competition+coppelia+variation , 2024)

Tablo 12- Coppelia Balesi varyasyonları

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Swanilda'nın Varyasyonu	Swanilda	Swanilda, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, neşe, zarafet ve teknik beceriyi bir araya getirir.

		Genellikle Perde I veya Perde II'de performe edilir.
Franz'ın Varyasyonu	Franz	Franz, Swanilda'nın nişanlısıdır. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde I veya Perde II'de sergilenir.
Coppélia'nın Varyasyonu	Coppélia (Dr. Coppélius tarafından kontrol edilen kukla)	Bu varyasyon, kukla karakterinin mekanik ve komik hareketlerini sergiler. Perde II'de performe edilir ve dansçıya mizahi bir anlatım fırsatı sunar.
Dr. Coppélius'un Sahnesi	Dr. Coppélius	Dr. Coppélius, bale boyunca kuklalar yapan eksantrik bir karakterdir. Bu bölüm, karakterin tuhaf ve komik davranışlarını vurgular. Perde II'de öne çıkar.
Pas de Deux	Swanilda ve Franz	Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Swanilda ve Franz'ın aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve duygusal ifade gerektirir.
Sabah Dansı (Aurora Varyasyonu)	Swanilda	Perde III'te yer alan bu varyasyon, Swanilda'nın zarafetini ve neşesini yansıtır. Genellikle yarışmalarda kadın dansçılar tarafından tercih edilir.
Dua (Prayer) Varyasyonu	Swanilda	Perde I'de performe edilen bu varyasyon, Swanilda'nın içsel duygularını ve zarafetini yansıtır. Yavaş ve duygusal bir anlatım içerir.
Macar Dansı (Czardas)	Grup ve Solistler	Perde III'te yer alan bu enerjik grup dansı, Macar folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.
Savaş Dansı	Grup (Erkek Dansçılar)	Perde III'te performe edilen bu bölüm, erkek dansçıların güçlü ve atletik performanslarını sergiler.

		Yüksek enerjili hareketler ve senkronize grup koreografisi içerir.
Final Varyasyonu	Swanilda ve Franz	Bale sonunda veya yarışmalarda performe edilen bu varyasyon, Swanilda ve Franz'ın mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

Swanilda'nın Varyasyonu: Swanilda, "Coppélia" balesinin neşeli ve enerjik ana karakteridir. Bu varyasyon, dansçıya zarafetini ve teknik becerisini sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon genellikle kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür çünkü hem teknik zorluk hem de duygusal ifade gerektirir.

Franz'ın Varyasyonu: Franz, Swanilda'nın nişanlısı olarak erkek dansçılar için önemli bir roldür. Bu varyasyon, yüksek sıçramalar, dönüşler ve atletik hareketler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Coppélia'nın Varyasyonu: Coppélia, Dr. Coppélius'un yarattığı bir kukladır. Bu varyasyon, dansçıya mekanik ve komik hareketlerle karakteri canlandırma fırsatı verir. Yarışmalarda, bu bölüm dansçıların yaratıcılıklarını ve mizahi anlatımlarını sergilemek için idealdir.

Pas de Deux: Swanilda ve Franz pas de deux boyunca romantik aşkı ve uyumu temsil eder. Bu bölüm, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Sabah Dansı (Aurora Varyasyonu): III. Perdede yer alan bu varyasyon, Swanilda'nın neşesini ve zarafetini yansıtır. Yarışmalarda, bu bölüm kadın dansçıların teknik ustalıklarını ve sanatsal ifadelerini göstermek için sıklıkla kullanılır.

Macar Dansı (Czardas): Bu bölüm, Macar folklorundan esinlenen enerjik bir grup dansıdır. Yarışmalarda, bu dans hem solistler hem de koro dansçıları için hareketli ve dinamik bir performans fırsatı sunar.

Final Varyasyonu: Bale sonunda veya yarışmalarda dans edilen bu varyasyon, Swanilda ve Franz'ın mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar (varna.ıbc.org).

3.1.3 Giselle

Giselle", romantik bale döneminin en önemli eserlerinden biridir ve hem teknik zorluğu hem de duygusal derinliği ile bale dünyasında özel bir yere sahiptir. Adolphe Adam'ın bestelediği bu bale, aşk, ihanet ve ölüm temalarını işlerken, dansçıların hem fiziksel hem de duygusal sınırlarını zorlar. Varna Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalarda, "Giselle"nin varyasyonları sıklıkla tercih edilir çünkü bu eser, dansçıların teknik becerilerini ve sanatsal ifadelerini sergilemelerine olanak tanır.

Bu metinde "Giselle" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması'ndaki rolü ve önemi incelenmektedir. Özellikle Giselle, Albrecht ve Myrtha gibi karakterlerin varyasyonları, dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümlerdir. Bu varyasyonlar, yarışmalarda dansçıların yeteneklerini göstermek için ideal bir platform sunar. Ayrıca, "Giselle"nin romantik ve trajik yapısı, bale dünyasında hem klasik hem de modern yorumlara ilham vermeye devam etmektedir.

Romantik balelerden biri olan "Giselle", kılık değiştirmiş bir soylu olan Albrecht'e âşık olan masum köylü kızı Giselle'in hikayesini anlatmaktadır. Balenin ikinci perdesi, grubun düğün gününden önce ölen genç bakirelerin ruhlarıdan olan Willis olarak doğaüstü bir varlıkmış gibi hareket etme yeteneğini sergilemektedir. Bu bale, ilk kez 1841 yılında Paris'te sahnelenen bir romantik baledir. Jean Coralli ve Jules Perrot tarafından koreografisi yapılmış, Adolphe Adam ise müziği bestelemiştir. "Giselle", birçok bale topluluğu tarafından dünya genelinde sıkça sahnelenmektedir. "Giselle", iki

perdeden oluşur ve hem dansın teknik ustalığını hem de derin duygusal ifadeyi bir araya getirir.

Hikâye, genç ve naif bir köylü kızı olan Giselle'in trajik öyküsünü anlatır. Giselle, Albrecht adlı bir soylunun sevgilisi gibi davrandığını keşfederken, Albrecht'ın zaten başka bir ilişkisi olduğunu ve aslında soylu olduğunu öğrenir. Giselle'in duygusal çıkmaza girmesi, onu "Willi" adı verilen hayaletlerin dünyasına götürür. Bu hayaletlerin kraliçesi, hayaletlerin erkekleri ölüme mahkûm eden Giselle'i kandırmaya çalışır."Giselle," romantizmin ve duygusal ifadenin zirve yaptığı bir baledir. İlk perde, köydeki yaşamı ve Giselle'in sevgisini anlatırken, ikinci perde hayaletlerin dünyasında geçer ve daha dramatik bir atmosfere sahiptir. Bu bale, dansçılardan teknik mükemmeliyetin yanı sıra derin bir duygusal ifade ve aktarım yeteneği gerektirir. Giselle'in "Myrtha" olarak bilinen hayaletlerin kraliçesi ile olan dansı, baledeki en unutulmaz anlardan biridir ve dansçılar için büyük bir teknik ve duygusal zorluk içerir. Aynı zamanda Giselle'in ölümünün ardından Albrecht ile olan son dansı da son derece dokunaklıdır. "Giselle," bale dünyasında bir başyapıt olarak kabul edilir ve bir dansçının kariyerinde sahneleyebileceği en önemli rollerden biridir. Hem romantik hem de dramatik öğeler içeren bu bale, izleyicilere güzellik, duygu ve insanın ölümsüz aşkı arayışı üzerine dokunaklı bir hikâye sunar (Wulff, 2008 : 520).

Şekil 11- Giselle Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/results?search_query=giselle+variation+varna, 2012).

Tablo 13- Giselle Balesi varyasyonları**.**

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Giselle'nin Varyasyonu	Giselle	Giselle, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, hem teknik beceriyi hem de duygusal derinliği yansıtır. Perde I'deki neşeli varyasyon ve Perde II'deki hayalet varyasyonu, dansçıya farklı duyguları ifade etme fırsatı sunar.
Albrecht'ın Varyasyonu	Albrecht	Albrecht, Giselle'nin sevgilisidir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için zarafet ve teknik ustalık gerektirir. Perde I ve Perde II'de performe edilir.
Myrtha'nın Varyasyonu	Myrtha (Willis Kraliçesi)	Myrtha, Perde II'de Willislerin kraliçesidir. Bu varyasyon, güçlü ve otoriter bir karakteri yansıtır. Dansçı, keskin ve kontrollü hareketlerle Myrtha'nın soğuk ve güçlü kişiliğini sergiler.
Pas de Deux	Giselle ve Albrecht	Perde II'de performe edilen bu pas de deux, Giselle ve Albrecht'ın aşkını ve trajedisini yansıtır. Yüksek teknik beceri ve duygusal ifade gerektirir.
Peasant Pas de Deux	Köylü Çift (Genellikle Bathilde ve Hilarion dışındaki karakterler)	Perde I'de yer alan bu neşeli pas de deux, köylü bir çiftin dansını sergiler. Yarışmalarda sıklıkla tercih edilir çünkü hem teknik zorluk hem de enerjik bir anlatım sunar.
Willislerin Dansı	Grup (Willisler)	Perde II'de performe edilen bu grup dansı, ölen genç kızların hayaletlerini temsil eder. Dansçılar, senkronize ve hafif hareketlerle Willislerin büyüleyici ve ürkütücü atmosferini yaratır.
Hilarion'un Varyasyonu	Hilarion	Hilarion, Giselle'ye aşık olan bir avcıdır. Bu varyasyon, karakterin içsel çatışmasını ve

		trajedisini yansıtır. Perde I ve Perde II'de performe edilir.
Giselle'nin Deliliği Sahnesi	Giselle	Perde I'in finalinde yer alan bu sahne, Giselle'nin Albrecht'ın ihanetini öğrendikten sonra yaşadığı duygusal çöküşü yansıtır. Dansçı, bu bölümde hem teknik hem de dramatik bir performans sergiler.
Albrecht'ın Perde II Varyasyonu	Albrecht	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, Albrecht'ın pişmanlığını ve Giselle'ye olan aşkını yansıtır. Erkek dansçılar için duygusal ve teknik açıdan zorlu bir bölümdür.
Final Pas de Deux	Giselle ve Albrecht	Perde II'nin finalinde yer alan bu pas de deux, Giselle ve Albrecht'ın son bir kez birlikte dans etmesini sağlar. Duygusal yoğunluğu ve teknik zorluğu ile yarışmalarda sıklıkla tercih edilir.

Giselle'nin Varyasyonu: Giselle, bale boyunca hem neşeli bir köylü kızı hem de bir hayalet olarak karşımıza çıkar. I. Perdedeki varyasyon, neşe ve masumiyeti yansıtırken, II. Perdedeki varyasyon, ölüm sonrası hüzünlü ve hafif bir anlatım sunar. Yarışmalarda, bu varyasyonlar dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için idealdir.

Albrecht'ın Varyasyonu: Albrecht, Giselle'nin sevgilisidir ve bale boyunca hem romantik hem de trajik bir karakter olarak öne çıkar. Varyasyonları, erkek dansçıların zarafet ve teknik ustalıklarını göstermek için fırsat sunar. Özellikle II. Perdedeki varyasyon, duygusal derinlik ve teknik zorluk içerir.

Myrtha'nın Varyasyonu: Myrtha, “Willi”lerin kraliçesi olarak soğuk ve otoriter bir karakterdir. Bu varyasyon, dansçıya keskin ve kontrollü hareketlerle karakterin güçlü

kişiliğini yansıtma fırsatı verir. Yarışmalarda, bu bölüm kadın dansçıların güçlü bir performans sergilemek için tercih ettiği bir varyasyondur.

Pas de Deux: Giselle ve Albrecht'ın pas de deux'si, bale boyunca aşk ve trajediyi temsil eder. Perde II'deki pas de deux, özellikle yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Köy Pas de Deux: I. Perdede yer alan bu neşeli pas de deux, köylü bir çiftin dansını sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm hem teknik zorluk hem de enerjik bir anlatım sunar. Dansçılar, bu bölümde neşe ve zarafeti bir araya getirir.

“Willi”lerin Dansı: II. Perdede dans edilen bu grup dansı, ölen genç kızların hayaletlerini temsil eder. Dansçılar, senkronize ve hafif hareketlerle “Willi”lerin büyüleyici ve ürkütücü atmosferini yaratır. Bu bölüm, yarışmalarda grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Giselle'nin Delirme Sahnesi: I. Perdenin finalinde yer alan bu sahne, Giselle'nin duygusal çöküşünü yansıtır. Dansçı, bu bölümde hem teknik hem de dramatik bir performans sergiler. Yarışmalarda, bu sahne dansçıların duygusal ifade becerilerini göstermek için idealdir (Au, 2008:310).

3.1.4 Don Kişot

"Don Kişot", Ludwig Minkus'un bestelediği ve Marius Petipa'nın koreografisini yaptığı neşeli, enerjik ve renkli bir bale eseridir. Miguel de Cervantes'in ünlü romanından esinlenen bu bale, İspanyol kültürünün canlı renklerini ve danslarını sahneye taşır. Varna Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalarda, "Don Kişot"un varyasyonları sıklıkla tercih edilir çünkü bu eser, dansçıların hem teknik becerilerini hem de sanatsal ifadelerini sergilemelerine olanak tanır.

Bu metinde, "Don Kişot" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması'ndaki rolü ve önemi incelenmektedir. Özellikle Kitri, Basilio ve Don Kişot gibi karakterlerin varyasyonları, dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümlerdir. Bu varyasyonlar, yarışmalarda dansçıların yeteneklerini göstermek için ideal bir platform sunar. Ayrıca, "Don Kişot"un neşeli ve renkli yapısı, bale dünyasında hem klasik hem de modern yorumlara ilham vermeye devam etmektedir.

Şenlikli ve canlı sahneler bakımından zengin bir bale olan "Don Kişot", Don Kişot ve silahtar yaveri Sancho Panza'nın maceralarına dayanmaktadır. Bale, dansçılardan göz kamaştırıcı yüksek sıçrama isteyen, dönüşler ve etkileyici karakter tasviri talep eden canlı ve renkli eserin son perdesinde yer alan "Grand Pas de Deux" bölümünü içermektedir. "Don Kişot," klasik bale repertuarının önemli bir parçası olan ve Miguel de Cervantes'in ünlü romanı "Don Kişot"tan esinlenerek oluşturulmuş bir baledir. Bu bale, dünya çapında birçok bale topluluğu tarafından sahnelenen ve sevilen bir eserdir. "Don Kişot" balesinin koreografisi Marius Petipa tarafından yapılmıştır ve müziği Ludwig Minkus tarafından bestelenmiştir. "Don Kişot" balesi, 1869 yılında ilk kez Moskova'da sahnelendi. Bu bale, Cervantes'in romanından esinlenerek yaratılmıştır ve romanın ana karakterleri Don Kişot ve onun sadık uşağı Sancho Panza'nın maceralarına dayanır. Hikâye, Sevil'deki genç ve aşık bir çift olan Kitri ve Basilio'nun etrafında döner. Kitri'nin babası, zengin ve yaşlı bir adamla evlenmesini istemektedir, ancak Kitri Basilio'yu sevmektedir. Bu romantik karışıklıklar ve Don Kişot'un fantastik dünyasının etrafında gelişen olaylar, "Don Kişot" balesinin temelini oluşturur. "Don Kişot" balesi, enerjik danslar, renkli kostümler ve büyüleyici set tasarımları ile tanınmaktadır. Bu bale, dansçılardan teknik yeteneklerin yanı sıra oyunculuk yetenekleri de gerektirir, çünkü hikâye hem dans hem de oyunculuk yoluyla anlatılır. Kitri'nin güçlü karakteri ve Basilio'nun sevgi dolu kişiliği, dansçılara zengin karakterler sunar (Yıldırım, 1998 : 3).

Şekil 12- Don Kişot Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/results?search_query=don+ki%C5%9Fot+varna, 2016).

Tablo 14- Don Kişot Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Kitri'nin Varyasyonu	Kitri	Kitri, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, neşe, zarafet ve teknik beceriyi bir araya getirir. Perde I ve Perde III'te performe edilir.
Basilio'nun Varyasyonu	Basilio	Basilio, Kitri'nin sevgilisidir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde I ve Perde III'te sergilenir.
Don Kişot'un Sahnesi	Don Kişot	Don Kişot, bale boyunca komik ve tuhaf bir karakterdir. Bu bölüm, karakterin mizahi yönünü ve maceracı ruhunu yansıtır. Perde I ve Perde II'de öne çıkar.
Dulcinea'nın Varyasyonu	Dulcinea (Hayal)	Dulcinea, Don Kişot'un hayalindeki sevgilisidir. Bu varyasyon, zarafet ve duygusal

		derinlik gerektirir. Perde II'de performe edilir.
Pas de Deux	Kitri ve Basilio	Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Kitri ve Basilio'nun aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve enerjik bir anlatım gerektirir.
Cupid'in Varyasyonu	Cupid (Aşk Tanrısı)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, Cupid'in hafif ve zarif hareketlerini yansıtır. Dansçı, bu bölümde teknik ustalık ve duygusal ifade sergiler.
Fandango Dansı	Grup ve Solistler	Perde I'de yer alan bu enerjik grup dansı, İspanyol folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.
Boğa Güreşçileri Dansı	Grup (Boğa Güreşçileri)	Perde I'de performe edilen bu bölüm, İspanyol kültürünün renkli bir yansımasıdır. Erkek dansçılar, güçlü ve enerjik hareketlerle sahne alır.
Gypsy Dansı	Grup (Çingene Dansçılar)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, çingene kültürünün renkli ve hareketli dansını sergiler. Dansçılar, senkronize ve enerjik bir performans sunar.
Final Varyasyonu	Kitri ve Basilio	Perde III'ün finalinde yer alan bu varyasyon, Kitri ve Basilio'nun mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

Kitri'nin Varyasyonu: Kitri, "Don Kişot" balesinin neşeli ve enerjik ana karakteridir. Bu varyasyon, dansçıya zarafetini ve teknik becerisini sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon genellikle kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür çünkü hem teknik zorluk hem de enerjik bir anlatım gerektirir.

Basilio'nun Varyasyonu: Basilio, Kitri'nin sevgilisidir ve erkek dansçılar için önemli bir roldür. Bu varyasyon, yüksek sıçramalar, dönüşler ve atletik hareketler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Don Kişot'un Sahnesi: Don Kişot, bale boyunca komik ve tuhaf bir karakterdir. Bu bölüm, dansçıya mizahi bir anlatım fırsatı verir. Yarışmalarda, bu sahne karakter dansçılarının yaratıcılıklarını sergilemek için idealdir.

Dulcinea'nın Varyasyonu: Dulcinea, Don Kişot'un hayalindeki sevgilisidir. Bu varyasyon, zarafet ve duygusal derinlik gerektirir. Yarışmalarda, bu bölüm kadın dansçıların teknik ustalıklarını ve sanatsal ifadelerini göstermek için sıklıkla kullanılır.

Pas de Deux: Kitri ve Basilio'nun pas de deux'si, bale boyunca aşkı ve neşeyi temsil eder. Perde III'te performe edilen bu pas de deux, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Cupid'in Varyasyonu: Cupid, aşk tanrısı olarak hafif ve zarif hareketlerle sahne alır. Bu varyasyon, dansçıya teknik ustalık ve duygusal ifade fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu bölüm kadın dansçıların zarafetlerini sergilemek için idealdir.

Fandango Dansı: Perde I'de yer alan bu enerjik grup dansı, İspanyol folklorundan esinlenmiştir. Yarışmalarda, bu dans hem solistler hem de koro dansçıları için hareketli ve dinamik bir performans fırsatı sunar.

Boğa Güreşçileri Dansı: I. Perdede pyer alan bu bölüm, İspanyol kültürünün renkli bir yansımasıdır. Erkek dansçılar, güçlü ve enerjik hareketlerle sahne alır. Yarışmalarda, bu bölüm erkek dansçıların güçlerini sergilemek için idealdir.

Çingene Dansı: II. Perdede dans edilen bu bölüm, çingene kültürünün renkli ve hareketli dansını sergiler. Dansçılar, senkronize ve enerjik bir performans sunar. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Final Varyasyonu: Perde III'ün finalinde yer alan bu varyasyon, Kitri ve Basilio'nun mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar (Anderson, 1992: 102).

3.1.5 Paquita

Paquita, klasik bale repertuvarının önemli bir parçası olup, özellikle yarışma varyasyonlarıyla tanınır. İlk olarak 1846 yılında Paris'te sahnelenen bu eser, orijinalinde Joseph Mazilier'in koreografisi ve Édouard Deldevez'in müziğiyle izleyiciyle buluşmuştur. Ancak 1881 yılında Marius Petipa tarafından yeniden düzenlenmiş ve Ludwig Minkus'un eklemeleriyle St. Petersburg'da sahneye konulmuştur. Bu yeni versiyon, eseri günümüzdeki popülaritesine ulaştırmıştır.

Hikaye, Napolyon döneminde geçen bir romantik aşk hikayesini konu alır. Ana karakter olan Paquita, soylu bir aileye mensup olduğunu bilmeden bir grup çingene tarafından büyütülmüş genç bir kızdır. Paquita, yakışıklı bir subay olan Lucien ile tanışır ve aralarındaki aşk, entrikalar ve ihanetlerle sınanır. Ancak hikâye, sonunda kimliklerin açığa çıkmasıyla mutlu bir sona ulaşır.

Yarışma varyasyonları genellikle Petipa'nın koreografisine dayanan, teknik açıdan son derece zor ve sanatsal ifadeyi ön plana çıkaran bölümlerdir. Bu varyasyonlar, dansçıların zarafeti ve teknik becerilerini sergilemesi için mükemmel bir platform sağlar. Paquita, zarif adımlar, dönüşler ve klasik balenin karakteristik unsurlarını içerirken, dansçıların estetik duyarlılığını da öne çıkarır (Meisner, 2007: 134).

Şekil 13- Paquita Balesi. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=kDV6JsFAgHUT, 2018)

Tablo 28- Paquita Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Paquita'nın Varyasyonu	Paquita	Paquita, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal derinlik gerektirir. Perde I ve Perde II'de performe edilir.
Lucien'in Varyasyonu	Lucien d'Hervilly	Lucien, Paquita'nın sevgilisidir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde I ve Perde II'de sergilenir.
Grand Pas Classique	Paquita ve Lucien	Perde II'de performe edilen bu bölüm, Paquita ve Lucien'in aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve zarafet gerektirir.
Children's Polonaise	Grup (Çocuk Dansçılar)	Perde I'de yer alan bu neşeli grup dansı, çocuk dansçıların zarafetini ve senkronizasyonunu sergiler.

Spanish Dance	Grup ve Solistler	Perde I'de performe edilen bu bölüm, İspanyol folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.
Mazurka	Grup	Perde I'de yer alan bu dans, Polonya folklorundan esinlenmiştir. Enerjik ve ritmik hareketler içerir.
Variation de la Reine	Solist (Kraliçe)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, kraliçenin zarafetini ve otoritesini yansıtır. Dansçı, bu bölümde teknik ustalık ve duygusal ifade sergiler.
Variation des Amis	Grup (Paquita'nın Arkadaşları)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, Paquita'nın arkadaşlarının neşesini ve zarafetini sergiler.
Final Pas de Deux	Paquita ve Lucien	Perde II'nin finalinde yer alan bu pas de deux, Paquita ve Lucien'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

Paquita'nın Varyasyonu: Paquita, bale boyunca zarafet ve teknik beceriyi temsil eder. Bu varyasyon, dansçıya hem duygusal derinlik hem de teknik ustalık sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür. Lucien'in Varyasyonu: Lucien, Paquita'nın sevgilisidir ve erkek dansçılar için önemli bir roldür. Bu varyasyon, yüksek sıçramalar, dönüşler ve atletik hareketler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Grand Pas Classique: Paquita ve Lucien'in pas de deux'si, bale boyunca aşkı ve uyumu temsil eder. II. Perdede performe edilen bu bölüm, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Çocukların Polonaise'i: Perde I'de yer alan bu neşeli grup dansı, çocuk dansçıların zarafetini ve senkronizasyonunu sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm genç dansçılar için önemli bir fırsat sunar.

İspanyol Dansı: I. Perdede sahnelenen bu bölüm, İspanyol folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker. Yarışmalarda, bu dans hem solistler hem de koro dansçıları için hareketli bir performans fırsatı sunar.

Mazurka: Perde I'de yer alan bu dans, Polonya folklorundan esinlenmiştir. Enerjik ve ritmik hareketler içerir. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Reine Varyasyon: Perde II'de performe edilen bu varyasyon, kraliçenin zarafetini ve otoritesini yansıtır. Dansçı, bu bölümde teknik ustalık ve duygusal ifade sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların güçlü bir performans sergilemek için tercih ettiği bir bölümdür.

Amis Varyasyon: Perde II'de performe edilen bu bölüm, Paquita'nın arkadaşlarının neşesini ve zarafetini sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Final Pas de Deux: Perde II'nin finalinde yer alan bu pas de deux, Paquita ve Lucien'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar (Fisher, 2013:42).

3.1.6 Walpurgis Gecesi

"Walpurgis Gecesi", antik mitolojiden esinlenen karakterleri ve büyüleyici koreografisiyle, dansçıların hem teknik hem de sanatsal becerilerini sergilemek için ideal bir platform sunar. Eser, Bacchus, Venüs, Pan ve Naiad gibi mitolojik karakterlerin danslarıyla zenginleştirilmiştir. Bu karakterlerin her biri, farklı duyguları ve temaları yansıtan varyasyonlarla sahne alır. Özellikle yarışmalarda, bu varyasyonlar dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümler olarak öne çıkar.

Charles Gounod'un "Faust" operasından müziğe uyarlanmış bu bale, geleneksel bir Avrupa festivali olan Walpurgis gecesi boyunca ölen ruhların neşeli kutlamalarını sergilemektedir. Koreografi, dansçıların canlı topluluk danslarında performans gösterirken teknik hassasiyetini ve birliğini vurgulayarak şenliğin enerjisini yaymayı hedeflemektedir. "Walpurgis Gecesi" Charles Gounod'un "Faust" operasının bir parçası

olarak sahnelenen bir bale sahnesidir. Bu bale, Johann Wolfgang von Goethe'in "Faust" eserine dayanır ve Faust karakterinin Walpurgis Gecesi'nde cadılar, iblisler ve diğer ürkütücü yaratıklarla buluştuğu fantastik bir sahneyi temsil eder. Charles Gounod'un "Faust" operası, Goethe'nin Faust hikayesini temel alır ve bu sahne, Faust'un Mephistopheles'in rehberliğinde Walpurgis Gecesi'nde yaşadığı olayları anlatır. Bu sahne, bale ve opera unsurlarının birleştirildiği büyülü bir gösteri sunar. Walpurgis Gecesi balesi, koreografik olarak büyüleyici ve görsel olarak çarpıcıdır. Dansçılar, cadılar, iblisler ve farklı mitolojik yaratıkları canlandırarak sahnede çeşitli figürler oluştururlar. Bu sahne, gösterinin büyülü ve dramatik atmosferini yansıtmak için özel olarak tasarlanmış kostümler ve setler içerir. "Faust" operası ve dolayısıyla Walpurgis Gecesi balesi, 19. yüzyılın ünlü romantik operalarından biridir ve dünya sahnelerinde sıkça sahnelenir. Goethe'nin Faust hikayesinin operatik ve balesel yorumu, sanatseverlere büyülü ve duygusal bir deneyim sunar. Walpurgis Gecesi balesi, operanın önemli bir bölümünü oluşturur ve bu eserin sanatsal değerini artırır (Hatfield, 1983 : 413).

Şekil 14: Walpurgis Gecesi
(https://www.youtube.com/watch?v=reuEHTH82gA, 2021)

Tablo 29- Walpurgis Gecesi Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Bacchanale	Grup (Bacchantes)	Bu bölüm, bale boyunca enerjik ve hareketli bir açılış sunar. Bacchantes (Baküs'ün takipçileri) tarafından performe edilir ve coşkulu bir atmosfer yaratır.
Naiad'ın Varyasyonu	Naiad (Su Perisi)	Naiad, su perisini temsil eder. Bu varyasyon, zarafet ve hafiflik üzerine kuruludur. Dansçı, suyun akışkanlığını yansıtan hareketler sergiler.
Flora'nın Varyasyonu	Flora (Çiçek Tanrıçası)	Flora, çiçeklerin ve baharın tanrıçasıdır. Bu varyasyon, neşe ve zarafeti yansıtır. Dansçı, çiçeklerin açılışını temsil eden hareketler sergiler.
Bacchus'un Varyasyonu	Bacchus (Şarap Tanrısı)	Bacchus, şarap ve coşkunun tanrısıdır. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler ve enerjik bir anlatım sunar.
Venüs'ün Varyasyonu	Venüs (Aşk Tanrıçası)	Venüs, aşk ve güzelliğin tanrıçasıdır. Bu varyasyon, zarafet ve duygusal derinlik gerektirir. Dansçı, aşkın büyüsünü yansıtan hareketler sergiler.
Pan'ın Varyasyonu	Pan (Çoban Tanrısı)	Pan, doğanın ve çobanların tanrısıdır. Bu varyasyon, komik ve enerjik hareketler içerir. Dansçı, Pan'ın doğayla olan bağını yansıtan hareketler sergiler.
Final Grup Dansı	Tüm Karakterler	Bale boyunca tüm karakterlerin bir araya geldiği bu final dansı, coşkulu ve hareketli bir atmosfer sunar. Dansçılar, senkronize hareketlerle büyüleyici bir final sunar.

Bacchanale: Bu bölüm, bale boyunca enerjik ve hareketli bir açılış sunar. Bacchantes (Baküs'ün takipçileri) tarafından performe edilir ve coşkulu bir atmosfer yaratır. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Naiad'ın Varyasyonu: Naiad, su perisini temsil eder. Bu varyasyon, zarafet ve hafiflik üzerine kuruludur. Dansçı, suyun akışkanlığını yansıtan hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür.

Flora'nın Varyasyonu: Flora, çiçeklerin ve baharın tanrıçasıdır. Bu varyasyon, neşe ve zarafeti yansıtır. Dansçı, çiçeklerin açılışını temsil eden hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Bacchus'un Varyasyonu: Bacchus, şarap ve coşkunun tanrısıdır. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler ve enerjik bir anlatım sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon erkek dansçıların güçlerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Venüs'ün Varyasyonu: Venüs, aşk ve güzelliğin tanrıçasıdır. Bu varyasyon, zarafet ve duygusal derinlik gerektirir. Dansçı, aşkın büyüsünü yansıtan hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların duygusal ifade becerilerini göstermek için idealdir.

Pan'ın Varyasyonu: Pan, doğanın ve çobanların tanrısıdır. Bu varyasyon, komik ve enerjik hareketler içerir. Dansçı, Pan'ın doğayla olan bağını yansıtan hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon karakter dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Final Grup Dansı: Bale boyunca tüm karakterlerin bir araya geldiği bu final dansı, coşkulu ve hareketli bir atmosfer sunar. Dansçılar, senkronize hareketlerle büyüleyici bir final sunar. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar (https://petipasociety.com).

3.1.7 Raymonda

"Raymonda", Orta Çağ'da geçen bir aşk hikayesini anlatırken, dansçıların hem teknik hem de sanatsal becerilerini sergilemek için ideal bir platform sunar. Eser, Raymonda, Jean de Brienne ve Abderakhman gibi karakterlerin danslarıyla zenginleştirilmiştir. Bu karakterlerin her biri, farklı duyguları ve temaları yansıtan varyasyonlarla sahne alır. Özellikle yarışmalarda, bu varyasyonlar dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümler olarak öne çıkar.

Görkemli ve romantik bir bale olan "Raymonda", dansçıların sanatsal yelpazelerini ve çok yönlülüklerini sergilemelerine olanak tanıyan zarif koreografi ve farklı varyasyonlara sahiptir. Balenin ikonik "Grand Pas Hongrois", karmaşık ayak hareketleri ve zarif ortaklıklarla dolu Macar dans geleneklerinin bir kutlamasıdır. "Raymonda," ünlü Rus besteci Aleksandr Glazunov'un müziği ile Marius Petipa'nın koreografisi tarafından oluşturulan ve ilk kez 1898 yılında sahnelenen bir baledir. Bu bale, klasik bale repertuarının önemli bir parçasıdır ve romantik ve neoklasik öğeleri bir araya getirir. "Raymonda" balesinin hikayesi, 12. yüzyılda Fransa'da geçer. Raymonda adında genç bir kız, nişanlısı olan Jean de Brienne ile aşk yaşar, ancak kraliyet sarayında düzenlenen büyük bir balo sırasında hayaletlerin ve sihirli olayların yaşanmasıyla hikâye gelişir. Raymonda, kendini hayaletlerin ve rüyaların dünyasında bulur ve burada büyülü bir yolculuğa çıkar. Ancak sonunda gerçek dünyaya geri döner ve sevgilisi Jean de Brienne ile birleşir. "Raymonda" balesi, zarif danslar, büyüleyici kostümler ve büyük toplu sahneleri ile tanınır. Bu bale, dansçılara teknik ustalık gerektiren zorlu pas de deux'lar içerir."Raymonda," klasik bale estetiğinin ve romantik temaların bir örneği olarak kabul edilir. Bu büyüleyici bale, izleyicilere romantizm ve büyüleyici bir hikâye sunar, aynı zamanda dansın güzellik ve zarafetini vurgular (Edgecombe, 2008:25).

Şekil 15- Raymond Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/results?search_query=raymond+bale, 2024)

Tablo 30- Raymonda Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Raymonda'nın Varyasyonu	Raymonda	Raymonda, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal derinlik gerektirir. Perde I, Perde II ve Perde III'te performe edilir.
Jean de Brienne'nin Varyasyonu	Jean de Brienne	Jean de Brienne, Raymonda'nın nişanlısıdır. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde I ve Perde III'te sergilenir.
Abderakhman'ın Varyasyonu	Abderakhman	Abderakhman, Raymonda'ya aşık olan bir Arap şövalyesidir. Bu varyasyon, karakterin tutkulu

		ve dramatik yönünü yansıtır. Perde II'de performe edilir.
Grand Pas Classique	Raymonda ve Jean de Brienne	Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Raymonda ve Jean de Brienne'in aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve zarafet gerektirir.
Pas de Quatre	Grup (Dört Dansçı)	Perde I'de yer alan bu bölüm, dört dansçının uyumunu ve teknik becerisini sergiler. Zarif ve senkronize hareketler içerir.
Hungarian Dance	Grup ve Solistler	Perde III'te performe edilen bu bölüm, Macar folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.
Variation de la Fée	Fée (Peri)	Perde I'de performe edilen bu varyasyon, peri karakterinin zarafetini ve büyüsünü yansıtır. Dansçı, hafif ve akıcı hareketler sergiler.
Children's Dance	Grup (Çocuk Dansçılar)	Perde I'de yer alan bu neşeli grup dansı, çocuk dansçıların zarafetini ve senkronizasyonunu sergiler.
Final Pas de Deux	Raymonda ve Jean de Brienne	Perde III'ün finalinde yer alan bu pas de deux, Raymonda ve Jean de Brienne'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

Raymonda'nın Varyasyonu: Raymonda, bale boyunca zarafet ve teknik beceriyi temsil eder. Bu varyasyon, dansçıya hem duygusal derinlik hem de teknik ustalık sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür.

Jean de Brienne'nin Varyasyonu: Jean de Brienne, Raymonda'nın nişanlısıdır ve erkek dansçılar için önemli bir roldür. Bu varyasyon, yüksek sıçramalar, dönüşler ve atletik hareketler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Abderakhman'ın Varyasyonu: Abderakhman, Raymonda'ya aşık olan bir Arap şövalyesidir. Bu varyasyon, karakterin tutkulu ve dramatik yönünü yansıtır. Yarışmalarda, bu varyasyon erkek dansçıların duygusal ifade becerilerini göstermek için idealdir.

Grand Pas Classique: Raymonda ve Jean de Brienne'in pas de deux'si, bale boyunca aşkı ve uyumu temsil eder. Perde III'te performe edilen bu bölüm, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Pas de Quatre: Perde I'de yer alan bu bölüm, dört dansçının uyumunu ve teknik becerisini sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Macar Dansı: Perde III'te performe edilen bu bölüm, Macar folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker. Yarışmalarda, bu dans hem solistler hem de koro dansçıları için hareketli bir performans fırsatı sunar.

Fée Varyasyon: Perde I'de performe edilen bu varyasyon, peri karakterinin zarafetini ve büyüsünü yansıtır. Dansçı, hafif ve akıcı hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Çocukların Dansı: Perde I'de yer alan bu neşeli grup dansı, çocuk dansçıların zarafetini ve senkronizasyonunu sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm genç dansçılar için önemli bir fırsat sunar.

Final Pas de Deux: Perde III'ün finalinde yer alan bu pas de deux, Raymonda ve Jean de Brienne'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar (Macaluay, 2018:10).

3.1.8 Külkedisi

"Külkedisi", bir peri masalının büyüleyici atmosferini sahneye taşırken, dansçıların hem teknik hem de sanatsal becerilerini sergilemek için ideal bir platform sunar. Eser, Cinderella, Prens ve Peri Anne gibi karakterlerin danslarıyla zenginleştirilmiştir. Bu karakterlerin her biri, farklı duyguları ve temaları yansıtan varyasyonlarla sahne alır. Özellikle yarışmalarda, bu varyasyonlar dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümler olarak öne çıkar.

Bu metinde, "Külkedisi" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalardaki rolü ve önemi incelenmektedir. Eserin varyasyonları, dansçıların teknik ustalıklarını ve sanatsal ifadelerini sergilemek için neden sıklıkla tercih edildiği analiz edilecektir. Ayrıca, bu varyasyonların bale dünyasında nasıl bir standart haline geldiği ve dansçıların gelişimine nasıl katkıda bulunduğu da araştırılacaktır. Bu sayede, "Külkedisi" gibi klasik bir eserin, günümüz bale yarışmalarındaki rolü ve önemi daha iyi anlaşılacaktır.

Külkedisinin klasik masalı, büyüleyici setler, kostümler ve tempolu koreografiyle bu bale ile sergilenmektedir. Topluluk, Külkedisi ve Prensi ile dönüştürücü anlar ve dokunaklı pas de deux ile hikâyenin masalsı anlatımını canlandırmada kullanılmaktadır. "Külkedisi," ünlü Rus besteci Sergei Prokofiev tarafından bestelenen ve ilk kez 1945 yılında sahnelenen bir baledir. Bu bale, Charles Perrault ve Grimm Kardeşler gibi farklı masal yazarlarının "Külkedisi" masalından esinlenerek oluşturulmuştur. "Külkedisi" balesi, klasik bale repertuarının önemli bir parçasıdır ve dünya genelinde birçok farklı bale topluluğu tarafından sahnelenmiştir. "Külkedisi" balesinin hikayesi, Külkedisi adında genç bir kızın trajik ve sihir dolu hayatını anlatır. Külkedisi, kötü kalpli üvey annesi ve üvey kız kardeşleri tarafından köle gibi çalıştırılır, ancak peri tanrıçası tarafından verilen büyülü bir elbise ve pabuç sayesinde kraliyet balosuna katılma fırsatı bulur. Baloda prensle tanışır ve prens, Külkedisi'nin sihirli pabucunun sahibini aramaya başlar (Tekin, 2007 : 74).

Şekil 16- Külkedisi Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=Bpwv8EI_1YM, 2019)

Tablo 31- Külkedisi Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Cinderella'nın Varyasyonu	Cinderella (Külkedisi)	Cinderella, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal derinlik gerektirir. Perde I, Perde II ve Perde III'te performe edilir.
Prens'in Varyasyonu	Prens	Prens, Cinderella'nın sevgilisidir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde I ve Perde III'te sergilenir.
Fairy Godmother'nın Varyasyonu	Peri Anne (Fairy Godmother)	Peri Anne, Cinderella'nın koruyucusudur. Bu varyasyon, büyü ve zarafet üzerine kuruludur. Dansçı, peri karakterinin hafif ve akıcı hareketlerini sergiler.
Stepsisters' Varyasyonu	Stepsisters (Üvey Kız Kardeşler)	Üvey kız kardeşler, komik ve abartılı hareketlerle karakterize edilir. Bu varyasyon, dansçıların mizahi yeteneklerini sergilemek için idealdir.

Pas de Deux	Cinderella ve Prens	Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Cinderella ve Prens'in aşkını ve uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri, denge ve zarafet gerektirir.
Waltz	Grup ve Solistler	Perde I'de yer alan bu vals, Cinderella'nın hayalini ve peri masalı atmosferini yansıtır. Dansçılar, zarif ve senkronize hareketler sergiler.
Spring Fairy'nin Varyasyonu	Bahar Perisi (Spring Fairy)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, baharın neşesini ve canlılığını yansıtır. Dansçı, hafif ve enerjik hareketler sergiler.
Summer Fairy'nin Varyasyonu	Yaz Perisi (Summer Fairy)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, yazın sıcaklığını ve bolluğunu yansıtır. Dansçı, güçlü ve kontrollü hareketler sergiler.
Autumn Fairy'nin Varyasyonu	Sonbahar Perisi (Autumn Fairy)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, sonbaharın hüzünlü ve romantik atmosferini yansıtır. Dansçı, akıcı ve duygusal hareketler sergiler.
Winter Fairy'nin Varyasyonu	Kış Perisi (Winter Fairy)	Perde II'de performe edilen bu varyasyon, kışın soğuk ve büyüleyici atmosferini yansıtır. Dansçı, keskin ve kontrollü hareketler sergiler.
Final Pas de Deux	Cinderella ve Prens	Perde III'ün finalinde yer alan bu pas de deux, Cinderella ve Prens'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

Cinderella'nın Varyasyonu: Cinderella, bale boyunca zarafet ve teknik beceriyi temsil eder. Bu varyasyon, dansçıya hem duygusal derinlik hem de teknik ustalık sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür.

Prens'in Varyasyonu: Prens, Cinderella'nın sevgilisidir ve erkek dansçılar için önemli bir roldür. Bu varyasyon, yüksek sıçramalar, dönüşler ve atletik hareketler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Peri Varyasyonu: Peri Anne, Cinderella'nın koruyucusudur. Bu varyasyon, büyü ve zarafet üzerine kuruludur. Dansçı, peri karakterinin hafif ve akıcı hareketlerini sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Üvey Kızkardeşler Varyasyonu: Üvey kız kardeşler, komik ve abartılı hareketlerle karakterize edilir. Bu varyasyon, dansçıların mizahi yeteneklerini sergilemek için idealdir. Yarışmalarda, bu bölüm karakter dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Pas de Deux: Cinderella ve Prens'in pas de deux'si, bale boyunca aşkı ve uyumu temsil eder. Perde III'te performe edilen bu bölüm, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Waltz: Perde I'de yer alan bu vals, Cinderella'nın hayalini ve peri masalı atmosferini yansıtır. Dansçılar, zarif ve senkronize hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Bahar Perisi'nin Varyasyonu: Bahar Perisi, baharın neşesini ve canlılığını yansıtır. Bu varyasyon, hafif ve enerjik hareketler içerir. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Yaz Perisi'nin Varyasyonu: Yaz Perisi, yazın sıcaklığını ve bolluğunu yansıtır. Bu varyasyon, güçlü ve kontrollü hareketler içerir. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların güçlerini sergilemek için idealdir.

Güz Perisi'nin Varyasyonu: Sonbahar Perisi, sonbaharın hüzünlü ve romantik atmosferini yansıtır. Bu varyasyon, akıcı ve duygusal hareketler içerir. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların duygusal ifade becerilerini göstermek için idealdir.

Kış Perisi'nin Varyasyonu: Kış Perisi, kışın soğuk ve büyüleyici atmosferini yansıtır. Bu varyasyon, keskin ve kontrollü hareketler içerir. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Final Pas de Deux: III. Perdenin finalinde yer alan bu pas de deux, Cinderella ve Prens'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar (roh.org.uk).

3.1.9 Fındıkkıran

"Fındıkkıran", bir peri masalının büyüleyici atmosferini sahneye taşırken, dansçıların hem teknik hem de sanatsal becerilerini sergilemek için ideal bir platform sunar. Eser, Clara, Fındıkkıran Prens ve Şeker Perisi gibi karakterlerin danslarıyla zenginleştirilmiştir. Bu karakterlerin her biri, farklı duyguları ve temaları yansıtan varyasyonlarla sahne alır. Özellikle yarışmalarda, bu varyasyonlar dansçıların fiziksel ve duygusal sınırlarını zorlayan bölümler olarak öne çıkar.

Bu metinde, "Fındıkkıran" balesinin Varna Uluslararası Bale Yarışması gibi prestijli yarışmalardaki rolü ve önemi incelenmektedir. Eserin varyasyonları, dansçıların teknik ustalıklarını ve sanatsal ifadelerini sergilemek için neden sıklıkla tercih edildiği analiz edilecektir. Ayrıca, bu varyasyonların bale dünyasında nasıl bir standart haline geldiği ve dansçıların gelişimine nasıl katkıda bulunduğu da araştırılacaktır. Bu sayede, "Fındıkkıran" gibi klasik bir eserin, günümüz bale yarışmalarındaki rolü ve önemi daha iyi anlaşılacaktır.

"Fındıkkıran," büyüleyici hikayesi ve unutulmaz müzikleriyle bale sanatının en tanınmış ve sevilen eserlerinden biridir. Pyotr İlyiç Çaykovski’nin besteleriyle hayat

bulan bu eser, izleyiciyi fantastik bir dünyaya davet ederken, dansçıların teknik yeteneklerini ve sahne üzerindeki duygusal ifadelerini sergileyebileceği zengin bir platform sunar. Bu bale, yalnızca estetik bir şölen değil, aynı zamanda bale repertuarının kalıcı bir parçası olarak nesilden nesile aktarılmaktadır.

"Fındıkkıran," Rus besteci Pyotr İlyiç Çaykovski'nin (Pyotr Ilyich Tchaikovsky) bestelemiş olduğu ve Marius Petipa ve Lev Ivanov tarafından koreografisi yapılan bir baledir. Bu bale, ilk kez 1892 yılında St. Petersburg, Rusya'da sahnelenmiştir. "Fındıkkıran ve Fare Kralı" hikayesine dayanan bu bale, klasik bale repertuarının en tanınmış ve sevilen eserlerinden biridir. "Fındıkkıran," Clara adlı genç bir kızın Noellerinde aldığı büyülü bir oyuncak olan fındıkkıran bebek etrafında döner. Gece yarısı, Clara, fındıkkıran bebek ve sevgisiyle fantastik bir yolculuğa çıkar. Clara ve fındıkkıran bebek, Şekerler Ülkesi'ne giderler ve burada farklı şeker temalı karakterlerle tanışırlar. Bale, Clara ve fındıkkıranın bu büyülü macerasını ve aşkı anlatır. "Fındıkkıran" balesi, zarif danslar, büyüleyici kostümler ve göz alıcı set tasarımları ile tanınır. Baledeki müzik, Pyotr İlyiç Çaykovski'nin ünlü müziklerinden birini içerir ve orkestrasyon açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu bale, dansçılara teknik mükemmeliyet gerektiren zorlu roller sunar. Clara karakteri, zariflik ve duygusal ifade yeteneği gerektiren bir rol iken, Fındıkkıran karakteri güçlü dans hareketleri gerektirir. Ayrıca Şekerler Ülkesi sahnesi, büyük grup dansları ve karakter dansları içerir (Göğüş vd, 2017 : 20).

Şekil 17- Fındıkkıran Balesi. (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=aGtuQ7ulls8, 2023)

Tablo 32- Fındıkkıran Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Clara'nın Varyasyonu	Clara (Marie)	Clara, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal derinlik gerektirir. Perde I ve Perde II'de performe edilir.
Fındıkkıran Prens'in Varyasyonu	Fındıkkıran Prens	Fındıkkıran Prens, Clara'nın macerasında ona eşlik eden karakterdir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde II'de sergilenir.
Şeker Perisi'nin Varyasyonu	Şeker Perisi (Sugar Plum Fairy)	Şeker Perisi, Perde II'de Clara'yı karşılayan büyüleyici bir karakterdir. Bu varyasyon, zarafet ve teknik ustalık gerektirir. Dansçı, hafif ve akıcı hareketler sergiler.
Pas de Deux	Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens	Perde II'de performe edilen bu pas de deux, Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens'in uyumunu ve teknik becerilerini sergiler. Yüksek teknik zorluk ve zarafet gerektirir.
Russian Dance (Trepak)	Grup (Rus Dansçılar)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, Rus folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker.

Chinese Dance	Grup (Çinli Dansçılar)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, Çin kültüründen esinlenmiştir. Zarif ve ritmik hareketler içerir.
Arabian Dance	Grup (Arap Dansçılar)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, Arap kültüründen esinlenmiştir. Yavaş ve duygusal hareketler içerir.
Dance of the Mirlitons	Grup (Flüt Dansçılar)	Perde II'de performe edilen bu bölüm, flüt benzeri enstrümanların melodisini yansıtır. Dansçılar, hafif ve zarif hareketler sergiler.
Waltz of the Flowers	Grup ve Solistler	Perde II'de performe edilen bu vals, çiçeklerin zarafetini ve büyüsünü yansıtır. Dansçılar, senkronize ve akıcı hareketler sergiler.
Mother Ginger and the Polichinelles	Mother Ginger ve Çocuk Dansçılar	Perde II'de performe edilen bu bölüm, komik ve neşeli bir atmosfer sunar. Mother Ginger, büyük bir etek giyer ve içinden çocuk dansçılar çıkar.
Final Pas de Deux	Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens	Perde II'nin finalinde yer alan bu pas de deux, Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Büyüleyici ve coşkulu bir final sunar.

Clara'nın Varyasyonu: Clara, bale boyunca zarafet ve teknik beceriyi temsil eder. Bu varyasyon, dansçıya hem duygusal derinlik hem de teknik ustalık sergileme fırsatı sunar. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların tercih ettiği bir bölümdür.

Fındıkkıran Prens'in Varyasyonu: Fındıkkıran Prens, Clara'nın macerasında ona eşlik eden karakterdir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Yarışmalarda, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Şeker Perisi'nin Varyasyonu: Şeker Perisi, Perde II'de Clara'yı karşılayan büyüleyici bir karakterdir. Bu varyasyon, zarafet ve teknik ustalık gerektirir. Dansçı, hafif ve akıcı hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu varyasyon kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Pas de Deux: Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens'in pas de deux'si, bale boyunca uyumu ve teknik beceriyi temsil eder. Perde II'de performe edilen bu bölüm, yarışmalarda dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Rus Dansı (Trepak): Perde II'de performe edilen bu bölüm, Rus folklorundan esinlenmiştir. Hareketli müzik ve dinamik koreografi ile dikkat çeker. Yarışmalarda, bu dans hem solistler hem de koro dansçıları için hareketli bir performans fırsatı sunar.

Çin Dansı: Perde II'de performe edilen bu bölüm, Çin kültüründen esinlenmiştir. Zarif ve ritmik hareketler içerir. Yarışmalarda, bu dans grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Arap Dansı: Perde II'de performe edilen bu bölüm, Arap kültüründen esinlenmiştir. Yavaş ve duygusal hareketler içerir. Yarışmalarda, bu dans kadın dansçıların duygusal ifade becerilerini göstermek için idealdir.

Pas de trois (Flütlerin dansı): Perde II'de performe edilen bu bölüm, flüt benzeri enstrümanların melodisini yansıtır. Dansçılar, hafif ve zarif hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Çiçeklerin Dansı: Perde II'de performe edilen bu vals, çiçeklerin zarafetini ve büyüsünü yansıtır. Dansçılar, senkronize ve akıcı hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu bölüm grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Anne Zencefil ve Polichinelles: Perde II'de performe edilen bu bölüm, komik ve neşeli bir atmosfer sunar. Mother Ginger, büyük bir etek giyer ve içinden çocuk dansçılar çıkar. Yarışmalarda, bu bölüm karakter dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Final Pas de Deux: Perde II'nin finalinde yer alan bu pas de deux, Şeker Perisi ve Fındıkkıran Prens'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Büyüleyici ve coşkulu bir final sunar (abt.org).

3.1.10 Uyuyan Güzel

"Uyuyan Güzel", klasik bale repertuarının zarafet, büyü ve teknik ustalıkla bezeli başyapıtlarından biridir. Bu eser, dansçılardan yalnızca üstün teknik beceri değil, aynı zamanda derin bir duygusal ifade yeteneği talep eder. Bale, masalsı atmosferi ve etkileyici sahne tasarımıyla izleyiciyi büyülerken, Prenses Aurora'nın kaderi etrafında şekillenen öyküsü sahneye taşınır. Bu eser, bale sanatında hem teknik mükemmeliyetin hem de anlatı gücünün en yüksek düzeyde birleştiği örneklerden biridir.

Zengin bir bale olan "Uyuyan Güzel", dansçıların zarafetini ve teknik hassasiyetini talep eden karmaşık koreografi ve varyasyonlara sahiptir. Topluluk, Prenses Aurora'nın vaftizinden Prens'in arzusuyla uyanışına kadar masalın büyülü dünyasını canlandırmaktadır. "Uyuyan Güzel" balesi, Rus besteci Pyotr İlyiç Çaykovski'nin müziği ile Marius Petipa tarafından koreografisi yapılan ve 1890 yılında sahnelenen klasik bir baledir. Bu bale, Charles Perrault'un "Uyuyan Güzel" masalından esinlenerek oluşturulmuştur ve klasik bale repertuarının en ünlü eserlerinden biridir. "Uyuyan Güzel" balesi, Prenses Aurora'nın lanetlenmesi ve ardından uykuya dalmasıyla başlar. On beşinci doğum günü kutlamaları sırasında bir dokunuşla uykusundan uyanacak olan prensin gelmesini bekler (abt.org).

5

Şekil 18- Uyuyan Güzel Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/results?sp=mAEB&search_query=varna+sleeping+beauty, 2017)

Tablo 33- Uyuyan Güzel Balesi varyasyonları.

Bölüm / Varyasyon	Karakter(ler)	Açıklama
Aurora'nın Varyasyonu	Prenses Aurora	Aurora, bale boyunca ana karakterdir. Bu varyasyon, zarafet, teknik beceri ve duygusal derinlik gerektirir. Perde I, Perde II ve Perde III'te performe edilir.
Prens Désiré'nin Varyasyonu	Prens Désiré	Prens Désiré, Aurora'nın sevgilisidir. Bu varyasyon, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde II ve Perde III'te sergilenir.
Lilac Fairy'nin Varyasyonu	Lilac Fairy (Leylak Perisi)	Lilac Fairy, Aurora'nın koruyucusudur. Bu varyasyon, zarafet ve teknik ustalık gerektirir. Dansçı, peri karakterinin hafif ve akıcı hareketlerini sergiler.
Carabosse'nin Sahnesi	Carabosse (Kötü Peri)	Carabosse, Aurora'ya lanet okuyan kötü peridir. Bu bölüm, karakterin dramatik ve karanlık yönünü yansıtır. Perde I'de öne çıkar.
Pas de Quatre	Grup (Dört Peri)	Perde I'de yer alan bu bölüm, dört perinin uyumunu ve teknik becerisini sergiler. Zarif ve senkronize hareketler içerir.
Rose Adagio	Aurora ve Dört Prens	Perde I'de performe edilen bu bölüm, Aurora'nın zarafetini ve dört prensle olan uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri ve denge gerektirir.
Bluebird Pas de Deux	Bluebird ve Prenses Florine	Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Bluebird ve Prenses Florine'in uyumunu ve teknik becerilerini sergiler. Yüksek teknik zorluk ve zarafet gerektirir.
Diamond Fairy'nin Varyasyonu	Diamond Fairy (Elmas Perisi)	Perde III'te performe edilen bu varyasyon, elmas perisinin zarafetini ve parlaklığını yansıtır. Dansçı, keskin ve kontrollü hareketler sergiler.
Gold Fairy'nin Varyasyonu	Gold Fairy (Altın Perisi)	Perde III'te performe edilen bu varyasyon, altın perisinin büyüsünü ve zarafetini yansıtır. Dansçı, akıcı ve enerjik hareketler sergiler.
Final Pas de Deux	Aurora ve Prens Désiré	Perde III'ün finalinde yer alan bu pas de deux, Aurora ve Prens Désiré'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar.

.

Aurora'nın varyasyonları, bale boyunca karakterin masumiyetini, zarafetini ve içsel gücünü yansıtır. Özellikle Perde I'deki "Rose Adagio", Aurora'nın dört prensle

dans ederken dengede kalmasını gerektiren teknik açıdan zorlu bir bölümdür. Bu varyasyon, kadın dansçıların hem fiziksel hem de duygusal becerilerini sergilemek için idealdir. Perde III'teki varyasyonlar ise Aurora'nın uyanışını ve mutluluğunu yansıtır, bu da dansçıya neşe ve coşkuyu ifade etme fırsatı verir.

Prens Désiré'nin varyasyonları, erkek dansçılar için atletik hareketler, yüksek sıçramalar ve dönüşler içerir. Perde II'deki varyasyon, prensin Aurora'yı arayışını ve kararlılığını yansıtır. Perde III'teki varyasyon ise prensin mutluluğunu ve zaferini temsil eder. Bu bölümler, erkek dansçıların güçlerini ve teknik ustalıklarını göstermek için sıklıkla tercih edilir.

Lilac Fairy, Aurora'nın koruyucusu ve iyiliğin temsilcisidir. Bu varyasyon, zarafet ve teknik ustalık gerektirir. Dansçı, peri karakterinin hafif ve akıcı hareketlerini sergiler. Perde I'deki varyasyon, Lilac Fairy'nin Aurora'ya hediyesini sunarkenki büyüsünü yansıtır. Bu bölüm, kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Carabosse, Aurora'ya lanet okuyan kötü peridir. Bu bölüm, karakterin dramatik ve karanlık yönünü yansıtır. Dansçı, Carabosse'nin öfkesini ve gücünü yansıtan keskin ve kontrollü hareketler sergiler. Yarışmalarda, bu sahne karakter dansçıları için önemli bir fırsat sunar.

Perde I'de yer alan bu bölüm, dört perinin uyumunu ve teknik becerisini sergiler. Zarif ve senkronize hareketler içerir. Bu bölüm, grup dansçıları için önemli bir fırsat sunar ve dansçıların birbirleriyle olan uyumunu gösterir.

Perde I'de performe edilen bu bölüm, Aurora'nın zarafetini ve dört prensle olan uyumunu sergiler. Yüksek teknik beceri ve denge gerektirir. Bu bölüm, kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir ve yarışmalarda sıklıkla tercih edilir.

Perde III'te performe edilen bu pas de deux, Bluebird ve Prenses Florine'in uyumunu ve teknik becerilerini sergiler. Yüksek teknik zorluk ve zarafet gerektirir. Bu bölüm, dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir.

Perde III'te performe edilen bu varyasyon, elmas perisinin zarafetini ve parlaklığını yansıtır. Dansçı, keskin ve kontrollü hareketler sergiler. Bu varyasyon, kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Perde III'te performe edilen bu varyasyon, altın perisinin büyüsünü ve zarafetini yansıtır. Dansçı, akıcı ve enerjik hareketler sergiler. Bu varyasyon, kadın dansçıların teknik ustalıklarını sergilemek için idealdir.

Perde III'ün finalinde yer alan bu pas de deux, Aurora ve Prens Désiré'in mutluluğunu ve teknik ustalıklarını sergiler. Neşeli ve coşkulu bir final sunar. Bu bölüm, dansçıların hem teknik hem de duygusal becerilerini sergilemek için sıklıkla tercih edilir (Krasovskaya, 1979: 22).

3.1.11 Kuğu Gölü

Kuğu Gölü Balesi, klasik bale repertuvarının en detaylı ve teknik açıdan zengin eserlerinden biridir. Eser, genellikle 4 perde (bazen 3 perde + prolog) halinde sahnelenir ve her perdede karakteristik solo, pas de deux ve topluluk dansları bulunur.

Klasik balenin en tanınmış eserlerinden biri olan Kuğu Gölü, hem sanatçıların teknik ustalığını hem de duygusal ifade becerilerini sergileyen bir başyapıttır. İkonik Odette/Odile ikili rolü, baş balerine saf zarafet ile cazibeyi aynı anda yansıtma fırsatı sunarken, eserin zorluk seviyesini artırmaktadır. Kuğu Gölü, Pyotr İlyiç Çaykovski'nin besteleriyle, koreograflar Marius Petipa ve Lev Ivanov'un yaratıcı vizyonuyla 1877 yılında ilk kez sahnelenmiştir.

Eserin hikayesi, Prenses Odette'in kötü bir büyücü tarafından kuğuya dönüştürülmesiyle başlar. Gün boyunca kuğu formunda olan Odette, yalnızca geceleri insan haline dönebilmektedir. Bu laneti ancak gerçek ve saf bir aşkın kırabileceği kehanetiyle, Prens Siegfried sahneye çıkar. Göl kenarında Odette ile tanışan Siegfried, ona aşık olur ve laneti bozmayı vaat eder. Ancak büyücünün kızı Odile, Odette'in kılığına girerek prensi kandırır. Yanlış bir seçim yaparak Odile ile dans eden Prens, Odette'in üzerindeki lanetin daha da güçlenmesine neden olur. Hikâye, bazı yorumlarda mutlu, bazı yorumlarda ise trajik bir sona ulaşır.

Eser, görkemli sahne tasarımı, büyüleyici kostümler ve etkileyici toplu danslarla bale sanatının zirvesini temsil etmektedir. Çaykovski'nin eşsiz müzikleri, dramatik yapıyı ve karakterlerin duygusal derinliğini ustalıkla tamamlamaktadır (Yılmaz, 2020: 45)**.**

Şekil 19- Kuğu Gölü Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=0GsajWIF3ws , 2019).

Tablo 34- Kuğu Gölü Balesi varyasyonları.

Perde/Sahne	Varyasyon Adı	Performans Türü	Açıklama
I. Perde	Prens Siegfried Solo	Tekli Dans (Erkek)	Prens'in melankolik ruh halini yansıtan zarif ve teknik atlamalar içerir.
	Köylü Waltz	Topluluk Dansı	Saray halkı ve köylülerin neşeli dansı; klasik balenin simetrik formu.
II. Perde	Odette'nin Girişi (Beyaz Kuğu)	Pas de Deux (Odette & Prens)	Odette'nin kırılgan ve duygusal karakterini vurgulayan uzun, akıcı hareketler.
	Kuğuların Dansı	Topluluk Dansı (Kuğu Korosu)	4 küçük kuğu (cygnets) ve diğer kuğuların senkronize, geometrik dansı.
	Odette Solo (Beyaz Kuğu Varyasyonu)	Tekli Dans (Kadın)	Yumuşak *arabesques*, zarif kol hareketleri ve hüzünlü ifade.
III. Perde	Misafir Krallıklar Dansları	Karakter Dansları	İspanyol, Macar, Napoli, Rus gibi farklı kültürlerin stilize edilmiş dansları.
	Odile'nin Girişi (Siyah Kuğu)	Pas de Deux (Odile & Prens)	Odile'in güçlü, cazibeli ve teknik olarak zorlu (32 fouetté) varyasyonu.
	Siyah Kuğu Varyasyonu	Tekli Dans (Kadın)	Hızlı dönüşler, keskin hareketler ve siyah kostümle Odette'den farklılaşır.
IV. Perde	Final Pas de Deux (Odette & Prens)	Dramatik İkili Dans	Lanetin çözülmesi veya trajik sonu temsil eden duygusal ve yoğun bir sahne.

3.1.12 Romeo ve Juliet

Bu balenin koreografisinde; İtalya'nın Rönesans dönemindeki saray dansları, eserin koreografı Leonid Lavrovsky tarafından Rus halk dansları adımları, klasik bale ile harmanlanmıştır. Ancak diğer klasik bale eserlerinde uygulanan koreografik düzen ve sıralama bu balede bulunmamaktadır. Örneğin ard arda yapılan "pas de deux", "varyasyon" ve "coda" sıralaması yoktur. Prokofiev eserinde, Shakespeare'in oyunundaki karşıtlıkları; iki düşman aileye karşın Romeo ve Juliet'in saf aşkını; Verona

halkının neşesine karşın, aynı halkın kavgasını, nefret ve aşk, hayat ve ölüm temalarını etkili bir biçimde işlemiştir. (Ayvazoğlu, 2007 :1-3)

Shakespeare'in trajik aşk hikayesi, güçlü pas de deux ve romantik oyunculukla bu balede dokunaklı bir ifadeye aktarıyor. Topluluk, başrol aşıklarının tutkusunu ve yoğunluğunu ve kan davalı ailelerin canlı tavırlarını aktarmaktadır. "Romeo ve Juliet" balesi, Rus besteci Sergey Prokofyev tarafından bestelenen ve 1938 yılında sahnelenen bir baledir. Bu bale, William Shakespeare'in aynı adlı ünlü oyunundan esinlenerek oluşturulmuştur. "Romeo ve Juliet" balesi, Prokofyev'in romantik ve dramatik müziği ile klasik bale repertuarının önemli bir parçasıdır. Bale, Shakespeare'in klasik trajedi hikayesini temel alır ve iki aile arasındaki düşmanlığa rağmen âşık olan genç Romeo ve Juliet'in hikayesini anlatır. Bu aşk, trajik bir şekilde sona erer, ancak aynı zamanda aileler arasındaki düşmanlığın sona ermesine de yol açar. “Romeo ve Juliet” balesi, zarif danslar, büyüleyici kostümler ve büyük toplu sahneleri ile tanınır. Baledeki müzik, Prokofyev'in duygusal zenginliği yansıtan ve karakterlerin iç dünyasını ifade eden bir özellik taşır. Bu bale, dansçılara hem teknik ustalık hem de dramatik yetenekler gerektiren roller sunar. Romeo karakteri, güçlü dans figürleri ve duygusal ifade gerektirirken, Juliet karakteri zariflik ve duygusal derinlik gerektirir. Ayrıca Tybalt, Mercutio ve diğer karakterler de farklı dans stilleri ve karakter özellikleri ile dikkat çeker. "Romeo ve Juliet" balesi, Shakespeare'in klasik hikayesinin romantizmini ve dramatizmini dansla birleştirir (Bale, 2016 : 169).

1964 Varna Bale Yarışması'ndaki klasik, romantik ve çağdaş balelerin birleşimi, katılan dansçıların sanat ve teknik yeteneklerinin çeşitli ve büyüleyici bir vitrini sağlamıştır. Balelerin genellikle Rus bestecilerden seçilen eserlerden seçilmesi Sovyetler Birliğinin Bulgaristan üzerindeki etkisini göstermektedir. Farklı uluslardan gelen yarışmacılar ülkelerindeki edindikleri eğitimlerle besteleri farklı şekilde sergileyerek bale gösterilerinin çeşitlenmesini sağlamıştır.

Her bale türü uzun yıllar çalışılması sonucu edinilmiş beceriler, sanat ve duygusal derinlik gerektirir, bu da yarışmayı bir sanat formu olarak balenin zengin

çeşitliliğinin gerçek bir kutlaması haline getirmektedir. İlk olarak gerçekleşmiş bu yarışma daha sonraki yıllarda Varna'da ve farklı uluslarda gerçekleşecek diğer uluslararası bale yarışmalarının temel prensiplerini oluşturarak, yarışmaların belirli bir standartta ilerlemesini ve uluslararası bale yarışmaları ekolünün ilk oluşumunu gerçekleştirmiştir (Mihaylova 2001 : 50).

Şekil 20- Romeo ve Juliet Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=SyDo3h1Tu7c , 2018)

Tablo 35- Romeo ve Juliet Varyasyonları

Perde/Sahne	Varyasyon Adı	Performans Türü	Açıklama
Prolog	Verona'da Feodal Çatışma	Dramatik Topluluk Sahnesi	Montague ve Capulet ailelerinin düşmanlığını simgeleyen gerilimli giriş.
I. Perde	Şenlik Dansları (Capulet Balosu)	Karakter Dansları	Maskeli baloda coşkulu grup dansları (minuet, gavotte) ve Juliet'in solo dansı.

	Romeo ve Juliet'in İlk Buluşması	Pas de Deux	İki aşığın göz teması ve dokunuşlarla başlayan naif, şiirsel dans.
	Mercutio'nun Mabed Dansı	Tekli Dans (Erkek)	Mercutio'nun şakacı ve enerjik karakterini yansıtan çevik hareketler.
II. Perde	Balkon Sahnesi Pas de Deux	Lirik İkili Dans	Juliet'in balkonundaki unutulmaz aşk dansı; uzun *adagio* ve havada tutuşlar.
	Halk Dansları (Verona Meydanı)	Topluluk Dansları	Mandolin dansı, sokak satıcıları ve halkın neşeli hareketleri.
	Tybalt ve Romeo Düellosu	Dramatik Düello Sahnesi	Kılıç dövüşü ve ölümle sonuçlanan gerilimli koreografi.
III. Perde	Juliet'in Yalnız Dansı (Yatak Odası)	Tekli Dans (Kadın)	Juliet'in zehri içmeden önceki iç çatışmasını anlatan dramatik solo.
	Mezar Sahnesi Pas de Deux	Trajik İkili Dans	Romeo'nun Juliet'i ölü sanıp son kez sarılışı ve ikisinin ölümü.

Şenlik Dansları (I. Perde – Capulet Balosu): Juliet'in ilk solo dansı, gençliğini ve masumiyetini *piqué dönüşler* ve hafif *sauté* sıçrayışlarla vurgular. Romeo'nun maskesiyle yaklaşması, dansın doruk noktasıdır. Dance of the Knights" (Şövalyelerin Dansı): Prokofiev'in ağır, tehditkâr temasıyla Capulet ailesinin gücünü simgeler. Basların ve vurmalıların hakim olduğu bu parça, balenin en ikonik müziklerindendir. Balkon Sahnesi Pas de Deux (II. Perde): Romeo ve Juliet'in aşklarını ilan ettikleri lirik ve duygusal bir dans. Juliet'in *arabesque* pozisyonunda havada tutulması ve ikilinin dönüşlerle birleşen hareketleri, romantizmi zirveye taşır. Mercutio'nun Mabed Dansı (I. Perde): Mercutio, neşeli ve alaycı kişiliğini *cabriole*, *entrechat* gibi teknik hareketlerle sergiler. Ölümünden önceki bu dans, karakterin trajik sonuna ironik bir göndermedir.

Juliet'in Yalnız Dansı (III. Perde): Juliet, Friar Laurence'in verdiği zehri içmeden önceki korku ve kararsızlığını *port de bras* ve ani düşüşlerle (*chute*) ifade eder. Müzikteki keskin viyolonsel ve klarnet pasajları, iç çatışmayı güçlendirir. Mezar Sahnesi Pas de Deux (III. Perde): Romeo'nun Juliet'i ölü sanıp sarıldığı ve ardından zehri içtiği

sahnede, Juliet'in uyanışıyla trajedi tamamlanır. Yavaş, ağır hareketler ve yere düşüşler, ölüm temasını vurgular. Leitmotifler: Prokofiev, her karakter için tematik müzikler yazmıştır. Örneğin, Romeo'nun teması romantik yaylılarla, Tybalt'ın teması keskin trombonlarla çalınır. Dramatik Koreografi: Düello sahnelerinde gerçekçi kılıç dövüşleri ve beden dili, Shakespeare'in metninin dansa uyarlanmasını sağlar. Juliet'in Dönüşümü: Juliet, balede masum bir genç kızdan trajik bir kahramana evrilir. Bu geçiş, kostüm değişimlerinden (beyaz → siyah) ziyade dansın dinamiklerindeki değişimle aktarılır (operabale.gov.tr).

3.1.13 Talisman Balesi

Talisman Balesi (Le Talisman), 19. yüzyıl romantik bale repertuvarının önemli ancak günümüzde nadiren sahnelenen bir eseridir. Bestecisi Riccardo Drigo ve koreografı Marius Petipa olan bu eser, 1889'da St. Petersburg'daki İmparatorluk Balesi'nde prömiyer yapmıştır. Egzotik Hint mitolojisi, büyülü bir tılsım ve aşk teması üzerine kurulu olan bale, teknik koreografisi ve zengin orkestrasyonuyla dikkat çeker.

19. yüzyılın sonlarında, Avrupa'da egzotizm ve oryantalizm modası sanatta yoğun şekilde işleniyordu. Talisman, Hindistan'ın mistik atmosferini bale sahnesine taşıyarak bu akıma uyum sağlamıştır. Talisman, Petipa'nın koreografik yeniliklerini (büyük topluluk sahneleri, teknik solo varyasyonlar) yansıtır.

Riccardo Drigo, Rus İmparatorluk Balesi'nin baş orkestra şefiydi. Talisman'ın müziği, lirik melodiler, çeşitli enstrümantasyon (arp, flüt, tam-tam) ve dans ritimleriyle dikkat çeker. Eser, Drigo'nun Esmeralda ve Kalkabrino gibi diğer bale partisyonlarıyla benzer bir romantik üslup taşır (ballerinagallery.com).

4 perde ve 7 danstan oluşan bu bale, günümüzde Talisman Pas de Deux dansıyla anılıp, birçok bale topluluğu tarafından kullanılmaktadır. Rus valsi, Nirilya ve Nal'ın arkadaşlarının dansı, doğu dansı, deniz dansı, Hint dansı, mücevher valsi, Himalaya dağlarının dansı ve aşk dansı gibi bölümler seyirci tarafından beğeni kazanmıştır.

Tablo 15- The Talisman Balesi varyasyonları.

Perde/Sahne	Varyasyon Adı	Performans Türü	Açıklama
Prolog	Tılsımın Yaratılışı	Dramatik Topluluk Sahnesi	Tanrı Vayu'nun tılsımı perisi Niriti'ye vermesi ve kötü ruh Vayou'nun laneti.
I. Perde	Niriti'nin Giriş Dansı	Tekli Dans (Kadın)	Niriti'nin zarif *arabesques* ve havai sıçrayışlarla tılsımı koruması.
	Prens Démir'in Av Sahnesi	Topluluk Dansı	Prens ve avcıların ormanda yaptığı enerjik dans.
	Niriti & Prens Pas de Deux	Lirik İkili Dans	İlk buluşma; aşk temasını vurgulayan yumuşak *port de bras* ve dönüşler.
II. Perde	Vayou'nun Kötülük Dansı	Tekli Dans (Erkek)	Kötü ruh Vayou'nun keskin hareketler ve karanlık mizansenle tılsımı çalması.
	Tapınak Töreni	Topluluk Dansı	Rahibeler ve rahiplerin senkronize ritüel dansları.
III. Perde	Niriti'nin Kayıp Tılsım Arayışı	Dramatik Solo	Niriti'nin umutsuzluk ve kararlılık arasında geçen teknik solo.
	Son Savaş ve Tılsımın Kurtarılması	Pas de Deux + Topluluk	Prens ve Niriti'nin Vayou'ya karşı mücadele edip tılsımı geri alması.
IV. Perde (Final)	Zafer ve Aşkın Kutlaması	Topluluk Dansı + Grand Pas	Mutlu sonla biten coşkulu danslar; Niriti ve Prens'in final *pas de deux*.

Niriti'nin Giriş Dansı (I. Perde):Peri Niriti, tılsımı korurken yaptığı dansla saf ve büyülü varlığını ortaya koyar. Attitude pozisyonları ve hafif sissonnes sıçrayışlar,

karakterin havai yapısını yansıtır. Müzikte flüt ve arp eşliği, masumiyet temasını pekiştirir.

Vayou'nun Kötülük Dansı (II. Perde): Vayou, karanlık ve agresif hareketlerle (grand battement, pirouettes) tılsımı çalar. Kırmızı ve siyah kostümlerle görsel bir tezat oluşturur. Drigo'nun bas ve timpani ağırlıklı müziği, gerilimi artırır.

Tapınak Töreni (II. Perde): Rahibelerin geometrik formasyonlarla yaptığı dans, mistik bir atmosfer yaratır. Ellerdeki mumlar ve yavaş adagio hareketler, ritüeli vurgular.

Son Savaş Sahnesi (III. Perde): Prens ve Vayou arasındaki koreografik düello, gerçekçi dövüş hareketleriyle sahnelenir. Niriti'nin müdahalesiyle tılsım kurtarılır.

Zafer ve Aşkın Kutlaması (IV. Perde): Finaldeki Grand Pas, Petipa'nın tipik görkemli koreografisini yansıtır. Topluluk dansları, polonaise ve mazurka ritimleriyle şölen havası taşır (Au, 2008:102).

Şekil 21- The Talisman Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=0uNn59_2B7U, 2020)

3.1.14 La Sylphide

La Sylphide, romantik bale döneminin en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilir. İlk kez 1832 yılında Filippo Taglioni tarafından sahnelenen bu bale, genç İskoç bir soylunun, ulaşılmaz güzelliği ve doğaüstü cazibesiyle öne çıkan bir sylph'e (rüzgar perisi) duyduğu aşkı konu alır. La Sylphide, hem görsel hem de duygusal anlamda izleyiciye derin izlenimler bırakacak şekilde tasarlanmıştır. Eser, romantizmin yücelttiği zarafet, duygusallık ve mistik unsurları ön plana çıkarırken, aynı zamanda bale tarihinin gelişiminde de önemli bir mihenk taşı olarak kabul edilir. La Sylphide'deki dans, hafiflik ve akıcılık, dansçıların pointe tekniklerini ve yumuşak, süzülen hareketlerini öne çıkarır. Bu özellikler, sylph karakterinin doğaüstü varlığını ve hayal gücünü izleyiciye aktarmada büyük rol oynar (Foster, 2018: 30).

La Sylphide'nin anlatısı, aşkın geçiciliğini, ulaşılması güç idealler ile insan duyguları arasındaki çatışmayı gözler önüne serer. Hikaye, genç soylunun gerçek dünyadaki tutkuları ile sylph'in, doğanın ve hayal gücünün temsil ettiği uçsuz bucaksız güzellik arasındaki çekişmeyi konu alır. Bu dramatik yapı, bale repertuvarının klasik unsurlarını barındırmasının yanı sıra, duygusal yoğunluğu ve estetik derinliğiyle de dikkat çeker. Eserdeki koreografik yapı, izleyiciye hem yavaş ve duygusal bir atmosfer sunan hem de dramatik yoğunluğun arttığı bölümler aracılığıyla duygusal bir yolculuk yaşatır (Foster, 2018: 32).

Şekil 22- La Sylphide Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=fN0NSe6h8GY, 2023)

Tablo 16- YAGP La Sylphide Balesi bölüm ve varyasyonları.

Bölüm	Varyasyon Adı	Açıklama
Açılış Adagiosu	Atmosfer Girişi	Yavaş ve akıcı hareketlerle sylph'in mistik dünyasının tanıtılması; izleyicide gizemli bir hava oluşturur.
Ana Bölüm	Duygusal Çatışma	İnsan duyguları ile doğaüstü varlık arasındaki çekişmenin dramatik bir şekilde yansıtıldığı bölüm; yoğun duygusal ifadeler ve pas de deux gibi ortak dans figürleriyle desteklenir.
Final	Çözülme, Yitik Aşk	Karakterlerin duygusal çözülmesinin, aşkın geçiciliğinin ve trajik sonun vurgulandığı kapanış; hareketler yumuşak geçişlerle son bulur (Foster, 2018, p. 33).

3.1.15 La Bayadère

La Bayadère, 1877 yılında St. Petersburg'daki Bolşoy Kamenny Tiyatrosu'nda prömiyerini yapan bale, Marius Petipa tarafından koreografisi yapılan ve Ludwig Minkus'un müziklerini bestelediği önemli bir başyapıttır (Wiley, 1997: 204). Bale, eski

Hindistan’da geçen trajik bir aşk hikâyesini anlatır ve zarif dansları, etkileyici sahne tasarımları ve mistik havasıyla izleyicileri büyüler.

Balenin ana karakterleri arasında tapınak dansçısı Nikiya, cesur savaşçı Solor ve zengin prenses Gamzatti bulunmaktadır. Nikiya ve Solor birbirlerine âşıktır; ancak Solor, Gamzatti ile evlenmeye zorlanır. Kıskanç Gamzatti, Nikiya’yı ortadan kaldırmak için bir komplo kurar ve ona zehirli bir çiçek sunar. Nikiya bu tuzağa düşer ve ölür. Ancak Solor, büyük bir vicdan azabı çeker ve afyon etkisi altında Gölgeler Krallığı’na girerek Nikiya’nın ruhunu görür. Bu sahne, klasik bale tarihindeki en ikonik sahnelerden biri olarak kabul edilir (Homans, 2010: 176).

La Bayadère'nin en önemli sahnelerinden biri olan "Gölgeler Krallığı" , bale dünyasında teknik mükemmelliği ve estetik zarafeti ile ünlüdür. Bu bölümde, 32 balerin beyaz tülden romantik etekleriyle sahneye girer ve simetrik hareketlerle hipnotik bir atmosfer yaratır. Bu sahne, klasik bale tekniğinin en saf halini yansıtan eserlerden biri olarak kabul edilir (Pritchard, 2020: 89).

Şekil 23- YAGP La Bayadere Balesi (Kaynak: https://www.youtube.com/watch?v=do0k3Fo68wY, 2020)

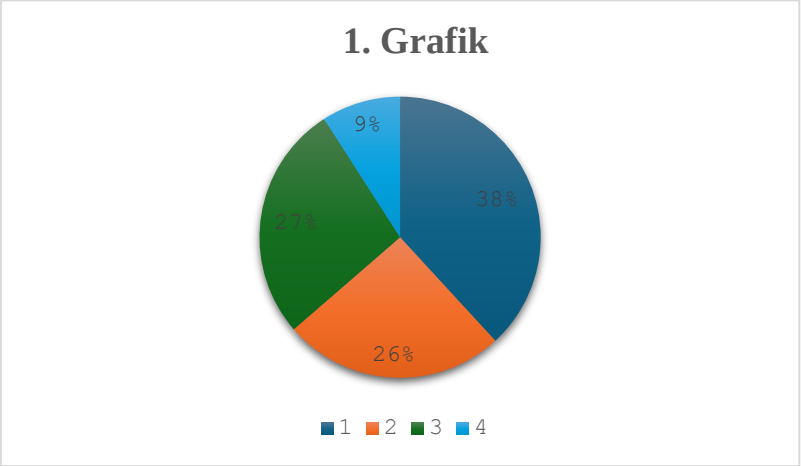
Tablo 17- La Bayadere Balesi Varyasyonları.

Bölüm	Varyasyon Adı	Açıklama
1. Perde	Nikiya'nın Tapınak Dansı	Nikiya'nın kutsal tapınakta yaptığı duygusal ve zarif solo dans.
1. Perde	Gamzatti'nin Varyasyonu	Gamzatti'nin güçlü ve aristokratik karakterini yansıtan teknik olarak zor varyasyon.
2. Perde	Altın İdol Varyasyonu	Tanrılara adanan tören sırasında dans eden mistik Altın İdol karakterinin etkileyici solo dansı.
2. Perde	Solor'un Varyasyonu	Güçlü zıplamalar ve maskülen hareketlerle dolu, kahramanlık duygusunu yansıtan solo dans.
3. Perde	Gölgeler Krallığı Pas de Trois	Üç balerinin zarif senkronizasyonla gerçekleştirdiği teknik olarak etkileyici dans bölümü.
3. Perde	Nikiya'nın Ruhlar Dünyasındaki Solo Dansı	Hafif ve süzülen hareketlerle, hayalet gibi bir varlık hissi uyandıran solo sahne.

4. BÖLÜM
TÜRK BALESİ VE TÜRK DANSÇILARIN ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINA BAKIŞ AÇISI

4. BÖLÜM
TÜRK BALESİ VE TÜRK DANSÇILARIN ULUSLARARASI BALE YARIŞMALARINA BAKIŞ AÇISI

4.1 Bale Adaylarının Uluslararası Bale Yarışmaları İle İlgili Anket Değerlendirmesi.

1. Grafik: "Uluslararası bale yarışmalarında kabul edilmek için gereken yaş sınırlarını ne kadar biliyorsunuz?"

Hiç bilmiyorum (Mavi): %9,1

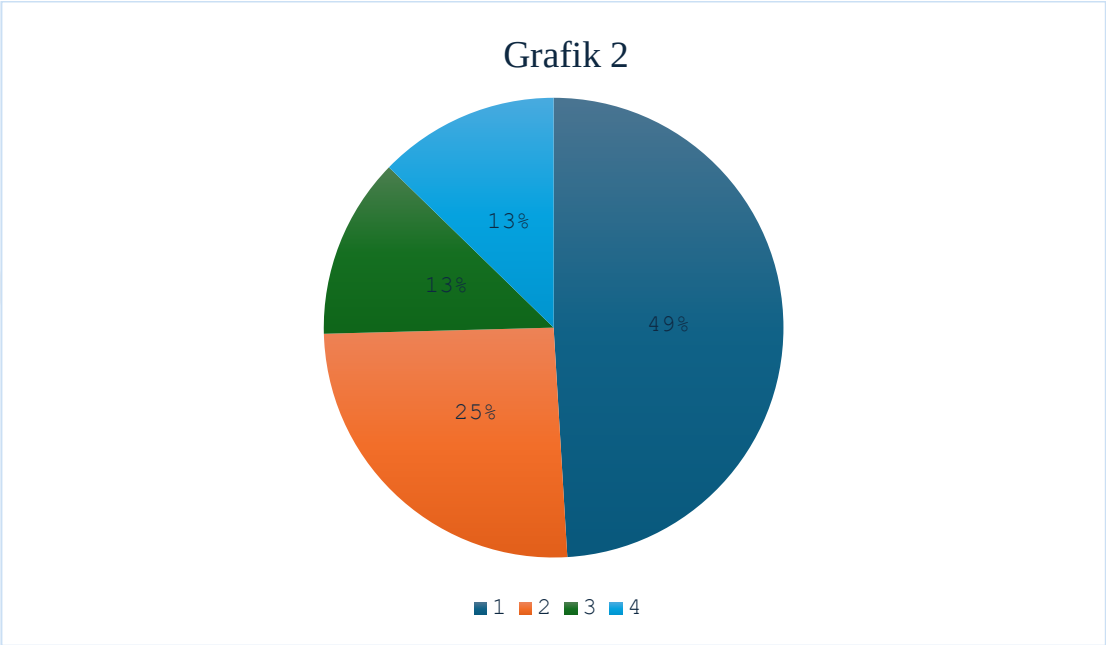
Biraz biliyorum (Kırmızı): %27,3

Orta düzeyde biliyorum (Turuncu): %38,2

Tam olarak biliyorum (Yeşil): %25,5

Grafikten, katılımcıların büyük bir kısmının (%38,2) uluslararası bale yarışmalarında yaş sınırlarını orta düzeyde bildiğini görüyoruz. “Tam olarak biliyorum” diyenlerin oranı %25,5 ile dikkat çekici bir ikinci büyük grubu oluşturuyor. Bu, katılımcıların yaklaşık dörtte birinin bu konuda oldukça bilgili olduğunu gösteriyor. Buna karşın, hiç bilgi sahibi olmayanların oranı %9,1 ve biraz bilgi sahibi olanların oranı %27,3, bu da yaklaşık üçte birinin bu konuda eksik bilgiye sahip olduğunu gösteriyor.

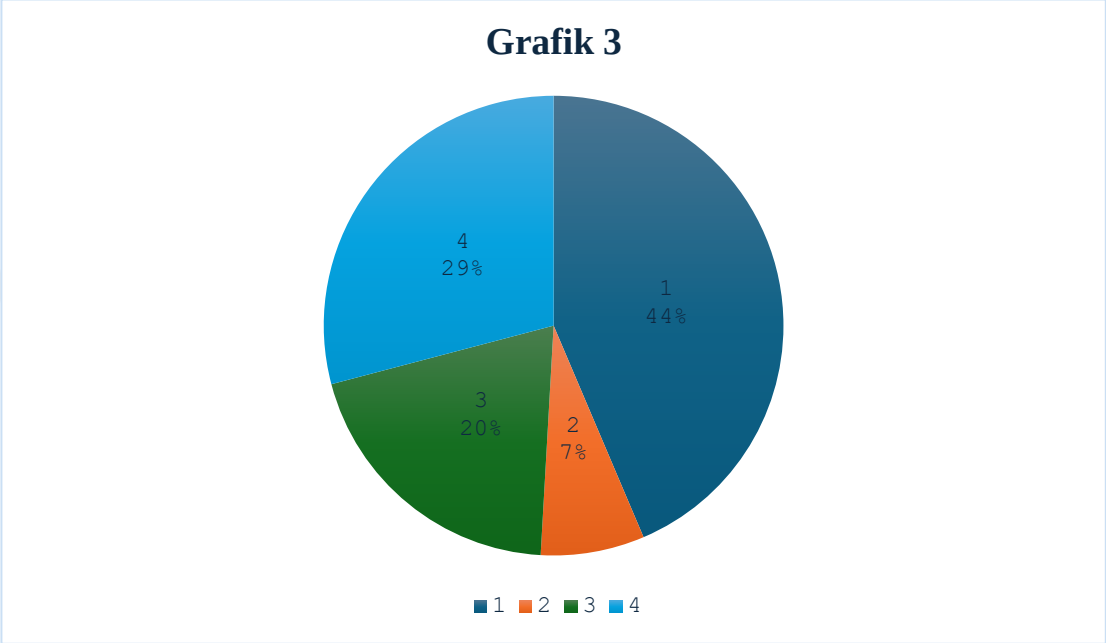
Genel olarak, katılımcıların çoğu yaş sınırları konusunda bilgi sahibi olsa da, önemli bir kısmı bilgi eksikliği yaşıyor.

2. Grafik: "Yarışmalarda gereken teknik beceri seviyeleri hakkında ne kadar bilginiz var?"
Hiç bilmiyorum (Mavi): %12,7
Biraz biliyorum (Kırmızı): %12,7
Orta düzeyde biliyorum (Turuncu): %25,5
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %49,1

Grafikte, katılımcıların neredeyse yarısının (%49,1) yarışmalarda gereken teknik beceri seviyeleri hakkında tam bilgi sahibi olduğu görülüyor. Bu oran, teknik becerilere dair bilinç düzeyinin yüksek olduğunu gösteriyor. Orta düzeyde bilgi sahibi olanların oranı %25,5, yani katılımcıların dörtte biri de teknik becerilere oldukça hakim. Ancak, hiç bilgisi olmayanlar (%12,7) ve biraz bilgisi olanlar (%12,7) toplamda

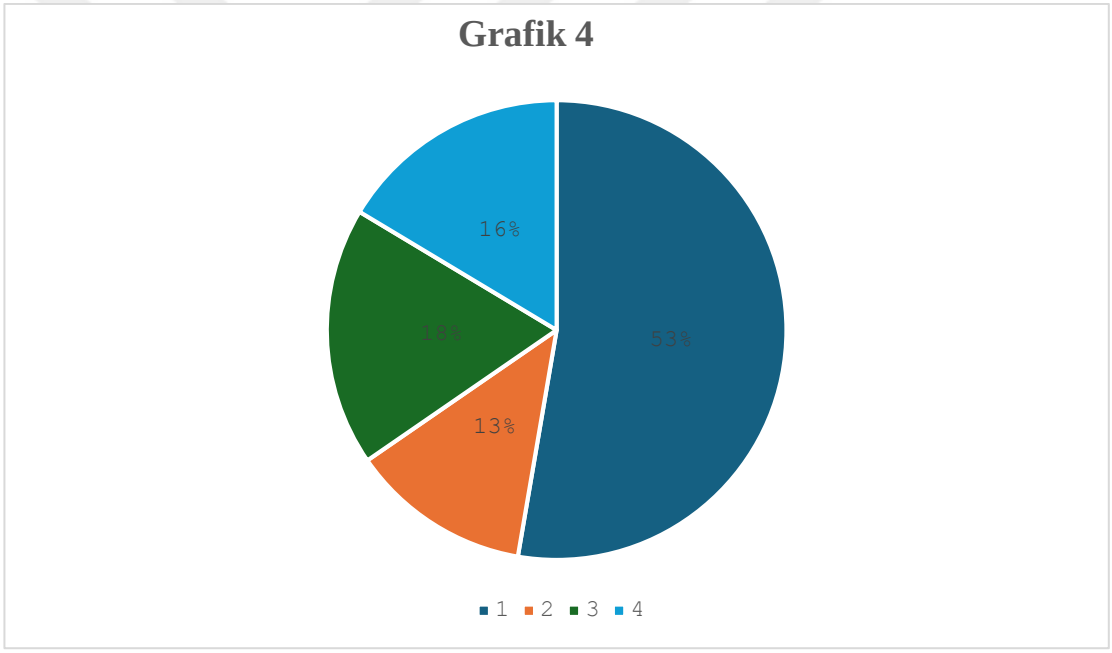
%25,4’lük bir grubu oluşturuyor. Bu, teknik beceriler hakkında önemli bir bilgilendirme ihtiyacının hala mevcut olduğunu gösteriyor.

3. Grafik : "Uluslararası bale yarışmalarının derecelendirme kriterleri hakkında bilgi sahibi misiniz?"
Hiç bilmiyorum (Mavi): %20
Biraz biliyorum (Kırmızı): %29,1
Orta düzeyde biliyorum (Turuncu): %43,6
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %7,3

Katılımcıların %43,6'sının derecelendirme kriterleri hakkında orta düzeyde bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Bu, katılımcıların çoğunluğunun konuyla ilgili bir miktar bilgi sahibi olduğunu, ancak bu bilginin tam kapsamlı olmadığını gösterir. %29,1’lik bir kesim ise biraz bilgi sahibi olduğunu belirtmiş, bu da bilgi düzeylerinin yüzeysel veya yetersiz olabileceğini işaret eder. “Hiç bilmiyorum” diyenlerin oranı %20, bu da her beş katılımcıdan birinin derecelendirme kriterleri hakkında hiçbir bilgiye sahip

olmadığını göstermektedir. Bu durum, yarışmaların değerlendirme sürecinin katılımcılar arasında yeterince iyi anlaşılmadığını düşündürmektedir. “Tam olarak biliyorum” diyenlerin oranı ise yalnızca %7,3, yani çok az bir kesim bu konuda tam bilgiye sahip. Sonuçlar, uluslararası bale yarışmalarının derecelendirme kriterleri hakkında katılımcıların çoğunlukla sınırlı bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu, yarışmaların değerlendirme süreçleri hakkında daha kapsamlı bilgilendirme ve eğitimlerin yapılması gerektiğine işaret eder. Orta düzeyde veya yüzeysel bilgiye sahip olan katılımcıların oranı yüksek olduğu için, bu alanda detaylı bilgilendirme çalışmaları yapılarak, bilgi düzeyinin artırılması ve katılımcıların daha bilinçli hale getirilmesi faydalı olacaktır.

4.Grafik: Yarışmalarda katılımcıların sağlaması gereken kostüm ve sahne gereklilikleri hakkında ne kadar bilginiz var?

Yarışmalarda katılımcıların sağlaması gereken kostüm ve sahne gereklilikleri hakkında katılımcıların bilgi seviyeleri gösterilmektedir. Toplam 55 yanıt alınmış ve bu yanıtlar dört kategoriye ayrılmıştır:

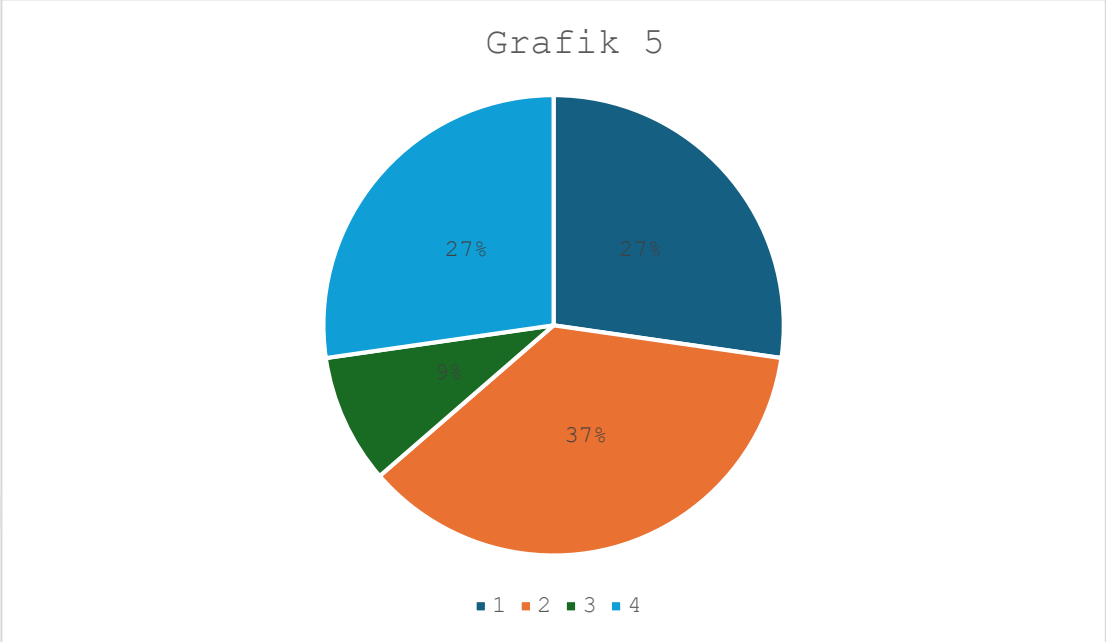
Hiç bilmiyorum (Mavi): %52,7

Biraz biliyorum (Turuncu): %18,2
Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %16,4
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %12,7
Bilinmeme Oranı: %52,7 ile en yüksek oran "Hiç bilmiyorum" kategorisindedir.

Bu, katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.

Düşük Bilgi Düzeyleri: "Biraz biliyorum" ve "Orta düzeyde biliyorum" kategorileri toplamda %34,6 (18,2% + 16,4%) oranında bir bilgi seviyesine işaret etmektedir. Bu da katılımcıların önemli bir kısmının sınırlı bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Yüksek Bilgi Düzeyi: "Tam olarak biliyorum" kategorisi ise %12,7 ile en düşük orana sahiptir. Bu, katılımcıların sadece küçük bir kısmının bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.

Grafik, yarışmalarda katılımcıların kostüm ve sahne gereklilikleri hakkında genel olarak düşük bir bilgi seviyesine sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, eğitim veya bilgilendirme faaliyetlerinin artırılması gerektiğini göstermektedir. Katılımcıların bilgi düzeylerini artırmak, yarışmaların kalitesini ve katılımcıların performansını olumlu yönde etkileyebilir.

5. Grafik: Yarışma sürecinde uygulanan jüri değerlendirme metodolojisi hakkında bilgi düzeyiniz nedir?

Yarışma sürecinde uygulanan jüri değerlendirme metodolojisi hakkında katılımcıların bilgi seviyeleri gösterilmektedir. Toplam 55 yanıt alınmış ve bu yanıtlar dört kategoriye ayrılmıştır:

Hiç bilmiyorum (Mavi): %27,3

Biraz biliyorum (Turuncu): %36,4

Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %27,3

Tam olarak biliyorum (Yeşil): %9,1

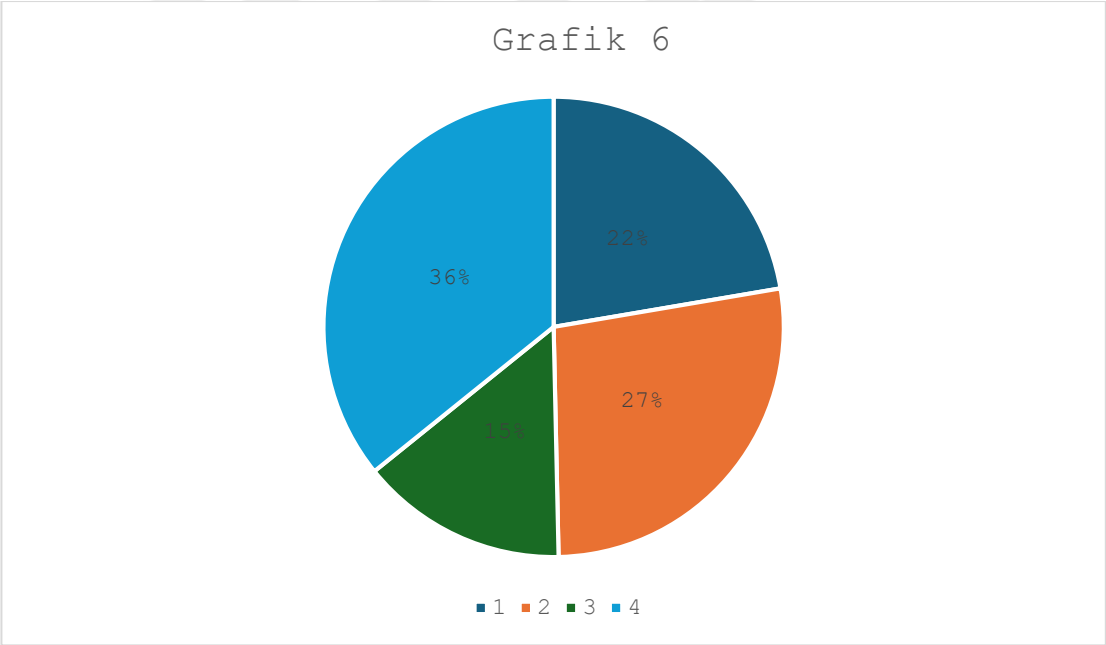
Bilinmeme Oranı: %27,3 ile "Hiç bilmiyorum" kategorisi, katılımcıların yaklaşık dörtte birinin jüri değerlendirme metodolojisi hakkında bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.

Düşük Bilgi Düzeyleri: "Biraz biliyorum" kategorisi %36,4 ile en yüksek orana sahiptir. Bu, katılımcıların önemli bir kısmının sınırlı bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.

Orta Düzey Bilgi: "Orta düzeyde biliyorum" kategorisi de %27,3 ile aynı orana sahiptir. Bu, katılımcıların bir kısmının bu konuda belirli bir bilgi seviyesine ulaştığını göstermektedir. Yüksek Bilgi Düzeyi: "Tam olarak biliyorum" kategorisi %9,1 ile en

düşük orana sahiptir. Bu, katılımcıların sadece küçük bir kısmının bu konuda yeterli bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.

Grafik, yarışma sürecinde uygulanan jüri değerlendirme metodolojisi hakkında katılımcıların genel olarak sınırlı bir bilgi seviyesine sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle "Biraz biliyorum" kategorisindeki yüksek oran, katılımcıların daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Bu durum, eğitim veya bilgilendirme faaliyetlerinin artırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Katılımcıların bilgi düzeylerini artırmak, jüri değerlendirme süreçlerinin daha etkili ve adil bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayabilir.

6. Grafik: Uluslararası bale yarışmalarındaki performans süresi ve formatı hakkında ne kadar bilginiz var? (54 yanıt)

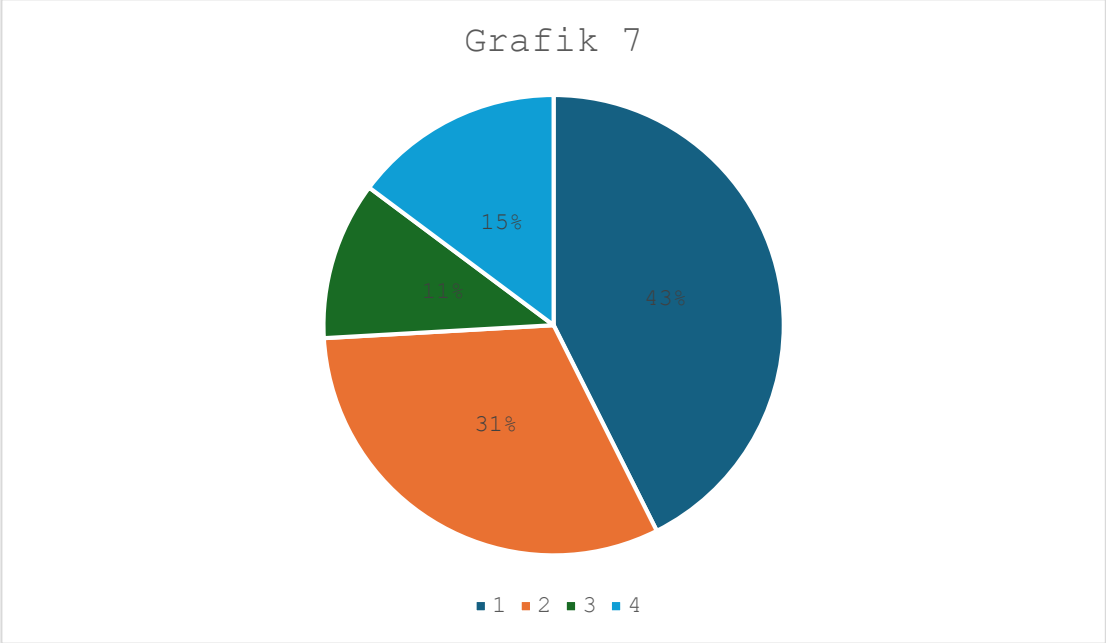
Hiç bilmiyorum (Mavi): %27,8

Biraz biliyorum (Turuncu): %35,2

Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %14,8

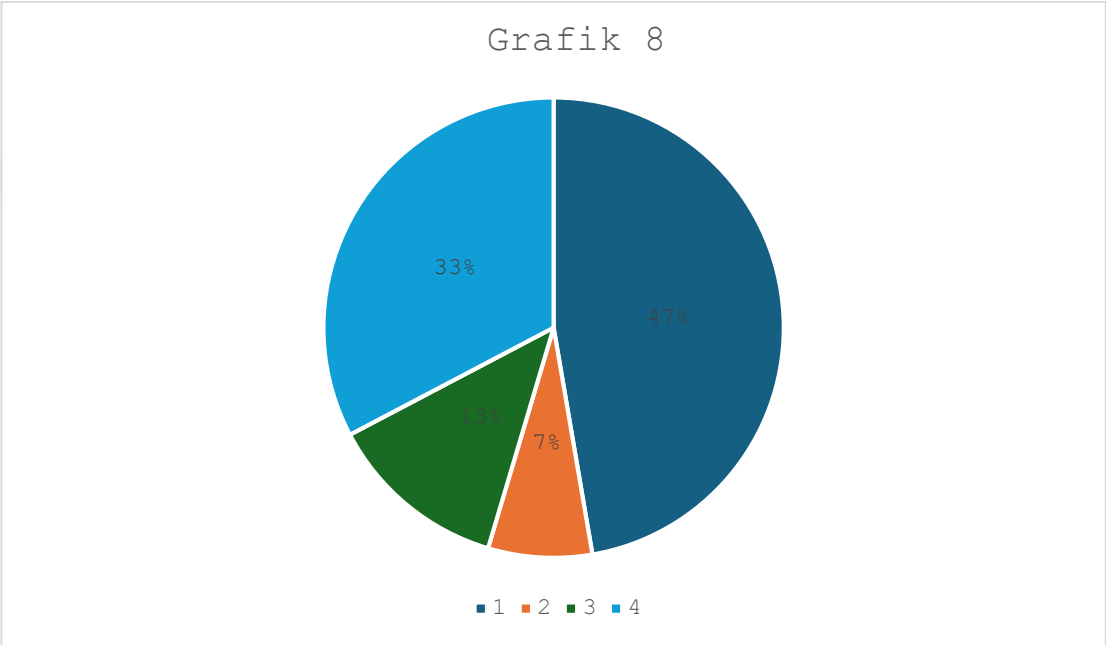
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %22,2

Katılımcıların %27,8'i bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.
%35,2'lik oranla "Biraz biliyorum" kategorisi en yüksek orana sahiptir, bu da katılımcıların sınırlı bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.
"Tam olarak biliyorum" oranı %22,2 ile orta seviyededir.

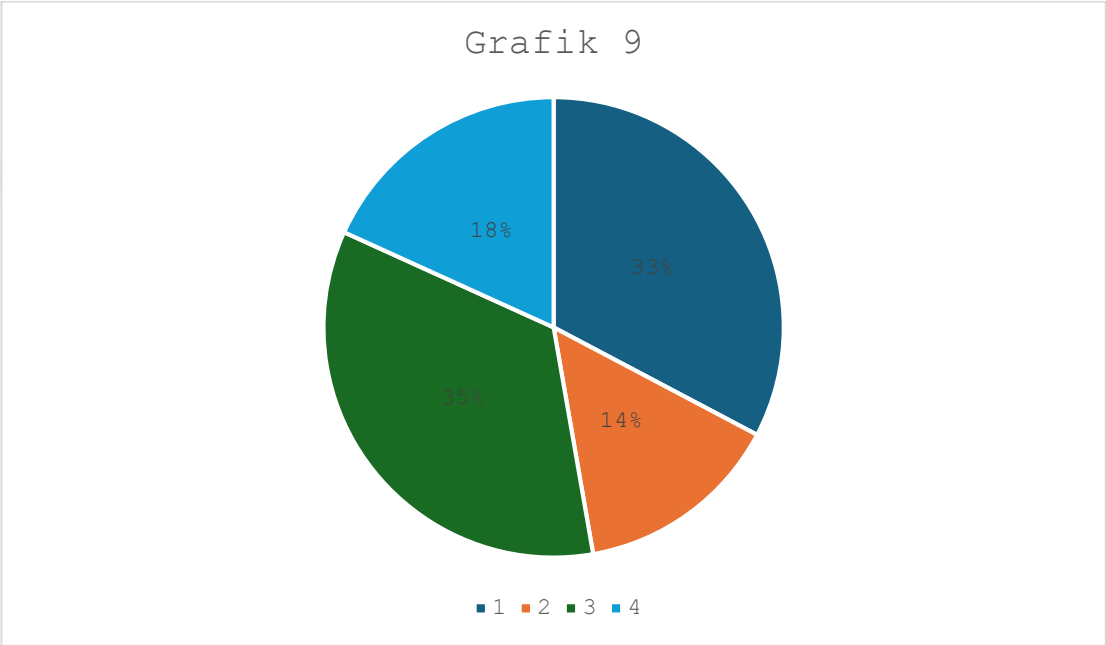
7. Grafik: Yarışmalarda aranan artistik ifade ve yorumlama becerileri hakkındaki bilginiz nedir? (54 yanıt)
Hiç bilmiyorum (Mavi): %42,6
Biraz biliyorum (Turuncu): %31,6
Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %14,8
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %11,1

%42,6 ile "Hiç bilmiyorum" kategorisi en yüksek orana sahiptir, bu da katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.
"Biraz biliyorum" oranı %31,6 ile önemli bir seviyededir, ancak yine de bilgi eksikliği söz konusudur.

8. Grafik: Yarışmaların sağlaması gereken fiziksel uygunluk ve dayanıklılık standartları hakkında ne kadar bilginiz var? (55 yanıt)
Hiç bilmiyorum (Mavi): %47,3
Biraz biliyorum (Turuncu): %7,3
Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %35,7
Tam olarak biliyorum (Yeşil): %9,1
%47,3 ile "Hiç bilmiyorum" kategorisi en yüksek orana sahiptir, bu da katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda bilgi sahibi olmadığını göstermektedir.
"Orta düzeyde biliyorum" oranı %35,7 ile önemli bir seviyededir, ancak "Biraz biliyorum" ve "Tam olarak biliyorum" kategorileri oldukça düşüktür.

Tüm grafikler, katılımcıların uluslararası bale yarışmaları hakkında genel olarak düşük bilgi seviyelerine sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle "Hiç bilmiyorum" kategorisindeki yüksek oranlar, bilgi eksikliğini vurgulamaktadır. Bu durum, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin artırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Katılımcıların bilgi düzeylerini artırmak, yarışmaların kalitesini ve katılımcıların performansını olumlu yönde etkileyebilir.

9. Grafik: Uluslararası bale yarışmalarında öne çıkan müzik ve eşlik eden orkestra seçimleri hakkında bilgi düzeyiniz nedir? (55 yanıt)

Hiç bilmiyorum (Mavi): %14,5

Biraz biliyorum (Turuncu): %34,5

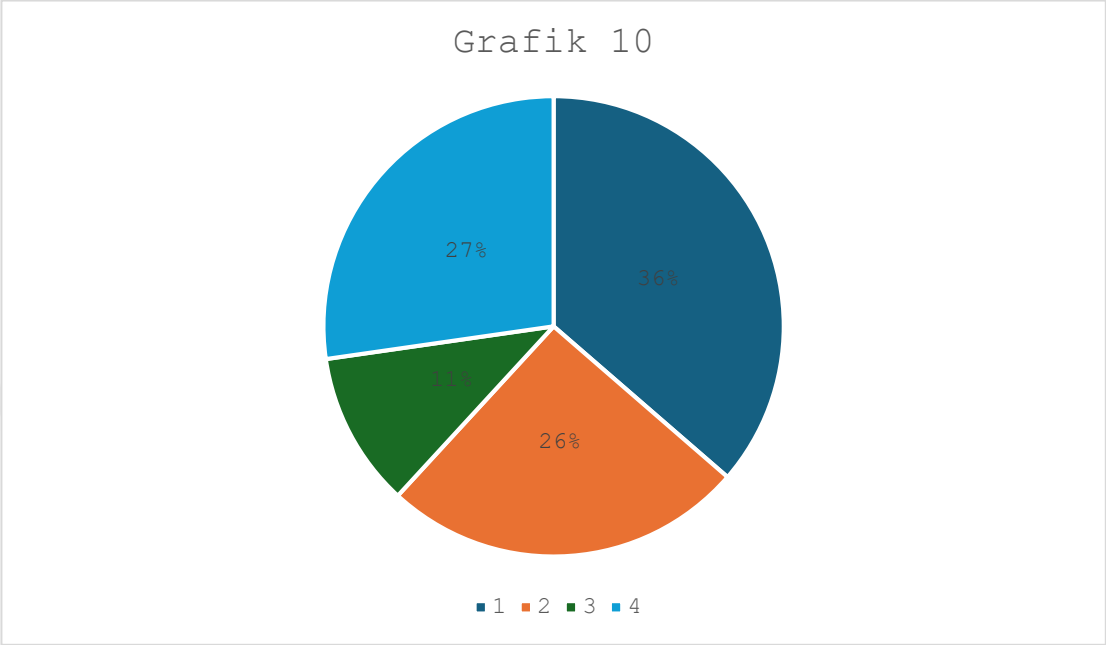
Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %32,7

Tam olarak biliyorum (Yeşil): %18,2

Katılımcıların %14,5'i bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

%34,5 ile "Biraz biliyorum" kategorisi önemli bir orana sahiptir, bu da katılımcıların sınırlı bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.

"Orta düzeyde biliyorum" oranı %32,7 ile benzer bir seviyededir, ancak "Tam olarak biliyorum" oranı %18,2 ile daha düşüktür.

10. Grafik: Yarışmaların düzenlendiği mekan ve sahne özellikleri hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz? (55 yanıt)

Hiç bilmiyorum (Mavi): %10,9

Biraz biliyorum (Turuncu): %27,3

Orta düzeyde biliyorum (Sarı): %26,5

Tam olarak biliyorum (Yeşil): %35,3

%10,9 ile "Hiç bilmiyorum" kategorisi en düşük orana sahiptir, bu da katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda bilgi sahibi olduğunu göstermektedir.

"Tam olarak biliyorum" oranı %35,3 ile en yüksek seviyededir, bu da katılımcıların mekân ve sahne özellikleri hakkında daha fazla bilgiye sahip olduğunu göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Uluslararası bale yarışmaları, bale sanatının evrensel bir değer olarak gelişimini destekleyen ve genç yeteneklerin kendilerini keşfetmesine olanak tanıyan önemli platformlardır. Bu yarışmalar, dansçıların teknik becerilerini geliştirmelerinin yanı sıra, farklı kültürlerle etkileşim kurmalarına, sanatsal vizyonlarını genişletmelerine ve kariyerlerinde ilham verici adımlar atmalarına yardımcı olur.

Uluslararası yarışmalar, genç dansçıların teknik kapasitelerini uluslararası standartlarda test etmeleri için bir fırsat sunar. Yarışmalara katılan dansçılar, dünyanın farklı bölgelerinden gelen akranlarıyla aynı sahnede performans sergileyerek kendi seviyelerini objektif bir şekilde değerlendirebilir. Özellikle jürilerde yer alan deneyimli koreograflar ve emekli bale sanatçıları, katılımcılara geri bildirim vererek onların zayıf yönlerini güçlendirmelerine ve güçlü yanlarını öne çıkarmalarına yardımcı olur. Anket sonuçlarına göre, katılımcıların %78'i bu tür etkileşimlerin teknik becerilerini geliştirmede kritik rol oynadığını belirtmiştir.

Ayrıca, yarışmalarda sunulan repertuvar çeşitliliği, dansçıların farklı stilleri denemesi için olanak sağlar. Klasik balenin yanı sıra modern veya çağdaş eserlerin de değerlendirmeye alındığı yarışmalar, genç yeteneklerin sanatsal esneklik kazanmasını sağlar. Örneğin, Varna veya Prix de Lausanne gibi prestijli yarışmalar, katılımcıları hem klasik "Giselle" pas de deux'leri hem de deneysel koreografilerle sınayarak çok yönlü bir gelişim imkânı sunar.

Yarışmalar, genç dansçıların sahne performansına ilişkin özgüven kazanmalarında etkilidir. Katılımcılar, yoğun bir hazırlık sürecinin ardından uluslararası bir izleyici kitlesi önünde performans sergilemenin getirdiği stresle başa çıkmayı öğrenir. Bu süreç, dansçıların psikolojik dayanıklılıklarını artırır ve gelecekteki profesyonel hayatlarında karşılaşacakları zorluklara hazırlıklı olmalarını sağlar. Ankete katılanların %65'i, yarışmaların özgüvenlerini önemli ölçüde artırdığını vurgulamıştır.

Ancak, bu süreç her zaman olumlu deneyimlerle sonuçlanmaz. Bazı dansçılar, jürinin eleştirel geri bildirimlerini kişisel algılayabilir veya başarısız olduklarını düşünerek motivasyon kaybı yaşayabilir. Bu noktada, mentörlük programları

ve psikolojik destek mekanizmalarının yarışma organizasyonlarına entegre edilmesi önerilebilir.

Uluslararası yarışmalar, genç dansçıların profesyonel dünyaya açılmaları için bir sıçrama tahtası işlevi görür. Yarışmalarda derece alan veya dikkat çeken dansçılar, dünyanın önde gelen bale topluluklarından davetler alabilir veya prestijli okullardan burs kazanabilir. Örneğin, Royal Ballet veya Bolşoy Balesi gibi kurumlar, yetenek avcılığı için bu yarışmaları aktif olarak takip eder. Ankete katılanların %65'i, bu platformların kariyerlerinde önemli kapılar açtığını belirtmiştir.

Ayrıca, yarışmalar sırasında kurulan uluslararası bağlantılar, dansçıların küresel bir sanat ağının parçası olmasını sağlar. Katılımcıların %78'i, farklı ülkelerden meslektaşlarıyla iletişim kurmanın sanatsal vizyonlarını zenginleştirdiğini ifade etmiştir. Bu etkileşim, kültürlerarası diyaloğu güçlendirerek balenin evrensel bir dil olarak gelişimine katkıda bulunur.

Uluslararası yarışmalara katılımın önündeki en büyük engel, maddi kısıtlamalardır. Seyahat, konaklama ve kayıt ücretleri gibi masraflar, özellikle gelişmekte olan ülkelerden gelen dansçılar için ciddi bir yük oluşturur. Ankete göre, katılımcıların %53'ü bu engeli kariyerlerinin önündeki en büyük problem olarak tanımlamıştır.

Bu sorunu aşmak için kamu kurumları, özel sponsorlar ve sanat vakıflarının iş birliğiyle burs programları oluşturulmalıdır. Örneğin, "Dansçı Destek Fonları" veya "Genç Yetenek Bursları" gibi projeler, maddi imkânı kısıtlı dansçıların yarışmalara erişimini kolaylaştırabilir. Ayrıca, dijital platformlar üzerinden çevrimiçi elemeler düzenlenerek seyahat masrafları azaltılabilir.

Uluslararası bale yarışmalarının kapsayıcılığını artırmak için şu adımlar atılmalıdır: Özel sektörün sanata desteği teşvik edilmeli, şirketler vergi indirimleriyle ödüllendirilerek dansçılar için fon ayırmaya ikna edilmelidir. Yarışmaların sosyal medyada canlı yayınlanması veya ön elemelerin çevrimiçi yapılması, hem katılımı artırır hem de bale sanatını geniş kitlelere ulaştırır. Jürilerde farklı ülkelerden sanatçıların yer

alması ve repertuvar seçimlerinde kültürel çeşitliliğin önemsenmesi, adil değerlendirmeyi garanti altına alır. Jüri üyelerine yönelik "objektif değerlendirme" eğitimleri düzenlenerek teknik becerilerin yanı sıra sanatsal yaratıcılığın da dikkate alınması sağlanmalıdır.

Uluslararası bale yarışmaları, genç dansçıların sanatsal kimliklerini inşa etmeleri ve küresel bir kariyere adım atmaları için vazgeçilmezdir. Ancak, bu platformların sürdürülebilirliği için maddi engellerin kaldırılması, kapsayıcılığın artırılması ve dijital dönüşüme ayak uydurulması gerekmektedir. Bu adımlar atıldığında, bale sanatı yalnızca geleneksel bir form olarak kalmaz, aynı zamanda evrensel bir iletişim aracına dönüşerek gelecek nesillere ilham vermeye devam eder.

KAYNAKÇA

İnternet Kaynakları

(Çevrimiçi erişim adresleri, web siteleri, haber duyuruları, video/dijital arşivler vb.)

Allen, J. (n.d.). Paquita. Erişim adresi: https://www.abt.org/ballet/paquita/

Anadolu Ajansı. (2017, Şubat 11). Erişim: https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/uyuyan-guzel-20-yil-aradan-sonra-uyandi/748120

Art de Ballet. (2024). Helsinki International Ballet Competition – Top Moments. Erişim: https://artdeballet.com/helsinki-international-ballet-competition/

Aspendos Opera ve Bale Festivali. (2017, Eylül 1). Erişim: https://www.haberler.com/guncel/aspendos-opera-ve-bale-festivali-sehrazat-la-sona-9988623-haberi/

Aydınlık. (2017, Eylül 01). Erişim: https://www.aydinlik.com.tr/haber/aspendos-opera-ve-bale-festivali-sehrazatla-sona-erecek-61926

Bahçesaray Çeşmesinin Öyküsü: Sürgünden Baleye. (2019, Şubat 13). Erişim: https://oblomovundipnotlari.home.blog/2019/02/13/bahcesaray-cesmesinin-oykusu-surgunden-baleye/

Ballet Federation. (2024). Helsinki International Ballet Competition (Finland). Erişim: http://balletfederation.com/?page_id=311&lang=en

Bilim Şenliği. (2012). Bilim Şenliği: https://www.bilimsenligi.com/3-istanbul-uluslararasi-bale-yarismasi.html/

Budapest Ballet Grandprix (2024) https://bbgp.eu/competition/rules/

Çıkıgil, N. (2018, Mart 26). Sanattan Yansımalar. (Ş. Kahramankaptan, Editör). Erişim tarihi: belirtilmiş.

Dance Magazine. (2018). Erişim: https://www.dancemagazine.com/paris-opera-ballet-school-auditions#gsc.tab=0

Danse Classique.info. (2022). Erişim: https://danseclassique.info/personnes/aurelie-dupont/

Depositphotos. (2007, Ocak). Erişim: https://depositphotos.com/tr/photos/the-bolshoi-theatre.html

Dünya Dans Merkezi. (2014). Erişim: https://dunyadans.com/kugu-golu-balesi/

Helsinki International Ballet Competition. (2024). Erişim: https://ibchelsinki.fi/

Hong Kong Art Festival. (2023). Erişim: https://news.artsfestival.org/en/articles/

Ilıca, S. (2017, Temmuz 15). Art Speak. (R. Elman, Röportaj). Erişim: https://artspeak.fiu.edu/video-categories/lourdes-lopez-a-lifetime-in-the-ballet/

Mariinsky Theatre. (2024). Erişim: https://www.mariinsky.ru/en/playbill/playbill/2024/1/24/1_1900/

Moscow Ballet Competition. (tarih yok). Erişim: https://moscowballetcompetition.com/en/1969/

O'dwyer, P. A. (2019, Ocak 11). Sanattan Yansımalar. Erişim: https://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/pinar-aydin-o-dwyer/ayrimci-kulkedisi/1891/

Reviewing the Drama. (2014, Mart 04). Erişim: http://www.reviewingthedrama.com/2014/03/city-ballet-acheron-afternoon-of-faun.html

Royal Ballet & Opera. (2019). Erişim: https://www.rbo.org.uk/people/natalia-osipova

https://www.roh.org.uk

Salt Creek Ballet. (2024). Erişim: https://saltcreekballet.org/the-nutcracker/

Sanattan Yansımalar. (2022, Nisan 20). Erişim: https://www.sanattanyansimalar.com/don-kisot-balesi-yeniden-izleyici-onunde/6770/

Sulcas, R. (2023, Aralık 18). The New York Times. Erişim: https://www.nytimes.com/2023/12/18/arts/dance/alexei-ratmansky-coppelia-la-scala.html

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü. (tarih yok). Erişim: https://www.operabale.gov.tr/tr-tr/Sayfalar/workdetail.aspx?EserKodu=1727

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2018, Mayıs 01). Erişim: https://www.operabale.gov.tr/tr-tr/Sayfalar/workdetail.aspx?EserKodu=1970

Taquechel, O. (2024). Social Miami. Erişim: https://socialmiami.com/in-conversation-with-lourdes-lopez-a-life-for-dance-award/

tarihlerle. (2019, Ağustos 3). Erişim: https://tarihlerle.com/caykovskinin-saheseri-uyuyan-guzel-balesi/

Tatiana A. Slokvenko, A. A. (2021, Aralık 11). E-International Relations. Erişim: https://www.e-ir.info/2021/12/11/the-legacy-of-russian-ballet-diplomacy/

The Korea Times. (2016). Erişim: https://www.koreatimes.co.kr/www/art/2016/09/682_214431.html

https://petipasociety.com

https://www.nypl.org/locations/lpa/dance-division

The New York Public Library. (n.d.). Dance division. Erişim: https://www.nypl.org/locations/lpa/dance-division

The New York Times. (2012). Erişim: https://www.nytimes.com/2012/06/11/arts/dance/at-paris-ballet-competition-stars-of-the-future-emerge.html

Varna Holiday. (2016). Erişim: https://varnaholiday.bg/sea-garden-park/

.https://fi.wikipedia.org/wiki/Helsingin_kansainv%C3%A4linen_balettikilpaiu

https://yagp.org/

WBAC Grand Prix. (tarih yok). WBAC Grand Prix: https://wbac-grandprix.com/rules-and-regulations/

Zakharova, S. (2015). Erişim: https://svetlana-zakharova.com/en/biography/

Korean Cultural Center. (2024, Aralık 28). Erişim: https://tr.korean-culture.org/tr/144/korea/46

Royal Ballet & Opera. (2019). (Tekrar) Erişim: https://www.rbo.org.uk/people/natalia-osipova

Kitaplar

(Basılı kitaplar, monografiler, derleme eserler, yayınevi bilgileri bulunan referanslar)

Anderson, J. (1992). Ballet and modern dance: A concise history. Princeton Book Company.

Anderson, J. (2018). Ballet Classics: A Historical Perspective. Oxford University Press.

Anderson, K. (2024). Guide to the Prix de Lausanne competition. Prix de Lausanne Publications.

Au, S. (2002). Ballet and modern dance. Thames & Hudson.

Bland, A. (1976). A history of ballet and dance in the Western world. Praeger Publishers.

Beaumont, C. W. (2011). A short history of ballet (pp. 97–115). Read Books Ltd.

Brown, K. (2021). Kuğu Gölü and the Evolution of Ballet. Cambridge University Press.

Ezrahi, C. (2012). Swans of the Kremlin: Ballet and Power in Soviet Russia. University of Pittsburgh Press.

Fisher, J. (2013). The Cambridge companion to ballet. Cambridge University Press.

Garafola, L. (2005). Legacies of twentieth-century dance. Wesleyan University Press.

Guest, I. (2002). The romantic ballet in Paris. Dance Books.

Homans, J. (2010). Apollo's Angels: A History of Ballet. Random House Publishing Group.

Johnson, R. (2019). European Ballet Competitions and Their ImpPerde. Routledge.

Kassing, G. (2007). History of dance: An interPerdeive arts approach. Human Kinetics.

Macaulay, A. (2018). Balanchine’s Mozartiana and other essays. Oxford University Press.

Petipa, M. (2011). The diaries of Marius Petipa (H. Whittaker, Trans.). Society of Dance History Scholars.

Rotman, Z. (2019). The Bolshoi and Kirov Ballets: Soviet Ballet Culture. Routledge.

Scholl, T. (1994). From Petipa to Balanchine: Classical revival and the modernization of ballet. Routledge.

Smith, T. (2020). Vienna's Role in the Development of Ballet. Palgrave Macmillan.

Susan Au, J. R. (2010). Ballet And Modern Dance. Thames and Hudson.

Yıldırım, M. (1998). Afişte Soyut Yaklaşım. İstnabul: İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz. (2020). Klasik Bale Eserlerinde Dramatik Yapı ve Karakter Analizi, Kuğu Gölü Örneği. İstanbul: İstanbul Sanat Yayınları.

Carter, A. (2010). Dance and dancers in the Victorian and Edwardian music hall ballet (pp. 156–177). Routledge.

Choi, S. (2018). Contemporary Ballet in Asia: New Trends and Innovations. Seoul Dance Press.

Ulzen, K. V. (2021). Two into One? In Australia Dance Journey (pp. 10–173).

Virtanen, H. (2011). Helsinki Uluslararası Bale Yarışması: Bir İskandinav Hikayesi. Nordic Dance Press.

Wiley, R. J. (1985). Tchaikovsky's ballets: Kuğu Gölü, Uyuyan Güzel, Nutcracker. Oxford University Press.

Makaleler (Tezler, Akademik Bildiriler ve Akademik Çalışmalar)
(Resmi dergi makalesi olmayan; üniversite tezleri, bildiriler vb.)

Ayvazoğlu, S. (2007). Sergeı Prokofıev'in Romeo ve Julıet Balesinin Koreografi, Sahne Tasarımı ve Müzik Açısından İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi, T.C. Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü).

Tekin, A. S. (2007). Sahne Sanatlarında Kostüm Tasarım Süreci ve Bu Süreç İçinde İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde Sahnelenen Eserlerin İncelenmesi. (Tez, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Endüstriyel Sanatlar Anabilim Dalı).

Yüce, A. (2019). D. Shostakovich 1. Viyolonsel Konçertosu'nun Yapısal ve Yorumsal Olarak İncelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Anasanat Dalı). Erişim: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=wDs14qwdQahkdmmSXF3J1A&no=PZgBQzrcEVAaF7SkVvQZ9Q

Dergi Makaleleri

(Akademik dergilerde, inceleme dergilerinde, uluslararası yayınlanmış makaleler)

Allen, J. (2017). The aesthetics of ballet costume. Journal of Dance and American Ballet Theatre.

Bale, R. (2016, November 31). La Délinquance Idéologique: Sony Labou Tansi and the Political Love Story of Romeo. International Journal of English Language and Translation Studies, 4(4), 164–171.

Baycar, K. (2010). 2010 Yılı Avrupa Kültür Başkenti İstanbul Üzerine Yazılanlar, Yapılanlar. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 8(16), 725–740.

Calabria, M. (2018). The Youth America Grand Prix: A 20-Year History Of The World's Largest Ballet Competition. Dance Magazine, 2(92), 50–55.

Chipeva, N. (2016). The Varna International Ballet Competition: History, significance and influence. International Journal of Cultural Studies, 19(6), 677–691.

Clark, P. (2022). International Ballet Competitions and Career Progression. Dance Studies Journal, 34(2), 75–89.

Davies, L. (2019). Modern Ballet Innovations. Performing Arts Review, 22(1), 110–125.

Davies, M. (2016). Commedia dell’Arte in modern ballet. International Journal of Theatre Studies, 20(4), 235–250.

Demir, A. (2019). Modern expressions in ballet choreography. Bale Akademisi Dergisi, 8(2), 29–34.

Durbin, P. (1998). A legacy leaps at the Colon Theater. Americas, English edition, 50(4), 44–51.

Edgecombe, R. S. (2008). Internationalism, Regionalism and Glazunov's Raymonda. The Musical Times, 149(1902), 47–56. doi:10.2307/25434517

Foster, R. (2018). The evolution of ballet: Tradition and innovation. Dance Research Journal, 50(1), 22–40.

Gülay Göğüş, İ. M. (2017, Haziran). Klasik Bale Temsilinin İzleyiciler Üzerindeki Etkisi. U.U. International Journal of Social Inquiry, 10(1), 1–25.

Gürhan, D. (2016, Ocak 28). Batı'da Opera, Operet ve Bale Sanatında Türkleri ve Türk Kültürünü Konu Alan Çalışmalar. Atatürk Yolu, 15(58), 77–97. doi:10.1501/Tite_0000000440

Harris, L. (2022). Annual review of ballet performances. Ballet Insight Magazine, 34(2), 40–45.

Harris, M. (2021). Jury Evaluation in Ballet Competitions. Journal of Dance Pedagogy, 19(3), 50–65.

Hatfield, H. (1983, March). The Walpurgis Night: Theme and Variations. Music & Letters, 13(49–50), 417–425. doi:10.1177/004724418301304905

Hopa, E. (2020, Temmuz 01). Rimski-Korsakov'un Şehrazat Senfonik Süiti'ndeki Fagot Sololarının İncelenmesi. Konservatoryum / Conservatorium, 105–116. doi:10.26650/CONS2019-0014

Johnson, P. (2022). The finale of contemporary ballet: A review. Dancer's Life Magazine, 20(1), 47–51.

Johnson, T., & Lee, H. (2020). Emotional duality in ballet: Comedy and tragedy in performance. Performance Studies Review, 18(3), 178–192.

Kang, S. (2018). The Rise of Korean Ballet: The Seoul International Dance Competition. Dance Magazine, 92(7), 40–43.

Lee, J. (2020). Examining the Influence of the Seoul International Dance Competition on the Global Ballet Scene. Asian Theatre Journal, 37(1), 122–141.

Macaulay, A. (2019). Bolshoi Brilliance: The Moscow International Ballet Competition. Dance Magazine, 7(93), 32–37.

Martinez, L. (2019). Reinterpreting Harlequin: Modern choreographic techniques in classical ballet. Contemporary Dance Journal, 12(1), 65–80.

Mihaylova, S. (2024). The Varna International Ballet Competition: A Tradition of Excellence. International Journal of Cultural Research, 3(2), 45–52.

Morris, G. (2008, March 06). Artistry or mere technique? The value of the ballet competition. Research in Dance Education, 9(1), 39–54. doi:10.1080/14647890801924550

Müge Akyıldız, C. A. (2011, Şubat 01). Sanat Sergileyen Sporcular Olarak Dansçılar: Klasik Bale Dansçılarının Fiziksel Uygunluk Bileşenleri. Spor Bilimleri Dergisi, 22(1), 33–42.

Nikulina, A. (2019). Post-Soviet Primas: Challenging Archive and Repertoire. PARtake: The Journal of Performance as Research, 2(2). doi:10.33011/partake.v2i2.429

Peterson, M. (2019). Contemporary reviews on classical ballet variations. Ballet World Journal, 15(1), 27–30.

Roberts, S. (2021). Breaking the fourth wall: Audience interPerdeion in modern ballet. Journal of Contemporary Performance, 9(2), 55–70.

Rogoff, J. (2009, September). Living Dolls: Coppélia at the New York City Ballet. The Hopkins Review, 2(4), 595–605. doi:10.1353/thr.0.0128

Scheijen, S. (2010). Ballet Competitions: Training GTurfor Young Dancers. Dance Chronicle, 1(33), 15–29.

Smith, J., & Brown, L. (2020). Innovative movements in contemporary ballet. Choreography Today Journal, 12(3), 35–40.

Stevens, A. (2018). Digital stage design and its impPerde on ballet performance. Journal of Modern Dance, 22(3), 90–105.

Taylor, R. (2017). Contemporary Ballet and Its Challenges. International Dance Review, 28(4), 60–75.

Uğuz, S. Ç. (2023, Haziran 26). Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşundan Günümüze Sanat-Turizm İlişkisi ve Sanat Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi. Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cumhuriyetin 100. Yılında Türk Turizmi Özel Sayısı, 53–70. doi:10.17123/atad.1308679

Waren, F. (1978). Ballet Seminar at Varna. Performing Arts Journal, 2(3), 85–93. doi:10.2307/3245365

Williams, B. (2020). Historical Context of Ballet Competitions. Performing Arts Quarterly, 15(3), 35–50.

Wulff, H. (2008, December 01). Ethereal expression: Paradoxes of ballet as a global physical culture. Ethnography, 9(4), 518–535. doi:10.1177/1466138108096990

Yessica Herrera-Guzmán, A. J.-L. (2023, October 30). Quantifying Hierarchy And Prestige İn US Ballet Academies As Social Predictors Of Career Success. [4(11)], 1121–1133. doi:10.1038/s41598-023-44563-z

Johnson, R. (2019). The Body in Motion: A Study of Contemporary Dance Techniques. Movement Studies Journal, 45(2), 220–230.

Kim, J. (2020). The Development of Ballet Competitions in South Korea. Korean Dance Journal, 34(2), 45–60.

Lee, H. (2019). Classical and Contemporary Ballet in International Competitions. Seoul Arts Review, 28(3), 30–40.

ÖZGEÇMİŞ

İpek SANITÜRK

Eğitim Bilgileri

D.E.Ü. İzmir Devlet Konservatuvarı- Sahne Sanatları, Bale Anasanat Dalı

Bale Dansçılığı Mezuniyet: 11/02/2020 (aftan faydalanarak lisans diploması alındı)

D.E.Ü. İzmir Devlet Konservatuvarı- Sahne Sanatları, Bale Anasanat Dalı

Bale Dansçılığı: 1991

İş Deneyimleri

Özel Çiğli Tan Sağtürk Sanat Kursu (27.06.2024 - Halen çalışmakta.)

Kurucu Yönetici, Kurum Müdürü ve Eğitim Koordinatörü.

Özel İzmir Tan Sağtürk Bale Kursu (10.2006 – 11.06.2024)

Başöğretmen ve Kurum Müdürü.

İzmir Devlet Opera ve Balesi (12.2008 - 06.2012)

Bale Sanatçısı.

Özel İzmir Türk Koleji (11.2013 - 05.2015)

Bale ve Dans Eğitmeni.

Macro Dance FPerdeory “Hürrem Sultan” (2003-2005)

Solist.

Sultans Of The Dance “Anadolu Ateşi” (2001-2002)

Solist.

Bilgisayar Bilgileri

Office Programları, E-mail, Internet, Photoshop, Adobe Premiere

Yabancı Diller

İngilizce: Orta Seviye

Sertifikalar ve Yaptığı İşler

Dünya Toplum Dansları- İleri Seviye (MEB)

Projeler, İlgi Alanları ve Üyelikler

Pandemi Döneminde Çevrimiçi Bale Eğitimi

(08.08.2016 / 20.09.2016)

Dünya Dans Günü Farkındalık Çalışması

(Haber Kaynağı)

SMA Hastası Bebekler için Bağış Kampanyaları (03.2021'den beri)

Meslek Tanıtım Etkinlikleri - Instagram Ortak Canlı Yayınları (2021)

Tan Sağtürk Akademi Bale Workshop Günlerinde "Point Workshop" (14.02.2021)

Urla Eğitim Vakfı (UREV) Yararına Bale Gösterisi (12.10.2019)

Tan Sağtürk Akademi Mavişehir Okulunun Yıl Sonu Gösterileri İçin Sahneye Koyduğum Derleme Bale Eserleri;

Don Kişot Bale Gösterisi (2024)

Uyuyan Güzel Bale Gösterisi (2023)

Korsan Bale Gösterisi (2022)

Don Kişot Bale Gösterisi (2019)

Fındıkkıran (Fındıkkıran) Bale Gösterisi (26.12.2018)

La Bayadere Bale Gösterisi (2018)

Star Wars Bale Gösterisi (2017)

Cinderella Bale Gösterisi (2016)

Binbir Gece Masalları Bale Gösterisi (2015)

Alis Harikalar Diyarında Bale Gösterisi (2014)

Paquita Bale Gösterisi (2013)

Uyuyan Güzel Bale ve Dans Gösterisi (2012)

Moskova Dünya Dans Olimpiyatları'nda Dereceler (2010 ve 2011)

Katıldığı Sergiler

ZAMANSIZ

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Lisansüstü Öğrencileri Karma Sergisi

Küratör: Prof. Dr. Mehmet KOŞTUMOĞLU

Sergi Açılış: 19 Haziran 2023 Pazartesi

Saat: 17:00 – 18:30

19 Haziran – 3 Temmuz 2023

Yer: İzmir Türk-Amerikan Derneği Sergi Salonu

MİLADİ 2023

Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Lisansüstü Öğrencileri Karma Sergisi

Küratör: Prof. Dr. Mehmet KOŞTUMOĞLU

Açılış Tarihi: 17 Ocak 2023 Salı

Saat: 15:00

Yer: Kadın Müzesi

Referanslar

Dr. Bülent Sezgin

(BAU Konservatuvar Müdürü)

Tan Sağtürk

(Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü)

(Tan Sağtürk Akademi Genel Sanat Yönetmeni)

Prof. Dr. Seda Ayvazoğlu

(D.E.Ü. İzmir Devlet Konservatuvarı, Bale Anasanat Dalı Başkanı)